

Výkladový slovník pro vodohospodáře 2026

verze 2.7

© Výkladový slovník pro vodohospodáře 2026. Toto dílo je uvolněno pod licencí CC0 1.0 Universal. Kniha může být volně šířena, upravována a komerčně využívána bez omezení. Více informací:
<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.cs>

Obsah

Účel a rozsah slovníku.....	2
Abecední heslář	3
A.....	3
B.....	4
C.....	5
Č.....	5
D.....	6
E.....	9
F.....	12
G.....	13
H.....	13
Ch.....	15
I.....	16
J.....	17
K.....	17
L.....	21
M.....	21
N.....	26
O.....	28
P.....	32
R.....	43
Ř.....	44
S.....	45
T.....	50
U.....	51
Ú.....	52
V.....	53
Z.....	58
Ž.....	60
Seznam zkratk	62
Základní právní orientace.....	69
Seznam použitých právních předpisů	69
Zákony	69
Vyhlášky	69
Nařízení vlády.....	70
Právo Evropské unie.....	71

Účel a rozsah slovníku

Slovník sjednocuje základní právní, technické, hydrologické, provozní a environmentální pojmy používané ve čtyřech svazcích Příručky pro vodohospodáře. Je určen studentům, pracovníkům veřejné správy a samosprávy, vlastníkům a provozovatelům infrastruktury, projektantům, autorizovaným osobám i poučeným zájemcům.

Hesla podávají pracovní vysvětlení pojmů a jejich praktický význam. Hloubka výkladu se mezi hesly liší. Zákonná definice má vždy přednost před slovníkovou parafrází.

Rozhodný právní stav slovníku byl při integraci právních registrů aktualizován k 17. září 2026. U vodního zákona bylo zohledněno znění účinné od 1. června 2026 a u zákona o vodovodech a kanalizacích znění účinné od 1. července 2025. Při rozhodování v konkrétní věci je nutné ověřit aktuální účinné znění právních předpisů.

Abecední heslář

A

Adekvátní roční potřeba peněžních prostředků na obnovu – Roční částka, kterou vlastník vodovodu nebo kanalizace potřebuje podle právně stanoveného výpočtu vytvářet pro budoucí obnovu infrastruktury. Vypočítá se jako podíl reprodukční pořizovací ceny majetku a teoretické životnosti příslušné skupiny infrastruktury. Je východiskem plánu financování obnovy; nejde o okamžitý odhad nákladů na jednu konkrétní opravu. Právní souvislosti: § 13 odst. 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Advekce – Přenos látky proudící vodou, při němž se rozpuštěná či unášená složka pohybuje spolu s proudem. Při popisu transportu v toku, nádrži nebo pórovitém prostředí je třeba odlišit advekci od difuze, disperze, sorpce a chemických reakcí. Rychlost postupu rozpuštěné látky se může lišit od rychlosti vody, zejména při zadržování látky na pevné fázi.

Aerace – Řízené uvádění vody do styku se vzduchem nebo přívod kyslíku do vody. Při úpravě vody může podpořit odplynění a oxidaci železa či manganu; v biologickém čištění odpadních vod dodává kyslík mikroorganismům. Účinnost závisí na přenosu kyslíku, době kontaktu, teplotě a spotřebě kyslíku ve vodě. Aerace sama o sobě nezaručuje hygienickou nezávadnost.

Aerosol – Suspenze drobných kapalných částic ve vzduchu, která vzniká například při sprchování, rozprašování nebo provozu chladicích věží. Velikost kapének a proudění vzduchu určují, zda je člověk vdechne. Ve vodním hospodářství je aerosol významný při posuzování expozice legionelám; prevence vyžaduje kontrolu vodního systému, teploty, stagnace a tvorby biofilmu.

Aglomerace – Území, na němž jsou obyvatelstvo nebo hospodářská činnost dostatečně soustředěny pro odvádění městských odpadních vod kanalizací do čistírny nebo do místa konečného vypouštění. Při vymezení je rozhodující skutečná koncentrace produkce odpadních vod a účel jejich společného odvádění, nikoli pouze administrativní hranice obce. Pojem se používá při plánování kanalizace a posuzování povinností při čištění městských odpadních vod. Právní souvislosti: § 16 písm. c) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Akční program pro zranitelné oblasti – Soubor pravidel hospodaření se zemědělskými hnojivy a dalšími zdroji dusíku ve zranitelných oblastech, jehož cílem je omezit znečištění vod dusičnany ze zemědělství. Stanovuje zejména podmínky a časová omezení používání hnojiv, zásady jejich skladování a opatření na pozemcích. Jeho konkrétní požadavky stanoví prováděcí právní předpis; při použití je nutné ověřit vymezení zranitelné oblasti i účinné znění programu. Právní souvislosti: § 33 zákona č. 254/2001 Sb.

Aktivní zóna záplavového území – Část stanoveného záplavového území, v níž při povodni působí významná rychlost nebo hloubka proudění a kde je třeba zachovat průchod povodňových průtoků. Vymezuje ji příslušný vodoprávní úřad podle podkladů správce toku. Uplatní se zde zvláštní omezení staveb a činností; přesný rozsah a výjimky je nutné ověřit v aktuálním opatření obecné povahy a v zákoně. Právní souvislosti: § 66 a § 67 zákona č. 254/2001 Sb.

Aktivovaný kal – Směs vody, mikroorganismů a vloček biomasy v biologickém stupni čistírny odpadních vod. Mikroorganismy rozkládají organické látky a při odpovídajícím řízení odstraňují dusík a fosfor; jednotlivé procesy vyžadují rozdílné kyslíkové podmínky. Kal se po oddělení ve dosazovací nádrži zčásti vrací do procesu a přebytek se odvádí k dalšímu zpracování. Stabilita provozu závisí mimo jiné na zatížení, stáří kalu, aeraci a sedimentačních vlastnostech.

Aktualizace plánu rozvoje vodovodů a kanalizací – Změna krajského plánovacího dokumentu tak, aby odpovídal novým potřebám zásobování vodou a odvádění a čištění odpadních vod. Podnětem může být změna zástavby, kapacity zdrojů, technického řešení nebo investičního záměru. Aktualizace má zachovat návaznost textových, mapových, ekonomických a databázových údajů a projít postupem stanoveným právními předpisy. Právní souvislosti: § 3 a § 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 4 zákona č. 274/2001 Sb.

Aktualizace profilu vod ke koupání – Průběžné přezkoumání popisu koupací vody a rizik, která mohou ovlivnit její jakost a zdraví koupajících se. Zohledňuje výsledky monitoringu, zdroje znečištění, výskyt sinic a změny v povodí či v provozu. Profil slouží k řízení rizik a k plánování opatření; jednotlivý výsledek rozboru jej nenahrazuje. Právní souvislosti: § 3 a § 4 vyhlášky č. 155/2011 Sb.

Akumulace – Shromažďování vody v nádrži, podzemním zásobníku nebo jiném systému a také objem takto uložené vody. Může sloužit k zásobování, energetice, nadlepšování průtoků či jinému účelu. Při hodnocení funkce nádrže je třeba rozlišit zásobní objem, retenční objem a prostor vyhrazený pro sediment; zásoba určená k využití nemusí být před srážkou volná.

Akutní expozice – Krátkodobý kontakt organismu s látkou nebo jiným škodlivým činitelem, často při jednorázové události. Ve vodách může vzniknout při havarijním úniku, rychlém průchodu znečištěné vody nebo náhlém požití kontaminované pitné vody. Riziko závisí na koncentraci, délce a cestě expozice i citlivosti zasaženého organismu; samotná koncentrace bez délky působení nepopisuje úplnou dávku.

Anaerobní proces – Biologický rozklad organických látek bez volného kyslíku, při němž se podle podmínek uplatňují různé mikrobiální skupiny. Při anaerobní stabilizaci čistírenských kalů vzniká bioplyn s podílem metanu. Anaerobní prostředí je třeba odlišit od anoxického procesu, v němž mikroorganismy využívají například dusičnany jako akceptor elektronů.

Analýza všeobecných a vodohospodářských charakteristik – Podkladová analýza pro plánování v oblasti vod, která popisuje charakteristiky oblasti povodí a souvislosti vodního hospodářství. Slouží k posouzení vodních útvarů, tlaků lidské činnosti, užívání vod a potřeb opatření. Výstupy musejí být provázány s aktuálními daty a dalšími částmi plánů povodí. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Analytická metoda pro stanovení koncentrace znečištění – Laboratorní postup určený ke stanovení ukazatele znečištění ve vzorku vody. Volba metody musí odpovídat sledovanému ukazateli, očekávanému rozsahu koncentrací, mezi stanovitelností a požadavkům na přesnost. Výsledek je použitelný pro kontrolu limitu jen spolu s řádným odběrem, konzervací vzorku a doloženou kvalitou měření. Právní souvislosti: příloha č. 2 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Autorizace – Ve výstavbě jde o veřejnoprávní oprávnění fyzické osoby vykonávat vybrané odborné činnosti v příslušném oboru a rozsahu autorizace. Vodohospodářské stavby mohou vyžadovat autorizovanou osobu při projektování a odborném vedení provádění; konkrétní požadavek se určí podle druhu činnosti a stavby. Autorizaci uděluje příslušná profesní komora, zejména Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě nebo Česká komora architektů. Právní souvislosti: zákon č. 360/1992 Sb.

B

Balastní voda v kanalizaci – Voda, která se do kanalizace dostává mimo zamýšlený přítok odpadních vod, zejména průsakem netěsnostmi nebo nevhodným napojením drenáží a jiných vod. Zvyšuje množství vody dopravované a čištěné bez odpovídajícího užítu, může hydraulicky zatěžovat stoky a čistírnu a ředit přitékající znečištění. Při posouzení je důležité rozlišit podzemní infiltraci, srážkové přítoky a provozní vody. Právní souvislosti: § 24 písm. d) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Balneoprovoz – Soubor činností a zařízení, v němž se přírodní léčivý zdroj nebo léčivý prostředek připravuje a používá při lázeňské péči. Zahrnuje jímání, rozvod, úpravu a aplikaci podle vlastností zdroje a požadavků hygieny. Provozní režim musí chránit jakost zdroje a bezpečnost pacienta.

Balneotechnik – Pracovník zajišťující technický provoz zařízení pro využití přírodních léčivých zdrojů a související kontrolu jejich ochrany. Sleduje funkci jímání, rozvodů, úpravy a aplikace; konkrétní odbornou způsobilost je třeba posuzovat podle vykonávané činnosti a právního režimu zařízení.

Balneotechnika – Obor technického využití přírodních léčivých zdrojů v lázeňství. Zabývá se jímáním, akumulací, dopravou, úpravou, měřením a aplikací vody, plynů a dalších léčivých zdrojů. Návrh a provoz musí respektovat fyzikální a chemické vlastnosti zdroje, jeho vydatnost a podmínky ochrany.

Bezpečnostní přepad – Konstrukčně určená cesta, kterou voda odtéká při překročení provozní hladiny nebo kapacity systému. Omezuje nekontrolované přelití a poškození objektu; musí mít bezpečné zaústění a dostatečnou průtočnost pro příslušný návrhový stav. Nenahrazuje pravidelnou údržbu a kontrolu ucpání.

Bezprostřední odstraňování příčin havárie – Neodkladná opatření zaměřená na zastavení nebo omezení samotného zdroje havarijního znečištění vod. Může jít například o uzavření výtoku, přerušení čerpání nebo zabezpečení porušené nádrže. Odlišuje se od následného zneškodňování havárie a odstraňování jejích následků; postup je nutné koordinovat s příslušnými orgány. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Bilance potřeby pitné vody – Porovnání předpokládané potřeby pitné vody v řešeném území s možnostmi jejího zajištění. Zohledňuje počet zásobovaných obyvatel, další odběratele, vývoj spotřeby, ztráty a časové nerovnoměrnosti. Slouží k plánování zdrojů, úpraven, akumulace a distribuční sítě; odhad je třeba aktualizovat při změně rozvoje území. Právní souvislosti: § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Břeh – Postranní část koryta mezi jeho dnem a přilehlým terénem. Tvar a stabilita břehu ovlivňují proudění, erozi, ukládání splavenin i ekologické funkce toku. Při zásahu je třeba posoudit účinek na protější břeh a na navazující úseky, nejen místní ochranu stavby.

Břehová čára – Hranice styku vodní hladiny s břehem při určitém vodním stavu. Její poloha se mění s průtokem a nemusí odpovídat hranici parcely ani hranici koryta podle právního vymezení. Pro mapování je nutné uvést rozhodný vodní stav a použitou metodu. Právní souvislosti: § 44 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb.

Břehový porost – Vegetace rostoucí na břehu a v bezprostřední blízkosti toku nebo nádrže. Kořeny stabilizují půdu, koruny stíní vodu a porost vytváří úkryt a migrační prostředí. Údržba vyvažuje průtočnost, bezpečnost a ekologické funkce; plošné odstranění porostu může zvýšit erozi a přehřívání vody. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Bystrina – Vodní tok s velkým podélným sklonem, rychlou odezvou na přívalové srážky a výrazným transportem hrubších splavenin. Stabilita koryta závisí na bilanci sedimentu, stavu svahů a překážkách v toku. Návrh opatření musí společně řešit průtok, splaveniny a možnost náhlého přetvoření koryta.

C

Cena pro vodné a stočné – vzniká na základě kalkulace, smluv mezi vlastníkem a provozovatelem a rozhodnutí oprávněného orgánu vlastníka či provozovatele podle jejich vnitřních pravidel. U obce je nutné respektovat rozdělení pravomocí rady, zastupitelstva a valné hromady ovládané společnosti. Obecně závazná vyhláška slouží v zákonném režimu k zavedení dvousložkové formy, nikoli běžně jako samotný ceník konkrétní částky. Právní souvislosti: § 20 odst. 8 a 9 zákona č. 274/2001 Sb.; § 35a až § 35b a přílohy č. 19 až 20 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Cenová regulace – Voda pitná a voda odpadní odvedená jsou zařazeny do seznamu zboží s regulovanými cenami, který vydává pro každý rok podle zákona o cenách Ministerstvo financí ČR rozhodnutím (cenovým výměrem) uveřejněným v Cenovém věstníku. Cenová regulace se děje věcně usměrňovanými cenami. Obce nemají žádnou působnost v oblasti regulace cen vody. Mohou ale nepřímou ovlivňovat cenu např. tím, že poskytnou určité dotace (ze svého rozpočtu), které cenu ve svém důsledku snižují, a pokud jsou vlastníky vodovodů a kanalizací, potom také výši požadovaného pachtovného od provozovatele.

Centrální evidence havárií – ohrožujících jakost povrchových a podzemních vod je vedena ČIŽP podle zák. č. 254/2001 Sb.

Centrální registr vodoprávní evidence – Informační evidence pravomocných rozhodnutí a dalších stanovených údajů vodoprávních úřadů. Při práci je nutné rozlišovat evidenci vodoprávních rozhodnutí od Centrální evidence vodních linií CEVL.

Cíl pro zvládání povodňových rizik – Požadovaný výsledek opatření v plánu pro zvládání povodňových rizik, například snížení ohrožení zdraví, majetku, životního prostředí nebo hospodářské činnosti. Má být vztáhnut k vymezenému území a konkrétnímu riziku, aby bylo možné hodnotit účinnost opatření. Právní souvislosti: § 18 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Cíle ochrany vod – Právně stanovené cíle pro stav povrchových a podzemních vod a chráněných území. Zahrnují prevenci zhoršení, dosažení požadovaného stavu či potenciálu a další požadavky podle druhu vodního útvaru. Při plánování opatření je nutné rozlišit cílový stav, termín a zákonné podmínky případných výjimek. Právní souvislosti: § 23a zákona č. 254/2001 Sb.

Cirkulace – Vratný okruh, jímž voda proudí mezi zdrojem ohřevu a odběrnými místy, aby byla dostupná při požadované teplotě. V systému teplé vody omezuje dlouhé čekání a stagnaci, ale zvyšuje tepelné ztráty. Hydraulické vyvážení a kontrola teploty jsou nezbytné pro funkci vzdálených větví.

Citlivá oblast – Území nebo voda určená k vyšší ochraně před znečištěním z městských odpadních vod, zejména s ohledem na eutrofizaci. Zařazení ovlivňuje požadavky na čištění a odstraňování živin. Při návrhu čistírny je nutné vycházet z aktuálního vymezení a konkrétních požadavků povolení. Právní souvislosti: § 32 zákona č. 254/2001 Sb.

Č

Čára zatopení – Hranice území zaplaveného při konkrétní povodni nebo při zvoleném návrhovém průtoku. Lze ji určit zaměřením stop skutečné povodně nebo hydraulickým výpočtem. Při interpretaci je třeba uvést událost, pravděpodobnost či průtok a podmínky modelu; čára se může změnit po úpravě koryta nebo terénu.

Část povodí související s místy odběru vody k lidské spotřebě – Území, z něhož může voda nebo znečištění ovlivnit místo odběru vody určené k lidské spotřebě. Je důležité pro identifikaci tlaků a řízení rizik v povodí zdroje. Hranice se vymezují podle hydrologických a hydrogeologických souvislostí, nikoli pouze podle správního členění. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Časový plán a program prací pro zpracování plánů povodí – Dokument vymezující hlavní etapy přípravy plánů povodí a způsob zapojení veřejnosti. Umožňuje navázat analytické podklady, návrh opatření, připomínkování a schválení v předepsaném cyklu. Při aktualizaci plánu je třeba hlídat termíny zveřejnění i návaznost dílčích výstupů. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Čerpání peněžních prostředků na obnovu vodovodů a kanalizací – Použití prostředků vytvořených na obnovu infrastrukturního majetku v souladu s plánem financování obnovy a pravidly evidence. Vlastník vykazuje tvorbu a skutečné čerpání a musí doložit vazbu výdajů na obnovu. Údržbu, opravu a technické zhodnocení je třeba rozlišit podle povahy konkrétního zásahu a účetních pravidel. Právní souvislosti: § 13 odst. 5 až 10 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Čerpací stanice – Stavba a technologický soubor, který čerpadly zvyšuje energii vody a umožňuje její dopravu na vyšší úroveň nebo proti hydraulickým ztrátám. Zahrnuje sací a výtlačné potrubí, armatury, řízení, napájení a bezpečnostní prvky. Při návrhu se posuzuje požadovaný průtok a dopravní výška, provozní rozsah, záloha i účinek poruchy.

Česká inspekce životního prostředí – Ústřední kontrolní orgán ochrany životního prostředí s působností také v ochraně vod. Kontroluje dodržování vybraných povinností, může ukládat nápravná opatření a sankce a plní úkoly při haváriích na vodách. Její kompetence se liší od povolovací a evidenční působnosti vodoprávního úřadu.

Čestné prohlášení o provedení zkoušky těsnosti – Doklad, jímž odpovědná osoba potvrzuje provedení a výsledek zkoušky těsnosti zařízení pro zacházení se závadnými látkami podle předepsaných náležitostí. Nenahrazuje samotnou zkoušku ani technický protokol, pokud jej právní předpis nebo provozní dokumentace vyžaduje. Právní souvislosti: příloha č. 3 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Číselník kódování údajů vodoprávní evidence – Soustava předepsaných kódů, která sjednocuje zapisování druhů rozhodnutí a dalších údajů do vodoprávní evidence. Umožňuje strojové zpracování a porovnání záznamů mezi úřady. Správný kód musí odpovídat obsahu konkrétního aktu, ne pouze jeho názvu. Právní souvislosti: příloha č. 4 vyhlášky č. 414/2013 Sb.

Čistírna odpadních vod – Stavba a technologické zařízení odstraňující z odpadní vody znečištění před vypuštěním nebo dalším využitím. Obvykle spojuje mechanické předčištění s biologickými a případně chemickými stupni a se zpracováním kalu. Účinnost se hodnotí podle přítoku, odtoku, látkového zatížení a podmínek povolení, nikoli jen podle okamžité koncentrace. Právní souvislosti: § 1a písm. h) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

D

Dávkování chemikálií – Řízené přidávání činidla do vody nebo kalu v množství odpovídajícím průtoku a požadovanému účinku. Návrh zahrnuje přípravu roztoku, kalibraci dávkovacího čerpadla, promíchání, kontrolu zbytkové koncentrace a bezpečné skladování. Při poruše musí systém zabránit nekontrolovanému předávkování a zpětnému toku.

Datový model plánování v oblasti vod – Popis struktury a vzájemných vazeb dat používaných při zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik. Umožňuje sjednotit identifikátory vodních útvarů, prostorové vrstvy, ukazatele stavu a opatření tak, aby byly výstupy porovnatelné a předatelné. Právní souvislosti: § 2 písm. g) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Datový standard dokumentace záplavového území – Předepsaná podoba prostorových a popisných údajů předávaných s dokumentací záplavového území. Určuje uspořádání a identifikaci dat tak, aby bylo možné hranice zaplavení a aktivní zónu zobrazit a dále evidovat. Správný souřadnicový systém a návaznost na schvalované podklady jsou stejně důležité jako samotný výkres. Právní souvislosti: příloha č. 2 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Dezinfekce vody – Proces inaktivace nebo odstranění patogenních mikroorganismů ve vodě chemickým či fyzikálním působením. Účinek závisí na dávce, době kontaktu, kvalitě vody a odolnosti organismů. Provozní kontrola musí zohlednit i vedlejší produkty a možnost následné kontaminace v distribuční síti; dezinfekce není totožná se sterilizací.

Dílčí povodí – Územně vymezená část oblasti povodí používaná pro plánování a správu vod. Sdružuje povodí vodních toků a související vodní útvary tak, aby bylo možné hodnotit jejich stav a připravovat opatření. Hranice se odvozují z hydrologických poměrů a právního vymezení. Právní souvislosti: § 2 odst. 11 zákona č. 254/2001 Sb.; vyhláška č. 393/2010 Sb.

Dílčí provozní deník – Část provozní dokumentace vodovodu nebo kanalizace vedená pro určitý objekt, zařízení nebo provozní úsek. Zaznamenává provozní údaje, kontroly, zásahy a mimořádné události potřebné k doložení řádného provozu. Jednotlivé dílčí deníky musejí navazovat na celkovou provozní evidenci. Právní souvislosti: § 11 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Difuze – Přenos látky vyvolaný rozdílem chemického potenciálu, v jednoduchém případě rozdílem koncentrací. Může probíhat i bez makroskopického proudění vody. V půdě a hornině ovlivňují rychlost přenosu tortuozita pórů a dostupnost vodní fáze; difuzi je třeba odlišit od hydrodynamické disperze.

Dlouhodobý srážkový normál – Průměrný úhrn srážek za stanovené referenční období používaný při bilancování vody a plánování infrastruktury. Je nutné vždy uvést délku období, územní reprezentativnost a zdroj dat. Normál popisuje dlouhodobou charakteristiku, nikoli záruku srážek v jednotlivém roce. Právní souvislosti: § 31 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Doba dotoku – Čas mezi vznikem odtoku v určité části povodí a jeho příchodem do posuzovaného profilu. Závísí na dráze proudění, nasycení území, sklonu a kapacitě koryt a stok. Je důležitá při odhadu kulminačního průtoku, návrhu retence a nastavení varování.

Doba opakování povodně – Statistická charakteristika průtoku nebo vodního stavu, jehož roční pravděpodobnost překročení je přibližně převrácenou hodnotou doby opakování v letech. Stoletá povodeň má v jednotlivém roce přibližně jednaprocentní pravděpodobnost překročení; neznamená, že se vyskytne pravidelně jednou za sto let. Odhad se mění s daty a metodou výpočtu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Doba prázdnění – Čas, za který se po naplnění uvolní zásobní nebo retenční prostor odtokem, čerpáním či vsakem. Při návrhu retenčního zařízení rozhoduje, zda bude před další srážkou znovu dostupná potřebná kapacita. Posuzuje se pro konkrétní počáteční hladinu a pravidla odtoku.

Doba zdržení – Doba pobytu vody v nádrži, potrubí nebo technologickém stupni. Ideální průměr lze odhadnout podílem objemu a průtoku, skutečné rozdělení dob pobytu však ovlivňují zkratové proudy, mrtvé zóny a promíchávání. Ovlivňuje účinnost dezinfekce, sedimentace i chemických a biologických reakcí.

Dobry ekologický potenciál – Požadovaná úroveň biologických a podpůrných složek jakosti u silně ovlivněných nebo umělých útvarů povrchových vod. Hodnotí se s ohledem na užitečné funkce, kvůli nimž byl útvar změněn, a na technicky přiměřená opatření ke zlepšení ekosystému. Nelze jej zaměnit s dobrým ekologickým stavem přírodního útvaru. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Dobry ekologický stav – Hodnocení ekologické kvality přirozeného útvaru povrchové vody, při němž jsou biologické složky jen mírně ovlivněny lidskou činností vůči referenčním podmínkám. Podpůrně se hodnotí fyzikálně chemické a hydromorfologické podmínky. Samotný dobrý chemický stav jej nenahrazuje. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Dobry chemický stav podzemních vod – Stav útvaru podzemní vody, v němž znečišťující látky nepřekračují stanovená kritéria a nebrání dosažení cílů ochrany vod ani významně nepoškozují související ekosystémy. Hodnocení sleduje koncentrace a jejich vývoj v reprezentativních monitorovacích místech. Chemický stav se posuzuje odděleně od kvantitativního. Právní souvislosti: § 2a odst. 7 zákona č. 254/2001 Sb.

Dobry chemický stav povrchových vod – Stav útvaru povrchové vody posuzovaný podle koncentrací stanovených prioritních a dalších znečišťujících látek vůči normám environmentální kvality. Výsledek chemického hodnocení je samostatnou složkou celkového stavu vodního útvaru. Nelze z něj samotného vyvozovat dobrý ekologický stav. Právní souvislosti: § 2a odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb.

Dobry stav podzemních vod – Souhrnné hodnocení útvaru podzemní vody, jehož chemický i kvantitativní stav dosahují alespoň dobré úrovně. Dobrá jakost bez udržitelné bilance odběrů proto nestačí, stejně jako dostatečné množství při chemickém znečištění. Právní souvislosti: § 2a odst. 5 zákona č. 254/2001 Sb.

Dobry stav povrchových vod – Souhrnný stav útvaru povrchové vody, jestliže jeho ekologický i chemický stav dosahují alespoň dobré úrovně. Hodnocení se vztahuje k celému vymezenému vodnímu útvaru a používá předepsané klasifikační postupy. Právní souvislosti: § 2a odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb.

Dočasné omezení užívání pitné vody – Časově omezené opatření při poruše, nedostatku vody nebo riziku pro její jakost, které omezuje dodávku či určuje podmínky užívání. Provozovatel musí odběratele srozumitelně informovat o důvodu, rozsahu a předpokládané době trvání a zajistit postup podle zákona. Je třeba rozlišit technické přerušení dodávky od zdravotního doporučení vydaného orgánem ochrany veřejného zdraví. Právní souvislosti: § 15 zákona č. 274/2001 Sb.

Dodávka vody – Plnění závazku dodat vodu z vodovodu pro veřejnou potřebu odběrateli v rozsahu smlouvy a právních předpisů. Zákon určuje místo splnění dodávky vtokem vody z vodovodu do vodovodní přípojky; za tímto místem je nutné posoudit odpovědnost za přípojku a vnitřní vodovod. Právní souvislosti: § 15 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Dodávky vody – Souhrn pravidel pro poskytování vody odběratelům včetně podmínek smlouvy, měření, přerušení a omezení. Při posuzování sporu je podstatné určit hranici mezi veřejným vodovodem, přípojkou a vnitřním vodovodem. Povinnost dodávky je splněna vtokem vody z vodovodu do vodovodní přípojky. Právní souvislosti: § 15 až § 17 zákona č. 274/2001 Sb.

Dodavatel služby dodávky pitné vody – Subjekt, který poskytuje odběrateli službu dodávky pitné vody v rámci právního a smluvního uspořádání vodovodu. Při určování odpovědnosti je třeba odlišit vlastníka infrastruktury, jejího provozovatele a dodavatele služby, protože nemusí jít o tutéž osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. o) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Dodavatel služby odvádění odpadních vod – Subjekt poskytující službu odvádění odpadních vod kanalizací pro veřejnou potřebu. Jeho role souvisí se smlouvou s odběratelem, provozováním infrastruktury a plněním podmínek kanalizačního řádu; vlastní a provozovatel mohou být odlišné osoby. Právní souvislosti: § 1a písm. p) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Dohoda vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací – Smluvní uspořádání mezi vlastníky navazujících infrastruktur, které společně zajišťují dodávku vody nebo odvádění odpadních vod. Upravuje vzájemná práva a povinnosti, zejména předávání vody, kapacity, měření, jakost a řešení poruch. Musí zajistit plynulý provoz celého systému. Právní souvislosti: § 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Dokumentace oblasti s významným povodňovým rizikem – Soubor podkladů popisujících území, v němž bylo identifikováno významné povodňové riziko, jeho zdroje, ohrožené hodnoty a plánovaná opatření. Navazuje na mapy povodňového nebezpečí a rizik a slouží k přípravě plánu pro zvládání povodňových rizik. Právní souvislosti: § 2 písm. f) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Dokumentace skutečného provedení stavby – Záznam skutečné podoby dokončené stavby včetně odchylek od původní dokumentace. U vodních děl musí umožnit dohledat polohu potrubí, objektů, armatur, materiály a provozně důležité parametry. Slouží k údržbě, evidenci, budoucím úpravám a prokázání skutečného stavu.

Dokumentace záplavového území – Technické a mapové podklady pro stanovení záplavového území a případně jeho aktivní zóny. Zahrnují hydrologické a hydraulické výpočty, zobrazení rozsahu zaplavení a popis použité metody a dat. Při změně koryta, terénu nebo podkladových průtoků může být nutná aktualizace. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Doplňkové opatření v plánu povodí – Opatření nad rámec základních požadavků, které pomáhá dosáhnout cílů ochrany vod tam, kde samotná základní opatření nestačí. Může mít technickou, organizační, ekonomickou nebo informační podobu. Při výběru se posuzuje účinek, proveditelnost a návaznost na ostatní opatření. Právní souvislosti: § 14 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Dopravně významná vodní cesta – Vodní cesta zařazená právními předpisy do kategorie využívané nebo využitelné pro významnější plavbu. Její rozvoj, provoz a ochrana se posuzují podle plavebního režimu a parametrů konkrétního úseku. Zařazení cesty samo nezaručuje celoroční splavnost.

Dozor – Kontrola plnění povinností stanovených právním předpisem, kterou vykonává věcně a místně příslušný orgán. U vodovodů a kanalizací se rozlišuje dozor příslušných úřadů a vrchní dozor ministerstva; konkrétní působnost je nutné určit podle skutkové věci. Právní souvislosti: § 37 zákona č. 274/2001 Sb.

Dozor na plavbu – Kontrolní činnost Státní plavební správy zaměřená na dodržování pravidel provozu plavidel a bezpečnost plavby. Zahrnuje ověřování zákonných podmínek provozu a řešení zjištěných porušení v mezích její působnosti.

Dozor na vodní cesty a přístavy – Kontrola podmínek provozu a bezpečnosti vodních cest a přístavů vykonávaná v příslušné působnosti Státní plavební správy. Je nutné ji odlišit od správy vodního toku a od vodoprávního dozoru nad nakládáním s vodami.

Dozor nad vodovody a kanalizacemi – Kontrola dodržování povinností vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Může se týkat provozování, evidence, smluv, jakosti poskytované služby a zákonem vymezených hospodářských povinností; konkrétní pravomoc příslušného úřadu určuje zákon. Právní souvislosti: § 37 zákona č. 274/2001 Sb.

Drenáž – Soustava zachycující a odvádějící přebytečnou vodu z půdy, zemního tělesa nebo stavby. Může být plošná nebo liniová a její účinek závisí na hloubce, rozteči, propustnosti prostředí a recipientu. Návrh musí posoudit i dopad na hladinu podzemní vody, jakost odtoku a vodní režim navazujícího území.

Drenážní odtok – Odtok vody zachycené drenážní soustavou. Jeho časový průběh závisí na srážkách, nasycení půdy, hloubce a stavu drenáže i hospodaření na pozemku. Může přenášet živiny a další látky, proto je při monitoringu třeba sledovat objem i jakost.

Drobný vodní tok – Vodní tok nezařazený mezi významné vodní toky vymezené příslušným právním předpisem. Označení se vztahuje k právní kategorii, nikoli nutně k délce nebo okamžitému průtoku. Pro určení správce je třeba použít aktuální evidenci toků. Právní souvislosti: § 47 zákona č. 254/2001 Sb.; vyhláška č. 178/2012 Sb.

Důlní vody – Vody vznikající nebo zachycované při hornické činnosti a souvisejících činnostech, které podléhají zvláštnímu právnímu režimu. Jejich množství a jakost se mění podle geologického prostředí a provozu; při vypouštění je nutné posoudit vliv na recipient a příslušná povolení. Právní souvislosti: § 4 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb.

Dvousložková forma vodného a stočného – Způsob výpočtu ceny, v němž se platba skládá z pevné složky a složky závislé na množství dodané nebo odvedené vody. Pevná složka souvisí s dostupností služby a kapacitou systému, proměnná s vykázaným množstvím. Zavedení a kalkulace musejí respektovat zákonný postup a pravidla cenové regulace. Právní souvislosti: § 20 zákona č. 274/2001 Sb.; § 32 až § 35 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

E

Efektivní srážka – Část návrhové srážky, která se po odečtení ztrát projeví jako odtok.

Ekologický potenciál – Měřítka stavu silně ovlivněného nebo umělého útvaru povrchových vod, které zohledňují jeho účelové využití a technicky dosažitelná ekologická zlepšení. Hodnotí se biologické složky a podpůrné fyzikálně chemické a hydromorfologické podmínky; nelze jej přímo zaměnit s ekologickým stavem přirozeného toku. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Ekologický stav – Vyjádření kvality struktury a funkce vodních ekosystémů vázaných na útvar povrchové vody. Hodnotí se biologické složky a podpůrné hydromorfologické a fyzikálně chemické podmínky. Právní souvislosti: § 2a odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ekonomická analýza užívání vody – Podklad plánů povodí, který popisuje hospodářský význam užívání vody, náklady služeb, jejich úhradu a možné náklady opatření. Pomáhá posoudit, jaká kombinace opatření splní cíle ochrany vod při přiměřených nákladech. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Ekonomicky oprávněné náklady vodovodu nebo kanalizace – Náklady, které lze podle pravidel cenové regulace uplatnit v kalkulaci vodného či stočného. Je třeba prokázat jejich věcnou souvislost s poskytovanou službou a vyloučit neoprávněné nebo duplicitní položky. Právní souvislosti: § 35a odst. 7 až 8 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Ekvivalentní obyvatel – Srovnávací jednotka organického zatížení používaná při navrhování a hodnocení čistíren odpadních vod. Vychází z definovaného denního látkového zatížení, nikoli pouze z počtu skutečných obyvatel. Právní souvislosti: § 16 písm. e) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Eroze – Postupné rozrušování, přemísťování a ukládání půdy, sedimentu nebo horniny působením vody, větru, ledu či gravitace. Ve vodním hospodářství je důležitá zejména vodní eroze: dopad kapek uvolňuje částice půdy, plošný odtok je odnáší a při soustředění vznikají rýhy a strže. V tocích probíhá také eroze dna a břehů; je přirozenou součástí vývoje koryta, ale může ohrozit stavby a pozemky. Riziko zvyšuje intenzivní srážka, dlouhý a strmý svah, nízké pokrytí půdy a nevhodné směřování odtoku. Splaveniny zanášejí stoky a nádrže a přenášejí živiny i navázané znečišťující látky. Ochrana spojuje hospodaření na půdě, vegetační kryt, pozemkové úpravy, bezpečné vedení odtoku a opatření v korytě; jejich účinek se posuzuje v měřítku celého povodí.

Etapa ověřovacího provozu vodního díla – Vymezení fáze, stavu nebo funkce popsané v názvu hesla. V dokumentaci se uvádí začátek a konec rozhodného období, odpovědná osoba, vstupní podklady a výsledek kontroly. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 2 písm. g) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Etapa přípravy výstavby vodního díla – Vymezení fáze, stavu nebo funkce popsané v názvu hesla. V dokumentaci se uvádí začátek a konec rozhodného období, odpovědná osoba, vstupní podklady a výsledek kontroly. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Etapa trvalého provozu vodního díla – Vymezení fáze, stavu nebo funkce popsané v názvu hesla. V dokumentaci se uvádí začátek a konec rozhodného období, odpovědná osoba, vstupní podklady a výsledek kontroly. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 2 písm. h) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Etapa výstavby nebo změny dokončené stavby vodního díla – Vymezení fáze, stavu nebo funkce popsané v názvu hesla. V dokumentaci se uvádí začátek a konec rozhodného období, odpovědná osoba, vstupní podklady a výsledek kontroly. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 2 písm. f) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Etapová zpráva o technickobezpečnostním dohledu – Písemné vyhodnocení zjištění, měření a provedených opatření v oblasti uvedené v názvu hesla. Uvádí období, podklady, zjištěné odchylky a doporučené kroky, aby na ně mohl navázat vlastník, provozovatel nebo příslušný orgán. Právní souvislosti: § 10 a příloha č. 3 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Eutrofizace – Obohacování vody živinami, zejména dusíkem a fosforem, které podporuje nadměrný růst řas a sinic. Následkem mohou být kyslíkové deficity, změny společenstev a omezení využití vody.

Evapotranspirace – Souhrn výparu z povrchů a transpirace rostlin. Je významnou složkou vodní bilance povodí, zemědělské půdy i městské zeleně.

Evidence akumulace povrchových vod ve vodních nádržích – Zachycuje zásoby povrchové vody v nádržích a jejich časové změny. Údaj je třeba spojit s identifikací nádrže, vodním stavem, objemem odvozeným z objemové křivky, datem měření a provozní manipulací. Při porovnávání nádrží se rozlišuje celkový objem, zásobní a retenční prostor a případné omezení využitelného objemu sedimentem. Evidence vstupuje do bilance zdrojů, hodnocení sucha i řízení soustavy nádrží. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence citlivých oblastí – Obsahuje platné vymezení citlivých oblastí podle vodního zákona a údaje potřebné k jejich prostorovému přiřazení. Navazuje na ochranu vod před eutrofizací a na požadavky na čištění městských odpadních vod. Při použití je třeba zjistit, zda se konkrétní aglomerace a její vypouštění nacházejí v dotčeném režimu a jaké podmínky stanoví příslušné povolení. Záznam o území sám nenahrazuje hodnocení konkrétní čistírny. Právní souvislosti: § 23 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence ekologického potenciálu vodních útvarů – Uchovává výsledky hodnocení ekologického potenciálu umělých a silně ovlivněných útvarů povrchových vod. Každý výsledek se přiřazuje k jednoznačnému identifikátoru útvaru, typu, hodnocenému období a použité klasifikační metodě. Sledují se biologické složky a podpůrné podmínky s ohledem na účel fyzicky změněného útvaru. Při změně metodiky nebo hranic útvaru nelze časové řady mechanicky srovnávat. Právní souvislosti: § 12 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence hlavních odvodňovacích a hlavních závlahových zařízení – Zachycuje polohu, rozsah, druh a základní technické parametry hlavních melioračních zařízení. U odvodnění je podstatná návaznost na podrobné drenáže, výusti a recipient; u závlah vazba na zdroj, přívod a distribuční zařízení. Údaje slouží vlastníkům, správcům, projektantům i pozemkovým úpravám. Před zásahem do terénu je nutné ověřit skutečný stav a vlastnické vztahy, protože mapový záznam nemusí zachytit nefunkční či přeložené části. Právní souvislosti: § 27 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence hydrogeologických rajonů – Vymezuje hydrogeologické rajony jako bilanční a hodnotící jednotky podzemních vod. Záznam obsahuje hranici, číselný identifikátor a další charakteristiky použité v navazujících datových sadách. Rajon propojuje informace o přírodních zdrojích, odběrech a stavu podzemních vod; jeho hranice nemusí souhlasit s hranicí povrchového povodí. Pro časové srovnání je nutné sledovat i změny vymezení rajonů. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence chráněných oblastí přirozené akumulace vod – Zaznamenává hranice a identifikátory chráněných oblastí přirozené akumulace vod vyhlášených nařízeními vlády. Je mapovým podkladem pro předběžné posouzení záměrů, které by mohly ovlivnit tvorbu zásob povrchové nebo podzemní vody. Konkrétní omezení činností je třeba vyčíst z platného právního předpisu pro danou oblast. Evidence území nezakládá automaticky stejné podmínky ve všech vyhlášených oblastech. Právní souvislosti: § 19 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence jakosti podzemních vod – Spojuje výsledky chemických analýz s jednoznačně určenými vrty, prameny nebo jinými monitorovacími místy. Záznam zahrnuje datum, hloubkový interval, ukazatel, jednotku, mez stanovitelnosti, metodu a případné informace o odběru a úpravě vzorku. Umožňuje hodnotit stav útvarů a dlouhodobé trendy, včetně možného vlivu odběrů a zdrojů znečištění. Jednorázové zvýšená koncentrace vyžaduje kontrolu reprezentativnosti a návazných měření. Právní souvislosti: § 10 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence jakosti povrchových vod – Uchovává výsledky sledování toků a nádrží ve stanovených profilech a časech. Vedle koncentrace se zaznamenává ukazatel, jednotka, metoda, charakter vzorku a podle účelu i související průtok nebo vodní stav. Data slouží k hodnocení chemického a ekologického stavu, zátěže recipientu a účinnosti opatření. Při porovnávání profilů je třeba rozlišit bodový vzorek, časovou proměnlivost a rozdílné hydrologické podmínky. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence kontrol a údržby odlehčovacích komor – Provozovatel dokumentuje prohlídky, čištění, opravy a zjištěné závady odlehčovacích komor a jejich technologického vybavení. Záznam má identifikovat objekt, datum, kontrolovanou část, výsledek, provedený zásah a odpovědnou osobu. Opakované ucpávání, porucha hradidla nebo nežádoucí přepad mohou ukazovat na systémový problém stokové sítě. Evidence umožňuje doložit provozní péči a plánovat nápravu; právní souvislosti vycházejí zejména z § 19a vyhlášky č. 428/2001 Sb. Právní souvislosti: § 19a vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Evidence mezinárodních oblastí povodí a dílčích povodí – Zachycuje územní hierarchii používanou při plánování v oblasti vod: mezinárodní oblast povodí, oblast povodí a dílčí povodí. Každé jednotce přiřazuje hranici, název a identifikátor, aby bylo možné propojit vodní útvary, tlaky, monitoring a opatření. Přeshraniční návaznost je důležitá pro společné cíle a předávání dat. Při změně hranic nebo číselníku se musí zachovat dohledatelná vazba na starší plánovací cykly. Právní souvislosti: § 18 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence množství podzemních vod – Obsahuje údaje o množství a režimu podzemní vody získané z monitorovacích sítí a dalších stanovených podkladů. Zahrnuje zejména polohu a identifikaci objektu, čas měření, hladinu či vydatnost a způsob vyhodnocení. Slouží k posuzování vývoje zásob, sucha a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod. Je třeba ji odlišit od evidence odběrů: stav zdroje a množství skutečně odebrané uživatelem jsou různé veličiny. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence množství povrchových vod – Shromažďuje hydrologické údaje o vodních stavech, průtocích a případně objemech vody v určených profilech a obdobích. Pro použití průtokové řady je nutné znát polohu profilu, způsob měření a změny měrné křivky. Data poskytují podklad pro hydrologickou bilanci, hodnocení povodní a sucha i návrh vodních děl. Evidované množství vody v toku se nesmí zaměňovat s evidencí povolených nebo uskutečněných odběrů. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence objektů na vodních tocích a ostatních vodních liniích – Zachycuje polohu a základní charakteristiky staveb a překážek spojených s evidovanou vodní linií, například jezů, stupňů nebo mostních objektů podle rozsahu příslušné evidence. Vazba na identifikátor toku umožňuje prostorové analýzy a správu souvislých úseků. Pro posouzení kapacity či bezpečnosti je však nutná aktuální technická dokumentace a terénní prohlídka; samotný záznam existence objektu tyto podklady nenahrazuje. Právní souvislosti: § 3 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence oblastí povrchových vod využívaných ke koupání – Identifikuje povrchové vody určené ke koupání a jejich prostorové vymezení. Propojuje lokalitu s profilem vody ke koupání, výsledky hygienického monitoringu a informacemi o zdrojích znečištění. Při hodnocení je důležité rozlišit dlouhodobou klasifikaci od aktuálního krátkodobého zákazu nebo doporučení po havárii či přemnožení sinic. Aktuální informace pro veřejnost se ověřují u orgánu ochrany veřejného zdraví. Právní souvislosti: § 25 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence odběrů podzemních vod – Zaznamenává místa a množství skutečně odebrané podzemní vody za stanovená období spolu s identifikací oprávněného uživatele. Pro kontrolu je třeba propojit měření s povoleným odběrem, hydrogeologickým rajonem a příslušným útvarem podzemních vod. Hodnoty slouží vodohospodářské bilanci a posouzení vlivu souběhu odběrů. Povolené maximum není totéž co skutečně odebraný objem. Právní souvislosti: § 14 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence odběrů povrchových vod – Zahrnuje odběrná místa, uživatele a měřené nebo jinak stanovené objemy odebrané vody v určitém období. Údaje se vztahují k vodnímu toku či nádrži a k platnému povolení; pomáhají vyhodnotit tlak na průtok a zabezpečení zásobování. Pro interpretaci je nutné odlišit hrubý odběr od vody vrácené do povodí a zohlednit sezónní rozložení odběrů. Právní souvislosti: § 13 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence ochranných pásem vodních zdrojů – Obsahuje prostorové vymezení ochranných pásem I. a II. stupně a vazbu na chráněný vodní zdroj a akt jejich stanovení. Používá se při územním plánování, povolování činností a kontrole rizik znečištění. Mapová vrstva je orientačním přístupem k území; pro konkrétní pozemek a omezení je rozhodné účinné opatření a jeho dokumentace. Po změně pásma musí být aktualizována hranice i právní metadata. Právní souvislosti: § 20 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence rybních vod – Zachycuje vymezení vod nebo úseků určených k ochraně podmínek života a reprodukce ryb podle příslušného právního režimu. Propojuje prostorový údaj s hodnocením jakosti a s případnými ochrannými požadavky. Při použití je nutné ověřit aktuální zařazení a konkrétní ukazatele; nelze jej zaměňovat s evidencí rybářských revírů. Právní souvislosti: § 26 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence stavu vodních útvarů – Přiřazuje každému vymezenému vodnímu útvaru výslednou klasifikaci za daný plánovací cyklus. U povrchových vod rozlišuje ekologický stav nebo potenciál a chemický stav, u podzemních vod chemický a kvantitativní stav. Záznam musí uvést identifikátor útvaru, období, hodnotící metodu, míru spolehlivosti a důvody případného nevyhovujícího stavu. Slouží k volbě opatření a sledování jejich účinnosti. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence technickobezpečnostního dohledu – Uchovává předepsané údaje a dokumenty o technickobezpečnostním dohledu nad určenými vodními díly. Propojuje identifikaci díla a jeho kategorii s programem dohledu, měřeními, prohlídkami, zprávami a zjištěnými závadami podle zákonného rozsahu. Je důležitá pro kontinuitu hodnocení bezpečnosti při změně vlastníka nebo pověřené osoby. Provozní deník ani jednorázová prohlídka samy o sobě úplnou evidenci dohledu nenahrazují. Právní souvislosti: § 12b a příloha č. 5 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Evidence vodních nádrží – Zahrnuje identifikaci, polohu a základní parametry nádrží včetně vazby na vodní tok a povodí. Technické údaje o hrázi, objemu, účelu a provozním režimu se používají pro plánování, bilanci a správu. Při vyhledávání je třeba rozlišit jednu fyzickou nádrž od více navazujících stavebních objektů a ověřit změny po rekonstrukci nebo zanášení. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence vodních toků, jejich povodí a ostatních vodních linií – Tvoří prostorový základ vodohospodářských informačních systémů. Obsahuje identifikátory a průběh vodních toků, vazby mezi úseky, vymezení povodí a další evidované vodní linie. Správná topologie umožňuje určit horní a dolní návaznost, přiřadit údaje o jakosti a odběrech a sestavit bilanci. Při práci v mapě je třeba odlišit evidovaný průběh linie od skutečného koryta v terénu a od hranice pozemku. Právní souvislosti: § 2 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence vodních útvarů – Zachycuje útvary povrchových a podzemních vod jako základní jednotky hodnocení a plánování. Každý útvar má identifikátor, hranici nebo průběh, kategorii a vazbu na povodí či hydrogeologické členění. Na tento údaj se napojují monitorovací výsledky, tlak lidské činnosti, klasifikace stavu a program opatření. Změna hranic mezi cykly vyžaduje převodní vazbu, jinak mohou vznikat falešné změny stavu. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence vypouštění důlních vod – Zaznamenává místo, původce a množství důlních vod vypouštěných do recipientu ve stanoveném období. Vzhledem k možnému obsahu rozpuštěných solí, kovů a dalších látek je vedle objemu důležitá i jakost a podmínky povolení. Údaje umožňují hodnotit látkové zatížení a vliv na vodní útvar; právní režim důlních vod se posuzuje samostatně od běžných splaškových odpadních vod. Právní souvislosti: § 16 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence vypouštění odpadních vod – Spojuje identifikaci výpusti a jejího provozovatele s objemem vypuštěné vody, časovým obdobím a podle povolení s výsledky sledování znečištění. Umožňuje sestavit látkovou bilanci, kontrolovat podmínky vypouštění a hodnotit tlak na recipient. Při interpretaci je třeba rozlišit vodu odvedenou kanalizací, vodu vyčištěnou v čistírně a skutečně vypuštěný objem v konkrétním profilu. Právní souvislosti: § 15 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence záplavových území – Zachycuje hranice záplavových území a jejich aktivních zón stanovených příslušnými vodoprávními úřady. Každý prostorový údaj má být spojen s tokem, rozhodným scénářem a datem účinnosti příslušného aktu. Používá se při územním plánování a posuzování staveb. Je nutné odlišit platně stanovené záplavové území od modelové mapy nebezpečí nebo skutečného rozsahu jedné povodně. Právní souvislosti: § 28 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence zdrojů podzemních vod pro pitné účely – Identifikuje vrty, studny, prameniště a další odběrná místa podzemní vody využívané k výrobě pitné vody podle rozsahu evidence. Zaznamenaná poloha a vazba na zdroj umožňuje propojit odběr, monitoring surové vody a ochranné pásmo. Při plánování zásobování je třeba doplnit informace o využitelné vydatnosti, jakosti, úpravě a zabezpečení zdroje; samotná evidence nezaručuje jeho trvalou použitelnost. Právní souvislosti: § 22 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence zdrojů povrchových vod pro pitné účely – Zachycuje odběrná místa na tocích a nádržích využívaná k výrobě pitné vody. Pro hodnocení zdroje se propojuje s povodím, režimem průtoků, jakostí surové vody, riziky znečištění a potřebnou technologií úpravy. Důležitá je identifikace konkrétního odběru, protože v jedné nádrži nebo na jednom toku mohou působit různí uživatelé a odlišné podmínky. Právní souvislosti: § 21 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Evidence zranitelných oblastí – Obsahuje aktuální prostorové vymezení území ohrožených dusičnany ze zemědělských zdrojů. Umožňuje přiřadit zemědělský pozemek k pravidlům akčního programu a sledovat vývoj vymezení v čase. Pro jednotlivé hospodaření se musí ověřit hranice zranitelné oblasti i platné znění povinností; evidovaná mapa není sama úplným výkladem způsobu hnojení. Právní souvislosti: § 24 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

F

Fakturační období vodného a stočného – Časový úsek, za který se odběrateli vyúčtuje dodávka vody a odvádění odpadních vod. Určuje se podle smlouvy a odečtů; při změně ceny nebo měřidla je třeba správně oddělit spotřebu vztahující se k jednotlivým obdobím. Právní souvislosti: § 36b písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Filtrace – Oddělování částic nebo jiných složek při průchodu vody porézním prostředím či membránou. Účinek závisí na zrnitosti, rychlosti, tlakové ztrátě, chemismu a provozní regeneraci.

Financování vodovodů a kanalizací – Základem financování vodovodů a kanalizací je výběr vodného a stočného od odběratelů dodané vody a producentů odpadní vody. Vodné a stočné je obvykle příjmem provozovatele, popř. si právo na vodné a stočné může ponechat vlastník vodovodu a kanalizace. Pokud je obec sama provozovatelem, může použít vodné a stočné nejen na provoz a běžnou údržbu, ale i na obnovu, novou výstavbu – rozvojové investice a do technického zhodnocení. Rovněž může zafinancovat opravy charakteru obnovy přímo prostřednictvím kalkulace cen pro vodné a stočné. Pokud obec není provozovatelem, pak smluvní provozovatel nemůže běžně financovat technické zhodnocení a novou výstavbu až na výjimky (výjimku upravuje § 28 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), neboť daňové a účetní zákony to neumožňují. V takovém případě může obec jako vlastník financovat technické zhodnocení a novou výstavbu z pachtovného, které obci platí provozovatel, nebo z jiných zdrojů.

Flokulace – Pomalé míchání vody po koagulaci, při němž se destabilizované částice spojují do větších vloček vhodných k sedimentaci nebo filtraci.

Funkční celek vodovodů nebo kanalizací – Provozně propojená část infrastruktury, jejíž zařízení společně zajišťují zásobování vodou nebo odvádění odpadních vod. Technická návaznost může překračovat hranice vlastnictví nebo obcí; evidence a provozní odpovědnosti musí odpovídat skutečnému uspořádání. Právní souvislosti: § 7 odst. 2 až 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Funkce vodního toku – Soubor hydrologických, geomorfologických, ekologických a společenských rolí toku. Tok odvádí vodu a sediment, propojuje stanoviště a ovlivňuje podzemní vody i krajinu; zásah do jedné funkce může změnit ostatní. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Fyzická osoba trvale využívající vodovod nebo kanalizaci – Osoba započítávaná do údajů o dlouhodobém využívání příslušné veřejné infrastruktury. Evidenční počet uživatelů slouží k popisu rozsahu služby a není totožný s počtem uzavřených smluv nebo připojených nemovitostí. Právní souvislosti: § 2 odst. 4 zákona č. 274/2001 Sb.

G

Generel odvodnění – Koncepční podklad pro dlouhodobé řízení odpadních a srážkových vod v obci, městě nebo aglomeraci. Shromažďuje dokumentaci stokové sítě, měření průtoků a srážek, údaje o čistírně a recipientech a předpokládaný rozvoj území. Pomocí hydraulických a látkových bilancí odhaluje úzká místa, přetížení za deště, balastní vody a rizika přepadů. Porovnává varianty obnovy stok, retence, vsakování a modrozelené infrastruktury, stanoví priority a etapizaci investic. Je odborným plánovacím podkladem; konkrétní stavby a vypouštění se povolují v samostatných postupech.

Generel vodního hospodářství krajiny – Integrovaný koncepční podklad pro posouzení vodního režimu krajiny v návaznosti na půdu, vegetaci, zemědělské hospodaření, sídla a vodní toky. Pracuje s rozdělením srážky mezi výpar, vsak, zásobu a odtok a hledá místa ohrožená suchem, erozí nebo rychlým povrchovým odtokem. Výstupem může být soubor prostorově určených opatření: změny hospodaření na půdě, protierozní prvky, obnova mokřadů a niv, retence nebo úprava odvodnění. U každého návrhu se posuzuje účinek, vlastnické vztahy, údržba a návaznost na pozemkové úpravy a územní plánování. Název generelu sám o sobě neoznačuje zvláštní povolení ani právně závazný plán.

H

Havárie na vodách – je mimořádné závažné zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových či podzemních vod. Rozsah nemusí být na počátku znám. Přednost má zastavení úniku a šíření, rychlé ohlášení, ochrana odběrů a bezpečnost zasahujících. Neznámá látka se považuje za nebezpečnou, dokud není spolehlivě identifikována. Právní souvislosti: § 40 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Havárie podle vodního zákona – Mimořádné závažné zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových či podzemních vod. Únik ropných nebo nebezpečných závadných látek do vody.

Havarijní jímka – Nepropustný záchytný prostor pro zachycení úniku závadné látky z nádrže, potrubí nebo provozního zařízení. Její objem, odolnost a způsob odvodnění se navrhuje podle množství a vlastností látky; jímka se musí kontrolovat a udržívat. Právní souvislosti: § 2 písm. l) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Havarijní plán – Dokument určující prevenci, oznamování a postup při úniku závadných látek, který může ohrozit povrchové nebo podzemní vody. Obsahuje riziková místa, kontakty, dostupné prostředky a rozdělení úkolů; jeho účinnost závisí na aktualizaci a nácviku. Právní souvislosti: § 2 písm. g) a § 5 až § 6 vyhlášky č. 450/2005 Sb.; § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Hlášení havárie – Předání údajů o skutečnosti uvedené v názvu hesla příslušnému orgánu nebo dotčeným osobám. Obsah, adresát, lhůta a způsob předání se řídí konkrétním právním režimem; prokazatelnost oznámení je součástí řádného postupu. Právní souvislosti: § 7 až § 8 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Hlášení havárie na vodách – se podle vyhlášky č. 450/2005 Sb. podává operačnímu a informačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje na linku tísňového volání. O havárii je nutno informovat Policii ČR, příslušný vodoprávní úřad, správce povodí a havarijní službu České inspekce životního prostředí ČIŽP.

Hlásné profily na vodních tocích – Měrné profily používané povodňovou službou ke sledování vodního stavu nebo průtoku a k vyhodnocování stupňů povodňové aktivity. Jejich kategorie, limity a odpovědnosti se uvádějí v povodňových plánech.

Hlavní odvodňovací zařízení – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 5 vyhlášky č. 225/2002 Sb.; § 56 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Hlavní vodovodní řad – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. c) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Hlavní závlahové zařízení – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 2 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Hodnocení ekologického potenciálu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Hodnocení ekologického stavu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Hodnocení chemického stavu útvaru podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Hodnocení chemického stavu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Hodnocení jakosti podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hodnocení jakosti povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hodnocení kontaminačního mraku – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Hodnocení kvantitativního stavu útvaru podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Hodnocení množství podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hodnocení množství povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hodnocení stavu útvaru podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 5 až § 8 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Hodnocení stavu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Hodnocení vývoje jakosti podzemních vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Hráz evidovaná v katastru nemovitostí – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Hraniční vody – znamenají jakékoliv povrchové nebo podzemní vody, které vyznačují hranice, přetínají je nebo jsou umístěny na hranicích mezi dvěma nebo více státy; v případech, kde hraniční vody vytékají přímo do moře, tyto hraniční vody končí přímkou vedenou přes jejich ústí mezi body na čáře nízkého stavu vody na jejich březích.

Hydraulický odpor – Odpor proti proudění způsobený třením, tvarem koryta nebo potrubí a místními překážkami. Projevuje se ztrátou mechanické energie a rozdílem tlaků nebo hladin.

Hydraulický ráz – Rychlá změna tlaku vyvolaná náhlou změnou rychlosti proudění v potrubí, například rychlým uzavřením armatury nebo výpadkem čerpadla. Může poškodit potrubí, armatury i čerpací techniku.

Hydrogeologický rajon – je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody. Právní souvislosti: § 2 odst. 12 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Hydrografická síť – Propojená soustava koryt odvádějících povrchovou vodu. Rozsah závisí na měřítku mapy a evidenčním pravidle.

Hydrogram – Graf časového průběhu průtoku, vodního stavu nebo jiné hydrologické veličiny v určitém profilu. U povodně umožňuje určit nástup, kulminaci, objem a dobu trvání vlny.

Hydrologická bilance – Porovnání vstupů, výstupů a změny zásob vody ve vymezeném území a období. Zahrnuje zejména srážky, odtok, evapotranspiraci a změny zásob povrchové, půdní a podzemní vody. Právní souvislosti: § 2 až § 4 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hydrologická bilance jakosti vody – Vyhodnocení množství a transportu sledovaných látek ve vodním systému v určeném období. Spojuje koncentrace s průtoky a zdroji znečištění; samotné porovnání koncentrací bez objemů nevyjadřuje látkový tok. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hydrologická bilance množství vody – Porovnání přítokových, odtokových a zásobních složek vodního oběhu na vymezeném území a v určitém období. Zahrnuje například srážky, výpar, odtok a změnu zásob; rozdíly mohou ukázat nejistotu měření nebo změnu vodního režimu. Právní souvislosti: § 3 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Hydrologický rok – Dvanáctiměsíční období zvolené tak, aby vhodně zahrnulo sezónní cyklus zásob a odtoku. V České republice se tradičně používá období od 1. listopadu do 31. října.

Hydromorfologie – Soubor vlastností vodního útvaru spojených s tvarem koryta a břehů, prouděním, substrátem, kontinuitou a vazbou na nivu. Ovlivňuje ekologický stav i chování toku za povodní a sucha.

Hydrostatický tlak – Tlak v kapalině v klidu vyvolaný její tíhou. Roste s hloubkou a závisí na hustotě kapaliny a tíhovém zrychlení.

Ch

Chemický stav povrchové vody – Vyjádření míry znečištění útvaru povrchové vody stanovenými prioritními a dalšími látkami. Hodnocení porovnává výsledky monitoringu s normami environmentální kvality a je samostatné vůči hodnocení ekologického stavu. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Chráněná místa – Místa na vodní cestě určená k bezpečnému úkrytu nebo stání plavidel při nepříznivých podmínkách. Jejich účel a režim vyplývají z plavební evidence a místních pravidel.

Chráněná oblast při monitoringu vod – Území nebo vodní útvar, pro který se při monitoringu sledují zvláštní cíle ochrany, například odběr pitné vody, koupání nebo ochrana druhů a stanovišť. Výběr ukazatelů a míst měření musí odpovídat konkrétnímu účelu ochrany. Právní souvislosti: § 2 písm. f) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Chráněná oblast přirozené akumulace vod – Rozsáhlé území s přírodními podmínkami významnými pro vznik a uchování vodních zásob. Právní vymezení omezuje činnosti schopné narušit vodní režim; konkrétní hranice a zákazové podmínky stanoví příslušné nařízení vlády. Právní souvislosti: § 28 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Chráněné oblasti přirozené akumulace vod – jsou vymezeny v nařízeních vlády č. 40/1978 Sb., č. 10/1979 Sb., č. 85/1981 Sb. Jsou to oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod.

Chronická expozice – Dlouhodobé opakované působení, často při nízké koncentraci. Stopové pesticidy, PFAS nebo kovy v pitné vodě a potravním řetězci.

I

Identifikační číslo majetkové evidence – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 10 odst. 5 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Identifikační údaje předmětu správního aktu – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 3 a příloha č. 1 vyhlášky č. 414/2013 Sb.

Identifikace hydrologické struktury vodní linie – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 písm. f) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Identifikace osoby v manipulačním nebo provozním řádu – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 písm. d) vyhlášky č. 216/2011 Sb.

Identifikace vodoprávní struktury vodní linie – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 písm. e) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Identifikace výpusti – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 437/2025 Sb.

Indikátorová veličina – Parametr citlivý na změnu zdroje, např. hladina, vydatnost, teplota, vodivost, obsah CO₂ nebo vybrané ionty.

Infiltrace – Vnikání vody z povrchu do půdy nebo horninového prostředí. Její rychlost závisí na vlastnostech povrchu, struktuře a vlhkosti půdy, vegetaci, sklonu a intenzitě srážky.

Informační systém na úseku vodovodů a kanalizací – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 29 odst. 4 písm. b) zákona č. 274/2001 Sb.

Informační systém vodovodů a kanalizací – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 4 a § 6 až § 7 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Informace pro odběratele o vodném a stočném – Předání údajů o skutečnosti uvedené v názvu hesla příslušnému orgánu nebo dotčeným osobám. Obsah, adresát, lhůta a způsob předání se řídí konkrétním právním režimem; prokazatelnost oznámení je součástí řádného postupu. Právní souvislosti: § 36b vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Informování veřejnosti o vodovodu nebo kanalizaci – Předání údajů o skutečnosti uvedené v názvu hesla příslušnému orgánu nebo dotčeným osobám. Obsah, adresát, lhůta a způsob předání se řídí konkrétním právním režimem; prokazatelnost oznámení je součástí řádného postupu. Právní souvislosti: § 36a vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Integrovaný registr znečišťování – IRZ je veřejně přístupný informační systém úniků a přenosů vybraných znečišťujících látek.

Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností – v oblasti životního prostředí (ISPOP) je informační systém veřejné správy, prostřednictvím něhož povinné subjekty elektronicky předávají vybraná hlášení podle právních předpisů ochrany životního prostředí. Systém sjednocuje přijímání dat, jejich automatickou kontrolu a předání věcně příslušnému orgánu veřejné správy. Pro vodohospodáře je významný zejména při ohlašování odběrů a vypouštění vod, vzdouvání či akumulace, údajů znečišťovatelů a poplatkových přiznání.

Inundační území – Část údolní nivy zaplavovaná při zvýšených průtocích. Poskytuje prostor pro rozliv, transformaci povodňové vlny, ukládání sedimentu a fungování říčních ekosystémů. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Investice – je pouze začátkem odpovědnosti. Koncepce musí určit budoucího vlastníka a provozovatele, požadovanou úroveň služby, přístup k objektům, měření, náhradní provoz, způsob obnovy a náklady celého životního cyklu. Při převzetí se kontroluje skutečné provedení, zkoušky, geodetické zaměření, materiálové doklady, provozní dokumentace a zařazení do majetkové a provozní evidence.

J

Jakost pitné vody – určuje § 14 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Pitná voda musí splňovat požadavky na zdravotní nezávadnost pitné vody stanovené zákonem č. 258/2000 Sb. a vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů. Právní souvislosti: § 14 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Jednosložková forma vodného a stočného – Cena služby vyjádřená jedinou sazbou za jednotku dodané nebo odvedené vody. Platba se odvozuje od stanoveného množství bez samostatné pevné složky; pravidla měření a výpočtu množství zůstávají rozhodná. Právní souvislosti: § 20 odst. 1 a 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Jednotkové náklady čištění odpadních vod – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 35a odst. 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Jednotkové náklady zdroje pitné vody – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 35a odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Jednotná datová struktura vodovodů a kanalizací – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 4 odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Jednotná kanalizace – Odpadní voda a srážková voda se odvádí společně. Právní souvislosti: § 2 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Jez – Vzdouvací vodní dílo zpravidla přehrazující koryto, které zvyšuje hladinu pro odběr, plavbu, energetické využití nebo jiný účel. Musí řešit bezpečné převedení průtoků, splavenin a migraci organismů.

Jez evidovaný v katastru nemovitostí – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Jezero jako kategorie útvaru povrchových vod – Kategorie stojatých povrchových vod vymezená pro hodnocení stavu vodních útvarů. Klasifikace musí zohlednit typ útvaru a jeho biologické, chemické a fyzikální charakteristiky; právní kategorie se nemusí krýt s běžným názvem vodní plochy. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Jímací objekt – Vrt, studna, pramenní jímka nebo jiné dílo, které umožňuje kontrolované zachycení zdroje.

K

Kal z čištění odpadních vod – Směs vody a pevných látek oddělených při čištění odpadních vod, včetně biomasy vzniklé biologickým procesem. Před využitím nebo odstraněním se zpravidla zahušťuje, stabilizuje a odvodňuje; rozhoduje složení a hygienická bezpečnost. Právní souvislosti: § 16 písm. j) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kalkulace cen pro vodné a stočné – V příloze č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb. (ve znění vyhlášky č. 244/2021 Sb.) je udána závazná struktura pro tvorbu cen pro vodné a stočné. V příloze č. 19a je uvedena obsahová náplň jednotlivých kalkulačních položek. Nákladovou položkou kalkulace je mj. pachtovné z vodohospodářského majetku.

Kalkulace ceny pro stočné – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35a a příloha č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kalkulace ceny pro vodné – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35a a příloha č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kalkulace pachtovného nebo nájemného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35a a příloha č. 19a vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kalová voda – Voda oddělená z čistírenského kalu při zahušťování, odvodňování nebo jiné úpravě. Často obsahuje značné množství amoniakálního dusíku a fosforu a při vracení na začátek čistírny vytváří významné vnitřní zatížení. Právní souvislosti: § 17 odst. 7 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kanalizační přípojka – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Kanalizační řád – Dokument stanovující podmínky vypouštění odpadních vod do kanalizace pro veřejnou potřebu, včetně limitů, kontroly a povinností producentů. Chrání stokovou síť, čistírnu, obsluhu a recipient. Právní souvislosti: § 14 odst. 3 a 6 zákona č. 274/2001 Sb.; § 24 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kanalizační stoka – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. e) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kanalizace – a čistírna tvoří jeden systém. Hydraulická porucha na síti se projeví na čistírně, nevhodné průmyslové vypouštění může poškodit biologický stupeň a špatně řízené srážkové vody mohou způsobit odlehčování, zaplavení i vyplavení kalu. Spolehlivé řešení proto spojuje územní plánování, prevenci znečištění, hospodaření se srážkovou vodou, technický návrh, provozní monitoring a ochranu recipientu. Právní souvislosti: § 2 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Kapacita koryta – Průtok, který může koryto za stanovených podmínek převést bez překročení zvolené hladiny nebo bez nežádoucího vyběření. Závisí na geometrii, drsnosti, sklonu, vegetaci a objektech.

Kapacita vodoměru – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 32 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Katastr nemovitostí – Veřejný seznam obsahující údaje o nemovitých věcech, právech a dalších evidovaných skutečnostech. U vodních děl je nutné rozlišit zápis pozemku, stavby, vlastnického práva a věcného břemene podle povahy konkrétního objektu.

Kategorie povrchových vod – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Kategorie surové vody A1 – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 22 a příloha č. 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kategorie surové vody A2 – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 22 a příloha č. 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kategorie surové vody A3 – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 22 a příloha č. 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kategorie vodního díla z hlediska technickobezpečnostního dohledu – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 3 až § 4 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Kategorie vodních děl z hlediska technickobezpečnostního dohledu – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 61 a § 62 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Kategorizace surové vody – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 22 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Klasifikace ekologického potenciálu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: přílohy č. 7 a č. 11 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Klasifikace ekologického stavu útvaru povrchových vod – Postup, při kterém se výsledky měření porovnávají s předepsanými kritérii a zařazují do výsledné třídy nebo stavu. Vyžaduje reprezentativní údaje, určené období a doloženou metodiku. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: přílohy č. 4 až 6 a č. 11 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Kmenová stoka – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 24 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Koagulace – Chemická destabilizace jemných a koloidních částic ve vodě přidávkem koagulantu a úpravou reakčních podmínek. Obvykle předchází flokulaci, sedimentaci nebo filtraci.

Kolektor – Podzemní nebo technicky vytvořený prostor či vedení, které soustřeďuje a dopravuje vodu nebo jiné sítě podle kontextu použití. Ve vodním hospodářství je nutné výslovně určit, zda jde o hydrogeologický kolektor, sběrné potrubí nebo sdružený technický tunel. Právní souvislosti: § 2 odst. 7 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Kolmatace – Zanášení pórů půdy, filtru, dna nebo vsakovacího zařízení jemnými částicemi, biomasou či sraženinami. Snižuje propustnost a vyžaduje prevenci, předčištění nebo regeneraci.

Kombinovaná rozšířená nejistota měření – Vyjádření rozsahu, v němž se s určenou mírou spolehlivosti očekává skutečná hodnota měřené veličiny. Vychází z kombinace dílčích zdrojů nejistoty a koeficientu rozšíření; bez uvedení postupu nelze výsledky různých laboratorů spolehlivě porovnat. Právní souvislosti: § 2 písm. r) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Komise pro sucho – Osoba nebo orgán s úkoly vyplývajícími z oblasti uvedené v názvu hesla. Pravomoci je nutné odlišit od vlastnictví infrastruktury, jejího provozování a výkonu státní správy. Při konkrétním úkonu se ověřuje věcná a místní příslušnost. Právní souvislosti: § 87e až § 87g zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Komise pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody na území kraje – Krajský orgán aktivovaný pro operativní řízení stavu nedostatku vody. Vyhodnocuje podklady, koordinuje opatření a rozhoduje v mezích stanovených vodním zákonem a krajským plánem pro sucho.

Komplexní manipulační řád – Dokument koordinující manipulace na soustavě vzájemně ovlivňovaných vodních děl. Stanoví provozní stavy, předávání údajů a odpovědnosti tak, aby zásah na jednom objektu neohrozil ostatní. Právní souvislosti: § 1 písm. e) vyhlášky č. 216/2011 Sb.

Komunální čistírna odpadních vod – Čistírna zpracovávající městské odpadní vody přiváděné z aglomerace. Její technologický návrh vychází z hydraulického a látkového zatížení, požadované jakosti odtoku a způsobu nakládání s kalem. Právní souvislosti: § 38 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Koncepce ochrany před následky sucha – Strategický dokument pro předcházení nedostatku vody a zmírňování jeho dopadů na obyvatele, hospodářství a ekosystémy. Navazuje na průběžné hodnocení vodních zdrojů, spotřeby a rizik v jednotlivých povodích. Propojuje ochranu půdy a schopnosti krajiny zadržovat vodu, hospodaření se srážkovou vodou v sídlech, úspory, zabezpečení zdrojů pitné vody, provoz vodohospodářských soustav a sledování sucha. Opatření se vybírají podle místních poměrů a jejich účinnosti v čase; vodní nádrž nebo převod vody je jen jednou z možných variant. Aktuální Koncepci ochrany před následky sucha pro území ČR na období 2023–2027 schválila vláda v roce 2023 jako pokračování koncepce z roku 2017. Ta vycházela mimo jiné z práce mezíresortní komise VO-DA-SUCHO. Koncepce určuje směr a úkoly veřejné správy, zatímco konkrétní postup při již nastalém nedostatku vody řeší plány pro sucho a příslušná rozhodnutí.

Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi – Strategický podklad pro snižování povodňových škod a ohrožení života kombinací technických a přírodních blízkých opatření. Úplný název dokumentu z roku 2010 zní Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodních blízkých opatření; zveřejnilo jej Ministerstvo zemědělství a vláda jej schválila usnesením č. 799/2010. K opatřením patří bezpečné převedení a zadržení povodňových průtoků, obnova prostoru pro rozliv, hospodaření na půdě, protipovodňové stavby i omezení nové zástavby v ohrožených místech. Volba vychází z charakteru povodí, předpokládaného účinku, dopadů na přírodu a údržby po dokončení. Koncepční doporučení se při přípravě záměrů porovnávají s aktuálními plány pro zvládání povodňových rizik, záplavovými územími a povodňovými plány. Sama koncepce nenahrazuje projekt, posouzení vlivů ani povolení konkrétního opatření.

Koncepce vodohospodářské politiky – Soubor dlouhodobých cílů a priorit státu pro nakládání s vodami a pro související veřejné služby. V působnosti Ministerstva zemědělství zahrnuje zejména zabezpečení vodních zdrojů, předcházení povodním a suchu, obnovu vodovodů a kanalizací, řízení vodohospodářské infrastruktury, financování a dostupnost údajů. Musí se promítat do konkrétních plánů, investičních programů a průběžného vyhodnocování; opatření se koordinují s ochranou přírody, územním plánováním a správou povodí. Název označuje i historické dokumenty pro vymezená období, například Koncepci vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015, schválenou vládou v roce 2011. Při citaci je proto nutné uvést autora a období platnosti dokumentu a odlišit dřívější koncepci od současných strategických cílů. Koncepce je rámcem veřejné politiky, nikoli individuálním povolením k odběru nebo vypouštění vody.

Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR – Odborný podklad Ministerstva životního prostředí pro obnovu migrační dostupnosti vodních toků. Určuje prioritní říční koridory a překážky, u nichž může odstranění nebo úprava nejvíce pomoci propojení populací vodních organismů a obnově návaznosti jejich stanovišť. U konkrétního jezu, stupně či jiné bariéry se zkoumá její funkce, možnost odstranění, úprava provozu nebo zřízení vhodného rybního přechodu; řešení musí odpovídat druhům a velikostem organismů, průtokům a místním podmínkám. Důležitá je průchodnost v obou směrech, včetně bezpečného sestupu, a také návaznost na další překážky nad i pod místem zásahu. Účinnost se ověřuje monitoringem, protože samotná existence přechodu průchodnost nedokládá. Koncepce vznikla v roce 2009 a byla opakovaně aktualizována, podle Ministerstva životního prostředí naposledy v roce 2026. Je podkladem pro určení priorit; jednotlivé stavební a provozní zásahy se posuzují a povolují samostatně.

Konec povodně – podle vodního zákona povodeň končí odvoláním třetího stupně povodňové aktivity, není-li v době odvolání třetího stupně povodňové aktivity vyhlášen druhý stupeň povodňové aktivity. V tom případě končí povodeň odvoláním druhého stupně povodňové aktivity.

Kontaminační mrak – Prostorová oblast se zvýšenou koncentrací znečišťující látky šířící se prouděním, disperzí a difúzí. Při sledování je nutné určit zdroj, směr proudění, rozsah a vývoj koncentrací; hranice mraku se s časem mění. Právní souvislosti: § 2 písm. n) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Kontinuální sledování znečištění odpadních vod – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: § 38a zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Kontrolní laboratoř pro rozbor odpadních vod – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: § 26 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kontrolní profil technologické linky čistírny odpadních vod – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: § 9 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kontrolní profil technologické linky úpravny vody – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: § 8 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Kontrolní systém úniku závadných látek – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: § 2 písm. k) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Kontrolní vzorek odpadní vody – Postup získání a vyhodnocení reprezentativního vzorku vody v určeném místě a čase. Pro interpretaci výsledku je nezbytný záznam o typu vzorku, odběrovém místě, konzervaci, přepravě a analytické metodě. Jednotlivý vzorek nemusí zachytit časovou proměnlivost vypouštění. Právní souvislosti: § 26 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Koryto vodního toku – Pozemek nebo jeho část, jímž protéká vodní tok, vymezený podle přirozených nebo upravených znaků a právního rámce. Koryto není totožné s vodou ani automaticky se správčovstvím toku. Právní souvislosti: § 44 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Kotviště – Vymezené místo na vodní cestě určené ke kotvení plavidel za stanovených provozních a bezpečnostních podmínek.

Krajské plány pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody – Operativní plány krajů určující indikátory, odpovědnosti, komisi a opatření pro přípravu a řízení stavu nedostatku vody na území kraje.

Kritická hodnota při technickobezpečnostním dohledu – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Kritický účinek – Nejcitlivější relevantní účinek, z něhož se odvozuje ochranná hodnota. Chronická reprodukční toxicita vodních organismů.

Krizová situace v zásobování pitnou vodou – Stav, při němž běžný systém nemůže zajistit potřebné množství nebo jakost pitné vody a je nutné aktivovat krizové řízení. Postup zahrnuje informování obyvatel, náhradní zdroje, distribuci a obnovení bezpečného provozu. Právní souvislosti: § 21 zákona č. 274/2001 Sb.

Krizové situace – s nouzovým zásobováním pitnou vodou vymezuje § 21 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

Kulminační průtok – Nejvyšší průtok dosažený během sledované odtokové nebo povodňové události. Je jedním z hlavních návrhových a hodnotících parametrů.

Kvantitativní charakteristika povrchové vody – Údaj popisující množství a časovou proměnlivost povrchové vody, zejména průtok, vodní stav nebo objem. Pro interpretaci se uvádí profil, období a metoda měření; jediná okamžitá hodnota nevystihuje režim toku. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Kvantitativní stav podzemních vod – se rozumí vyjádření míry ovlivnění útvaru podzemních vod přímými a nepřímými odběry. Právní souvislosti: § 2a odst. 9 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

L

Látkové zatížení – Množství látky přenesené za jednotku času, zpravidla součin průtoku a koncentrace. Pro návrh a hodnocení čištění bývá výstižnější než samotná koncentrace.

Laboratorní měření jakosti odebíraných vod – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určené období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: příloha č. 1 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Limnigraf – Přístroj nebo stanice pro soustavné zaznamenávání vodního stavu. Současné stanice často doplňují dálkový přenos a převod hladiny na průtok pomocí měrné křivky.

Lokální účinek – Poškození v místě kontaktu. Žiravina poškozující kůži, oči nebo žábry.

Lokalita monitoringu povrchové vody – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 2 písm. l) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

M

Majetková evidence – Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen vést majetkovou evidenci. Vybrané údaje z evidence zasílá vodoprávnímu úřadu (§ 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Majetková evidence vodovodů a kanalizací – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 5 až § 6 vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 5 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Malá vodní elektrárna – MVE je označení pro vodní elektrárny s instalovaným výkonem maximálně do 10 MW včetně.

Manipulační řád – Schválený dokument stanovující způsob manipulace s vodou na vodním díle za běžných, mimořádných a podle potřeby povodňových stavů. Musí být v souladu s povolením, bezpečností díla a vazbami v soustavě.

Manipulační řád vodního díla – Schválená pravidla pro řízení hladin, průtoků a zařízení vodního díla v běžných i mimořádných stavech. Navazují na účel díla, povolení, hydrologické podklady a požadavky na bezpečnost. Právní souvislosti: § 1 písm. a) a § 2 vyhlášky č. 216/2011 Sb.

Mapa povodňové ochrany – Mapový soubor podkladů pro prevenci a řízení povodně, který propojuje ohrožená místa, povodňové orgány, hlásné profily, evakuační a ochranné objekty, uzávěry, trasy a další místní informace.

Mapa povodňového nebezpečí – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Mapa povodňového ohrožení – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Mapa povodňových rizik – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Mapová část plánu rozvoje vodovodů a kanalizací – Prostorové zobrazení stávajících a navrhovaných zdrojů, sítí, čistíren a rozvojových záměrů. Musí být věcně shodné s textem, tabulkami a databází plánu a uvádět měřítko a datum podkladů. Právní souvislosti: § 4 odst. 2 písm. e) a odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Mapování povodňových rizik – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Matrice vodního prostředí – Složka prostředí, v níž se stanovuje sledovaná látka, například voda, sediment nebo biota. Koncentrace ve dvou maticích nejsou přímo zaměnitelné; výběr závisí na vlastnostech látky a cíli monitoringu. Právní souvislosti: § 2 písm. o) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Maximální roční sazba pevné složky stočného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Maximální roční sazba pevné složky vodného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Měření dodávané vody – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určené období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 16 zákona č. 274/2001 Sb.

Měření množství akumulované nebo vzduté povrchové vody – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určené období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření množství odebírané podzemní vody – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 2 až § 3 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření množství odebírané povrchové vody – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 2 až § 3 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření množství vody přírodního léčivého zdroje – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření objemu vypouštěných odpadních vod – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 12 až § 17 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Měření odváděných odpadních vod – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 19 zákona č. 274/2001 Sb.

Měření podzemních vod čerpaných ke snižování hladiny – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 5 až § 6 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření vody – určuje § 15 až 17 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Odběr se měří vodoměrem. Pokud vodoměr osazen není, určí se množství odebírané vody podle směrných čísel dle vyhlášky č. 428/2001 Sb. Odběratel je povinen dodržet podmínky umístění vodoměru stanovené vlastníkem, popřípadě provozovatelem vodovodu. Odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k vodoměru. Osazování, údržbu a výměnu vodoměru provádí provozovatel. Zákonem jsou stanoveny podmínky přezkoušení vodoměru vyžádaného odběratelem včetně úhrady nákladů spojených s výměnou vodoměru.

Měření vody k umělému obohacování podzemních zdrojů – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Měření znečištění odpadních vod se zvláště nebezpečnými látkami – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 19 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Měřicí zařízení množství odpadních vod – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 19 odst. 1 až 4 zákona č. 274/2001 Sb.

Měrná křivka průtoku – Vztah mezi vodním stavem a průtokem v určitém profilu. Musí být pravidelně ověřován, protože se mění s geometrií, drsností, zanášením, vegetací a ledovými jevy.

Měrná šachta – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 24 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Měrný profil – Vymezené místo na toku, potrubí nebo objektu, v němž se sleduje hladina, průtok, jakost nebo jiná veličina. Jeho vhodnost určuje reprezentativnost a nejistotu výsledků.

Měrný profil vodního toku – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. i) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Městské odpadní vody – Odpadní vody z domácností nebo jejich směs s průmyslovými a srážkovými vodami odváděná v aglomeraci. Jejich látkové a hydraulické zatížení určuje potřebné čištění; při jednotné kanalizaci se přítok výrazně mění za deště. Právní souvislosti: § 16 písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Metodika k přípravě plánů pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody – Společný metodický rámec Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí pro obsah, indikátory, postupy, odpovědnosti a aktualizaci plánů pro sucho.

Metrologická zkouška vodoměru na místě instalace – Ověření vlastností vodoměru ve skutečných montážních podmínkách bez jeho běžné demontáže. Výsledek závisí na použité metodě, průtocích a nejistotě; zkoušku je třeba odlišit od právního ověření měřidla. Právní souvislosti: § 16 odst. 4 zákona č. 274/2001 Sb.

Mez bdělosti – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Mez detekce – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. p) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Mez stanovitelnosti – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. q) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Mezinárodní oblast povodí – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 až § 3 vyhlášky č. 393/2010 Sb.

Mezinárodní oblasti povodí – Územní rámce pro koordinované plánování a správu vod přesahující státní hranice. Území České republiky náleží do mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje a člení se na stanovená dílčí povodí.

Mezinárodní plán povodí – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 24 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Meziresortní komise VODA-SUCHO – Koordinační platforma Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí pro přípravu a vyhodnocování opatření proti dopadům sucha a nedostatku vody.

Mezní hodnota při technickobezpečnostním dohledu – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Míra znečištění odpadních vod – Pojem vztahující se ke složení vody a účinku látek uvedených v názvu hesla. Hodnocení vyžaduje konkrétní ukazatel, jednotku, místo a způsob odběru, dobu expozice a příslušný limit či cíl ochrany. Právní souvislosti: § 14 odst. 3 a 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Mísicí zóna – Prostor v recipientu bezprostředně za vypouštěním, v němž se odpadní voda mísí s okolní vodou. Posouzení vyžaduje průtok, rozptyl a koncentraci látek; její vymezení nesmí nahrazovat opatření u zdroje znečištění. Právní souvislosti: § 2 písm. s) a § 6 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Místo havárie – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 41 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Místo odběru vzorků povrchové vody – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 2 písm. j) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Místo užívání vod – reprezentuje konkrétní vodní dílo, místo vypouštění, odběru vod atp., které je dle vodního zákona č. 254/2001 Sb. nutno ohlásit správci povodí.

Mimořádná / krizová situace – Událost přesahující běžné kapacity a vyžadující koordinaci veřejných orgánů nebo krizové řízení. Rozsáhlá povodeň, dlouhodobý blackout, ztráta klíčového zdroje vody.

Mimořádná situace na vodním toku a jeho korytě – Neobvyklý stav, například náhlá překážka, sesuv, ledový jev nebo porucha objektu, který může ovlivnit průtok či bezpečnost. Správce musí posoudit bezprostřední riziko a koordinovat potřebný zásah s příslušnými orgány. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Mimořádná zpráva o technickobezpečnostním dohledu – Písemné vyhodnocení zjištění, měření a provedených opatření v oblasti uvedené v názvu hesla. Uvádí období, podklady, zjištěné odchylky a doporučené kroky, aby na ně mohl navázat vlastník, provozovatel nebo příslušný orgán. Právní souvislosti: § 10 a příloha č. 3 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Minimální hladina podzemních vod – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 37 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Minimální pracovní kritéria metod analýz – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 13 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Minimální roční četnost odběrů vzorků odpadních vod – Prvek kontrolního režimu pro činnost uvedenou v názvu hesla. Předem se stanoví místo, četnost, metoda a způsob vyhodnocení, aby bylo možné odlišit běžné kolísání od poruchy nebo překročení podmínky. Právní souvislosti: příloha č. 3 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Minimální zůstatkový průtok – Průtok, který má zůstat ve vodním toku pod místem odběru nebo jiného nakládání s vodami k ochraně funkcí toku. Stanovuje se pro konkrétní místo a režim. Právní souvislosti: § 36 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Monitoring ekologického a chemického stavu povrchových vod – Plánované opakované sledování Monitoring ekologického a chemického stavu povrchových vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: příloha č. 9 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Monitoring kvantitativního stavu podzemních vod – Plánované opakované sledování Monitoring kvantitativního stavu podzemních vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 19 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Monitoring kvantitativních charakteristik povrchových vod – Plánované opakované sledování Monitoring kvantitativních charakteristik povrchových vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Monitoring vod v chráněných oblastech – Plánované opakované sledování Monitoring vod v chráněných oblastech pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 19 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Monitorovací místo podzemní vody typu A – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. j) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Monitorovací místo podzemní vody typu B – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. k) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Monitorovací místo povrchové vody – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 2 písm. g) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Monitorovací síť podzemních vod – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. l) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

N

Nádrž – Prostor přirozeně nebo uměle zadržující vodu. Podle účelu může plnit funkci zásobní, ochrannou, vyrovnávací, energetickou, rekreační, rybochovnou nebo ekologickou.

Náhrada ztráty při neoprávněném odběru vody – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 14 odst. 1 až 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Náhrada ztráty při neoprávněném vypouštění odpadních vod – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 14 odst. 1 až 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Náhrada ztráty za odvedené srážkové vody – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 14 odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Náhradní odvádění odpadních vod – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 9 odst. 8 a 11 zákona č. 274/2001 Sb.

Náhradní zásobování pitnou vodou – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 9 odst. 8 a 11 zákona č. 274/2001 Sb.

Náležitosti nakládání se závadnými látkami – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 až § 4 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Nápravné opatření – Předem určený zásah po překročení provozní meze nebo zjištění neshody. Může zahrnovat odstavení, přepnutí zdroje, změnu režimu, opravu, recirkulaci nebo zvýšené vzorkování.

Národní plán povodí – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: příloha č. 1 vyhlášky č. 50/2023 Sb.; § 24 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Nárok odběratele na uzavření smlouvy – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 36 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Návrh aktivní zóny záplavového území – Podklad pro rozhodnutí o řešení uvedeném v názvu hesla. Spojuje místní poměry, varianty, výpočty, mapové podklady a předpokládané účinky. Je třeba odlišit návrh od již stanoveného nebo povoleného stavu. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Návrh čistírny odpadních vod – Podklad pro rozhodnutí o řešení uvedeném v názvu hesla. Spojuje místní poměry, varianty, výpočty, mapové podklady a předpokládané účinky. Je třeba odlišit návrh od již stanoveného nebo povoleného stavu. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Návrh na stanovení ochranného pásma vodního zdroje – Podklad pro rozhodnutí o řešení uvedeném v názvu hesla. Spojuje místní poměry, varianty, výpočty, mapové podklady a předpokládané účinky. Je třeba odlišit návrh od již stanoveného nebo povoleného stavu. Právní souvislosti: § 14 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Návrh záplavového území – Podklad pro rozhodnutí o řešení uvedeném v názvu hesla. Spojuje místní poměry, varianty, výpočty, mapové podklady a předpokládané účinky. Je třeba odlišit návrh od již stanoveného nebo povoleného stavu. Právní souvislosti: § 3 až § 7 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Návrhová srážka – Srážkový průběh zvolený pro dimenzování nebo posouzení zařízení. Je určen dobou trvání, intenzitou, časovým rozdělením, periodicitou a prostorovým rozsahem.

Návrhové plavidlo – je největší plavidlo (nebo sestava plavidel), pro které jsou na vodní cestě dané třídy podmínky k bezpečnému a plynulému provozu.

Návrhový přítok odpadních vod – Množství a časový průběh odpadních vod uvažované při dimenzování stoky nebo čistírny. Zahrnuje odhad splaškového, průmyslového a případně srážkového či balastního přítoku podle typu systému. Právní souvislosti: § 19 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Návrhový průtok – Průtok přiřazený zvolené pravděpodobnosti, době opakování nebo provoznímu scénáři, používaný pro dimenzování a posouzení bezpečnosti. Není totožný s předpovědí konkrétní budoucí události.

Návrhový průtok do čistírny odpadních vod – Průtok zvolený pro dimenzování hydraulických a technologických stupňů čistírny. Je třeba odlišit průměrný, maximální a dešťový průtok a určit, jak se při přetížení chrání biologický proces. Právní souvislosti: § 19 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Nadzemní nádrž – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. m) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Nakládání s odpadními vodami – provozovatel, který pracuje s odpadními vodami, může mít povinnost ukládat údaje do Integrovaného registru znečišťování IRZ na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a nařízení vlády č. 145/2008 Sb.

Nakládání s podzemními vodami – podle § 8 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona je vždy zvláštním nakládáním s vodami. Proto je k němu vždy potřeba povolení, souhlas nebo předchozí vyjádření vodoprávního úřadu: k jejich odběru, k jejich akumulaci, k jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny, k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou, k jinému nakládání s nimi.

Nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 2 odst. 9 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Nakládání s vodami – Právně vymezené užívání povrchových nebo podzemních vod, například odběr, vzdouvání, akumulace, energetické využití nebo vypouštění.

Nakládání se závadnými látkami – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Nebezpečí povodně – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 64 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Nebezpečné závadné látky – Pojem vztahující se ke složení vody a účinku látek uvedených v názvu hesla. Hodnocení vyžaduje konkrétní ukazatel, jednotku, místo a způsob odběru, dobu expozice a příslušný limit či cíl ochrany. Právní souvislosti: § 39 a příloha č. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Nejvyšší přípustná míra znečištění odpadních vod – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 24 písm. g) a příloha č. 15 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Neoprávněné vypouštění odpadních vod do kanalizace – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 10 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Neoprávněný odběr vody – § 10 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, stanoví, co je neoprávněný odběr vody a neoprávněné vypouštění odpadních vod do kanalizace. Náhrada ztráty vzniklé neoprávněným odběrem nebo neoprávněným vypouštěním náleží vlastníkovu.

Neoprávněný odběr vody z vodovodu – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 10 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Nesaturovaná zóna – Část půdního a horninového prostředí nad hladinou podzemní vody, jejíž póry obsahují vodu i vzduch. Přenos vody a látek je ovlivněn vlhkostí, kapilárními silami a preferenčními cestami; změny zásoby mohou oddálit odezvu podzemní vody. Právní souvislosti: § 2 písm. h) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Nesoulad ve vodoprávní evidenci – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 414/2013 Sb.

Niva – Údolní prostor vytvořený a ovlivňovaný vodním tokem, sedimentací a rozlivy. Je funkční součástí říčního systému a významným prostorem retence, infiltrace a biodiverzity.

Norma environmentální kvality – se rozumí koncentrace znečišťující látky nebo skupiny látek ve vodě, sedimentech nebo živých organismech, která nesmí být překročena z důvodů ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Právní souvislosti: příloha č. 12 vyhlášky č. 98/2011 Sb.; § 2a odst. 8 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Norma jakosti podzemní vody – Hodnota nebo soubor hodnot používaných k posouzení chemického stavu podzemní vody podle příslušných předpisů. Musí být spojena s konkrétní látkou, jednotkou a postupem hodnocení; není automaticky totožná s limitem pitné vody. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Nouzové odvádění odpadních vod – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 21 odst. 1 a 3 zákona č. 274/2001 Sb.

Nouzové zásobování pitnou vodou – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 21 odst. 1 a 3 zákona č. 274/2001 Sb.

Nouzové zásobování vodou – Dočasné zajištění vody při přerušení nebo omezení běžné dodávky. Vyžaduje určení priorit, zdrojů, dopravy, výdejních míst, kontroly jakosti a informování obyvatel.

O

Obecné nakládání s povrchovými vodami – podle § 6 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Každý může na vlastní nebezpečí bez povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu odebírat povrchové vody nebo s nimi jinak nakládat pro vlastní potřebu. Podmínkou je, že k odběru není třeba zvláštního technického zařízení (př. čerpadlo). Povolení ani souhlasu není třeba také k zachycování povrchových vod jednoduchými zařízeními na jednotlivých pozemcích a stavbách (př. zachycování dešťové vody na zalévání) ani ke změně přirozeného odtoku vod za účelem ochrany před škodlivými účinky povrchových vod (př. protipovodňové valy). Při obecném nakládání s povrchovými vodami nesmí být ohrožena jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, nesmí se narušovat přírodní prostředí, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy, vodní díla a zařízení, zařízení pro chov ryb a porušovat práva a právem chráněné zájmy jiných. Právní souvislosti: § 6 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Obchůzka vodního díla – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Objekt na vodním toku – Stavba nebo zařízení umístěné v korytě či s tokem funkčně spojené, například jez, stupeň, mostní otvor, propustek, výust nebo odběrný objekt. Jeho režim se posuzuje podle účelu a konkrétní právní povahy. Právní souvislosti: § 1 písm. b) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Oblast s významným povodňovým rizikem – Územně vymezená oblast se zvláštním režimem pro ochranu vody nebo omezení rizika uvedeného v názvu hesla. Rozhodující je platný akt vymezení, mapový podklad a konkrétní omezení činností na dotčených pozemcích. Právní souvislosti: § 16 vyhlášky č. 50/2023 Sb.; § 64a zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Obnova – je příležitostí odstranit historické environmentální nedostatky. Při změně vodního díla se znovu ověřují dopady na vodní režim, průchodnost toku, sedimenty, podzemní vody, jakost vody, hluk, odpady, energie a emise. U významných zásahů se porovnává nejen konečný provoz, ale také dopad stavební fáze a nakládání s odstraněnými materiály. Právní souvislosti: § 2 odst. 9 zákona č. 274/2001 Sb.

Obnovování přirozeného koryta vodního toku – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Obslužní loď – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 7 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Obvod vodního díla – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 3 až § 4 vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Odběr podzemních vod – Odebraná voda mění charakter a přestává být vodou podzemní a stává se vlastnictvím toho, kdo ji odebral nebo pro nějž byla odebrána.

Odběr povrchových vod – Odebraná voda mění charakter a přestává být vodou povrchovou a stává se vlastnictvím toho, kdo ji odebral nebo pro nějž byla odebrána.

Odběr vzorku vypouštěných odpadních vod – Postup získání a vyhodnocení reprezentativního vzorku vody v určeném místě a čase. Pro interpretaci výsledku je nezbytný záznam o typu vzorku, odběrovém místě, konzervaci, přepravě a analytické metodě. Jednotlivý vzorek nemusí zachytit časovou proměnlivost vypouštění. Právní souvislosti: příloha č. 1 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Odběr vzorků a rozbor odpadní vody – Postup získání a vyhodnocení reprezentativního vzorku vody v určeném místě a čase. Pro interpretaci výsledku je nezbytný záznam o typu vzorku, odběrovém místě, konzervaci, přepravě a analytické metodě. Jednotlivý vzorek nemusí zachytit časovou proměnlivost vypouštění. Právní souvislosti: § 14 odst. 5 a 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Odběratel – em je zpravidla vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci; u budovy v podílovém spoluvlastnictví společenství vlastníků jednotek, vzniklo-li, jinak spoluvlastníci společně. Smluvní odběratel nemusí být totožný s konečným uživatelem bytu. Provozovatel fakturuje odběrnému místu a rozúčtování mezi byty je samostatnou otázkou správy domu a služeb spojených s bydlením. Právní souvislosti: § 2 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Odběrné místo – Výtoková armatura nebo napojení zařízení. Bezpečná teplota závisí na uživateli a způsobu použití. Právní souvislosti: § 36b písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Odborně způsobilá osoba pro zkoušky těsnosti – Osoba nebo orgán s úkoly vyplývajícími z oblasti uvedené v názvu hesla. Pravomoci je nutné odlišit od vlastnictví infrastruktury, jejího provozování a výkonu státní správy. Při konkrétním úkonu se ověřuje věcná a místní příslušnost. Právní souvislosti: § 2 písm. j) a § 6a vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Odborný výpočet množství dodané vody – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 28 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Odborný výpočet množství vypouštěných odpadních vod – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 19 odst. 7 a 9 zákona č. 274/2001 Sb.

Odborný zástupce provozovatele – Osoba nebo orgán s úkoly vyplývajícími z oblasti uvedené v názvu hesla. Pravomoci je nutné odlišit od vlastnictví infrastruktury, jejího provozování a výkonu státní správy. Při konkrétním úkonu se ověřuje věcná a místní příslušnost. Právní souvislosti: § 1a písm. m) vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 6 odst. 11 zákona č. 274/2001 Sb.

Oddílná kanalizace – Odpadní voda a srážková voda se odvádí samostatně. Na oddílnou kanalizaci sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod se nevztahuje ZVaK. Právní souvislosti: § 2 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Odebraná voda – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Odečet množství znečištění v odebrané vodě – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 10 až § 11 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Odchylka – Stav mimo obvyklé rozmezí, který ještě neznamená ztrátu funkce. Pomalu rostoucí vibrace čerpadla, neobvyklý průsak.

Odkaliště – Vodní dílo nebo zařízení pro ukládání hydraulicky dopravovaných kalů a jemnozrnných materiálů. Bezpečnost závisí na stabilitě hrází, vodním režimu, drenáži, monitoringu a řízení ukládání.

Odlehčovací komora – Objekt na jednotné kanalizaci, který při zvýšeném průtoku odděluje část směsi odpadních a srážkových vod do recipientu nebo retenčního prostoru. Návrh musí omezit četnost a dopad odlehčení. Právní souvislosti: § 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Odpadní voda – Voda, jejíž vlastnosti byly změněny použitím, případně jiná voda odváděná do kanalizace nebo vypouštěná podle právního vymezení. Před vypuštěním musí splnit stanovené podmínky.

Odpadní vody – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 38 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Odstaňování následků havárie – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 11 až § 13 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Odtokový součinitel – Poměr odtoku z plochy k dopadlé srážce za určených podmínek. Závisí na nepropustnosti povrchu, sklonu, počáteční vlhkosti, intenzitě srážky a časovém měřítku; nelze jej bez úpravy přenášet mezi odlišnými povodími. Právní souvislosti: § 31 odst. 1 a příloha č. 16 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Odvádění odpadních vod – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 18 zákona č. 274/2001 Sb.

Odvádění srážkových vod do kanalizace – Napojení srážkového odtoku na kanalizaci je možné jen při splnění technických, smluvních a právních podmínek a při respektování její kapacity. Přednostně se posuzuje omezení odtoku v místě vzniku, vsakování, akumulace, využití a řízení vypouštění.

Ohlašování údajů pro vodní bilanci – Předání údajů o skutečnosti uvedené v názvu hesla příslušnému orgánu nebo dotčeným osobám. Obsah, adresát, lhůta a způsob předání se řídí konkrétním právním režimem; prokazatelnost oznámení je součástí řádného postupu. Právní souvislosti: § 10 až § 11 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Ohlašování znečišťujících látek do IRZ – se podává prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ISPOP.

Ohlašovací povinnost – je dána § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Ohlašování se podává pomocí Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ISPOP. Ohlašovací povinnosti podléhá odběr podzemní vody, odběr povrchové vody, vypouštění vody, vzdouvání nebo akumulace povrchové vody.

Ochrana odběratele – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 36 zákona č. 274/2001 Sb.

Ochrana před povodněmi – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 63 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ochranná hráz – Podélná zemní nebo jiná konstrukce chránící území před zaplavením. Zpravidla není součástí vodního toku; je samostatným vodním dílem a vyžaduje údržbu, kontrolu průsaků, prostupů a návazností.

Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok – jsou podle § 23 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, dána vzdáleností od vnějšího líce stěny potrubí nebo kanalizační stoky na každou stranu: do průměru 500 mm včetně je 1,5 m, nad průměr 500 mm je 2,5 m. U potrubí o průměru nad 200 mm, jehož dno je uloženo v hloubce větší než 2,5 m pod upraveným povrchem, se obě uvedené vzdálenosti zvyšují o 1,0 m. Dále jsou řešeny možné výjimky z ochranného pásma, které povoluje vodoprávní úřad. Specifikovány jsou i činnosti v ochranném pásmu, které se smí provádět jen s písemným souhlasem vlastníka. Právní souvislosti: § 23 odst. 1 až 3 zákona č. 274/2001 Sb.

Ochranné pásmo – Území s omezenými nebo zakázanými činnostmi, které by mohly ohrozit zdroj.

Ochranné pásmo I. stupně – Územně vymezená oblast se zvláštním režimem pro ochranu vody nebo omezení rizika uvedeného v názvu hesla. Rozhodující je platný akt vymezení, mapový podklad a konkrétní omezení činností na dotčených pozemcích. Právní souvislosti: § 30 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ochranné pásmo II. stupně – Územně vymezená oblast se zvláštním režimem pro ochranu vody nebo omezení rizika uvedeného v názvu hesla. Rozhodující je platný akt vymezení, mapový podklad a konkrétní omezení činností na dotčených pozemcích. Právní souvislosti: § 30 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ochranné pásmo vodního zdroje – Území stanovené k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti vodního zdroje. Vymezuje omezení činností a opatření podle rizik v konkrétním území. Právní souvislosti: § 30 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Omezení přístupu k informacím o vodárenských objektech – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 5a zákona č. 274/2001 Sb.

Opatření k nápravě – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 42 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Opatření na ochranu před povodněmi – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 65 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Opatření pro zvládání povodňových rizik – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 19 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Opětovné použití vyčištěných odpadních vod – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 17 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Opevnění koryta – Technická úprava dna nebo břehů zvyšující jejich odolnost proti erozi. Je-li funkční součástí úpravy vodního toku, posuzuje se jako součást vodního díla; rozhoduje konkrétní účel, provedení a povolený stav.

Opevnění upraveného vodního toku – Technická úprava dna nebo břehů zvyšující jejich odolnost proti erozi. Je-li funkční součástí úpravy vodního toku, posuzuje se jako součást vodního díla; rozhoduje konkrétní účel, provedení a povolený stav.

Oprávněné nakládání s vodami související s vodním tokem – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Oprávnění k provozování vodovodů a kanalizací – Provozovat vodovod nebo kanalizaci může osoba, která má Oprávnění k provozování vodovodů a kanalizací. Oprávnění vydává krajský úřad (§ 6 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Oprávněný k nakládání s vodami – Právní nebo provozní pojem vztahující se k situaci uvedené v názvu hesla. Při konkrétním použití se určí dotčená osoba, rozsah činnosti, právní titul a účinné podmínky. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 8 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Oprava – obnovuje původní funkci a může být za splnění pravidel běžným nákladem období. Rekonstrukce, modernizace nebo rozšíření zvyšující parametry je investicí a do ceny se promítá postupně podle povahy majetku a cenových pravidel, nikoli jednorázově jako oprava. Chybné zařazení zkracuje cenu i účetnictví.

Orgán pro sucho – Osoba nebo orgán s úkoly vyplývajícími z oblasti uvedené v názvu hesla. Pravomoci je nutné odlišit od vlastnictví infrastruktury, jejího provozování a výkonu státní správy. Při konkrétním úkonu se ověřuje věcná a místní příslušnost. Právní souvislosti: § 87e zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ostatní vodní linie – je tekoucí povrchová nebo podzemní voda neodpovídající definici vodního toku podle § 43 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Právní souvislosti: § 2 odst. 14 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Osвобоzení od platby vodného a stočného – Povinnost platit vodné a stočné se nevztahuje na jednotky požární ochrany při požárním zásahu. Právní souvislosti: § 20 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb.

Osvobození od platby za odvádění srážkových vod do kanalizace – Povinnost platby se nevztahuje (§ 20 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích) na plochy dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy s výjimkou staveb, pozemků nebo jejich částí využívaných pro služby, které nesouvisí s činností provozovatele dráhy nebo drážního dopravce, zoologické zahrady a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti. Z toho vyplývá, že občané, kteří v nemovitosti bydlí a nepodnikají v ní, neplatí za odvedení srážkových vod. Právní souvislosti: § 20 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Označení obvodu vodního díla v terénu – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 23/2007 Sb.

P

Pachtovné – z vodohospodářského majetku nepodléhá regulaci cen. Jeho výše se sjednává podle zákona č. 526/1990 Sb. mezi majitelem vodohospodářského majetku a jeho provozovatelem jako pachtýřem. Pachtovné tvoří nákladovou položku kalkulace cen pro vodné a stočné a jeho náplň je blíže specifikována v Cenovém věstníku.

Paralelní rozbor vzorku odpadní vody – Postup získání a vyhodnocení reprezentativního vzorku vody v určeném místě a čase. Pro interpretaci výsledku je nezbytný záznam o typu vzorku, odběrovém místě, konzervaci, přepravě a analytické metodě. Jednotlivý vzorek nemusí zachytit časovou proměnlivost vypouštění. Právní souvislosti: § 26 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Péče o koryto vodního toku – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Péče o stavbu k vodohospodářským melioracím pozemků – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 3 až § 7 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Pevná složka stočného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 33 a příloha č. 17 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Pevná složka vodného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 32 a příloha č. 17 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Pevná složka vodného a stočného – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 20 odst. 3 a 4 zákona č. 274/2001 Sb.

Pitná voda – je voda v původním stavu nebo po úpravě určená k pití, vaření, přípravě jídel a nápojů, péči o tělo a dalším účelům lidské spotřeby. Musí být zdravotně nezávadná a nesmí obsahovat mikroorganismy, parazity ani látky v množství, které by mohlo ohrozit veřejné zdraví. Požadavek platí v místě, kde je voda spotřebiteli poskytována.

Plán dílčího povodí – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: příloha č. 3 vyhlášky č. 50/2023 Sb.; § 24 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 13 a příloha č. 18 vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 8 odst. 11 zákona č. 274/2001 Sb.

Plán kontrol jakosti vod v průběhu výroby pitné vody – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Plán kontrol míry znečištění odpadních vod a kalů – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Plán povodí – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 24 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona; § 5 až § 14 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Plán pro sucho – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 87b zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Plán pro zvládání povodňových rizik – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 15 až § 19 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody – Operativní plán stanovující indikátory, odpovědnosti, komisi a opatření pro přípravu a řízení stavu nedostatku vody. Je odlišný od dlouhodobé koncepce ochrany před suchem a od krizového plánu.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací – je základním koncepčním podkladem pro rozhodování o zásobování obyvatel pitnou vodou a o odvádění a čištění odpadních vod. V českém právním a správním prostředí se používá především Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje, zkráceně PRVKÚK. Dokument propojuje demografii, územní rozvoj, stav infrastruktury, vodní zdroje, ochranu vod, technické varianty, investiční náklady a časové priority.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 3 až § 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR – (PRVKÚ ČR) je dokument státní politiky v oboru vodovodů a kanalizací.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 4 odst. 1 až 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území státu – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 4 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb.

Plán zásobování pitnou vodou při krizové situaci – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Plánování v oblasti vod – Cyklický postup hodnocení stavu vod, stanovení cílů a navržení opatření v oblastech povodí. Spojuje monitoring, analýzu tlaků, ekonomické podklady a zapojení veřejnosti; přijatá opatření se při aktualizaci vyhodnocují. Právní souvislosti: § 23 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Plány dílčích povodí – doplňují národní plány povodí o podrobné údaje a návrhy opatření.

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů – (PRVKÚK) jsou základním prvkem plánování v oboru vodovodů a kanalizací na území kraje: Ústecký, Středočeský, Vysočina, Jihočeský, Moravskoslezský, Pardubický, Plzeňský, Jihomoravský, Karlovarský, Liberecký, Olomoucký, Královéhradecký, Zlínský, hl. m. Praha

Platba k úhradě správy vodních toků a správy povodí – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 101 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Platba za odvádění srážkových vod do kanalizace – Vlastník kanalizace pro veřejnou potřebu má právo na úplatu za odvádění srážkových vod do jednotné kanalizace. Platba je násobkem stočného, které je platné v příslušné lokalitě, a množství odvedených srážkových vod. Pokud není množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace měřeno, stanoví se výpočtem podle § 31 vyhlášky č. 428/2001 Sb. (ve znění vyhlášky č. 244/2021 Sb.).

Plavba malým plavidlem se spalovacím motorem – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 až § 6 vyhlášky č. 46/2015 Sb.

Plavební dráha – Část vodní cesty vymezená pro bezpečný pohyb plavidel.

Plavební hloubka – je tvořena součtem nejvýše přípustného ponoru plavidla a bezpečnostní vzdálenosti dna plavidla nade dnem vodní cesty (bezpečnostní marže).

Plavební komora – Zařízení k překonání rozdílu hladin mezi dvěma úseky vodní cesty.

Plavební znaky – Ukládají zákazy, příkazy a omezení, upozorňují na nebezpečí a poskytují informace. Bójky, plováky a břehové znaky vymezují dráhu a překážky. Jejich význam je dán tvarem, barvou, symbolem, světlem a umístěním. Dočasné značení při stavbě, povodni nebo poruše musí být v souladu s úředním opatřením a po skončení důvodu odstraněno.

Plavidlo – Ovladatelné těleso určené k pohybu nebo stání na vodě, podle právní klasifikace.

Pobřežní pozemek – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Počátek zvratu vzestupného trendu – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: příloha č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Podklady pro návrh záplavového území – Podklad pro rozhodnutí o řešení uvedeném v názvu hesla. Spojuje místní poměry, varianty, výpočty, mapové podklady a předpokládané účinky. Je třeba odlišit návrh od již stanoveného nebo povoleného stavu. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Podklady pro profil vod ke koupání – Údaje o místě koupání, povodí, zdrojích znečištění, výsledcích monitoringu a rizicích výskytu sinic. Slouží k sestavení a pravidelné aktualizaci profilu a k volbě opatření na ochranu zdraví. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 155/2011 Sb.

Podrobné odvodňovací zařízení – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 6 vyhlášky č. 225/2002 Sb.; § 56 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Podrobné závlahové zařízení – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 3 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Podružný vodoměr – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 17 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Podzemní vody – Vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami. Právní souvislosti: § 2 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Pohyblivé jezy – Jezy s pohyblivou hradicí konstrukcí, která umožňuje měnit vzduť a průtočný profil. Patří sem například jezy klapkové, stavidlové, segmentové, válcové, vakové a hydrostatické.

Poldr – Suchá nebo polosuchá nádrž určená především k dočasnému zachycení povodňového odtoku a snížení kulminacího průtoku. Její účinek závisí na volném retenčním prostoru a funkčním výpustním objektu.

Polohové určení evidovaného prvku – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 1 písm. c) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Polohové určení výpusti – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 437/2025 Sb.

Poměr ředění odpadních vod – Poměr mezi množstvím vody v recipientu a vypouštěnou odpadní vodou v posuzovaném místě a období. Slouží jako jeden z podkladů pro odhad koncentrace po smísení; nepostihuje sám o sobě rychlost mísení ani ekologický účinek látky. Právní souvislosti: § 19 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Popisná charakteristika kategorie povrchových vod – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 5 a příloha č. 1 vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Poplatek za odebrané množství podzemní vody – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 88 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 89 až § 99 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Poplatky – ve vodním hospodářství mají za cíl získat prostředky, které mají být prioritně použity na úhradu některých nákladů spojených buď s výkonem veřejné správy nebo s podporou rozvoje odvětví. Poplatky stanoví § 88 až 103 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Poplatky za odebrané množství podzemní vody – Předmětem poplatku je odběr podzemní vody. Informace pro plátce poplatku za odběr podzemní vody popisuje registraci poplatníka, předmět poplatku, výpočet poplatku a podání poplatkového přiznání prostřednictvím ISPOP. Správcem poplatku je SFŽP. Správu placení poplatku vykonává místně příslušný celní úřad.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod podzemních – Předmětem poplatku je vypouštění do podzemních vod. Vypouštění odpadních vod do vod podzemních lze povolit jen výjimečně. Podmínky udává Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k vypouštění odpadních vod do vod podzemních. Základem poplatku je kapacita zařízení určeného k čištění odpadních vod, ze kterého jsou odpadní vody vypouštěny. Správcem poplatku je obecní úřad obce, na jejímž území k vypouštění dochází.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových – Předmětem poplatku je vypouštění do povrchových vod. Informace pro plátce poplatku za vypouštění odpadních vod do vod povrchových popisuje registraci poplatníka, předmět poplatku, výpočet poplatku a podání poplatkového přiznání prostřednictvím ISPOP. Správcem poplatku je SFŽP. Správu placení poplatku vykonává místně příslušný celní úřad.

Populační ekvivalent – Jednotka vyjadřující biologicky rozložitelné organické zatížení odpadních vod přepočtené na standardní denní produkci. Používá se při vymezení velikosti aglomerace a požadavků na čištění; nejde přímo o počet trvale žijících obyvatel. Právní souvislosti: § 16 písm. e) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Porézni prostředí – Materiál obsahující navzájem různě propojené póry, v nichž se může pohybovat a zadržovat voda a plyn. Patří sem zeminy, horniny, sedimenty i některé stavební materiály.

Porovnání kalkulace ceny s dosaženou skutečností – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 35a odst. 5 až 8 a příloha č. 20 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Porovnání položek výpočtu ceny pro vodné a stočné – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 36 odst. 5 a 7 zákona č. 274/2001 Sb.

Porucha – Ztráta nebo omezení požadované funkce zařízení či systému. Výpadek čerpadla, porucha uzávěru, výpadek PLC.

Používání výbušnin při správě vodního toku – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Pověřená osoba pro technickobezpečnostní dohled – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 2 odst. 15 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Pověření k provádění technickobezpečnostního dohledu – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 2 odst. 16 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Pověřený odborný subjekt – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 21 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povinnost připojit se na kanalizaci – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Povinnost veřejné služby – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 22 odst. 2 až 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Povodeň – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 64 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodí – Území, z něhož voda odtéká k určitému profilu. Příčina problému může ležet daleko od poškozeného úseku. Právní souvislosti: § 2 odst. 10 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňová hlásná služba – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 73 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňová komise – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 77 až § 82 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňová předpovědní služba – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 73 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňová prohlídka – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 74 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňové ohrožení – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Povodňové riziko – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 64a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňové záchranné práce – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 75 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňové zabezpečovací práce – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 75 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňový informační systém – POVIS soustřeďuje a zpřístupňuje informace potřebné pro tvorbu, aktualizaci a používání povodňových plánů územních celků. Je společným datovým prostředím digitálních povodňových plánů obcí, měst s rozšířenou působností, krajů a České republiky. Propojuje organizační údaje, mapové vrstvy, evidenci ohrožených míst a objektů, hlásné profily, srážkoměry, záplavová území a další podklady důležité pro prevenci a řízení povodňové situace.

Povodňový orgán – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 77 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňový plán – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 71 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povodňový plán ČR – je základním dokumentem pro ústřední řízení povodňové ochrany v České republice.

Povodňový uzávěr na výpusti – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 19a odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Povolení k nakládání s vodami – Individuální oprávnění k činnosti uvedené v názvu hesla, vydané příslušným správním orgánem v zákonem určeném režimu. Rozhodující je rozsah, místo, doba platnosti a podmínky rozhodnutí; podobná technická činnost může podléhat odlišnému povolovacímu postupu. Právní souvislosti: § 8 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povolení k některým činnostem – Individuální oprávnění k činnosti uvedené v názvu hesla, vydané příslušným správním orgánem v zákonem určeném režimu. Rozhodující je rozsah, místo, doba platnosti a podmínky rozhodnutí; podobná technická činnost může podléhat odlišnému povolovacímu postupu. Právní souvislosti: § 14 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace – Individuální oprávnění k činnosti uvedené v názvu hesla, vydané příslušným správním orgánem v zákonem určeném režimu. Rozhodující je rozsah, místo, doba platnosti a podmínky rozhodnutí; podobná technická činnost může podléhat odlišnému povolovacímu postupu. Právní souvislosti: § 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Povolení odběru vody ze studny – Odběr podzemní vody ze studny je nakládáním s podzemními vodami a vyžaduje příslušné povolení. Samostatně se posuzuje právní a stavební režim studny, ochrana zdroje a podmínky odběru.

Povolení vodoprávního úřadu – podle § 14 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona je třeba k některým činnostem.

Povolenska k lovu – Oprávnění uživatele revíru k lovu v určeném rozsahu. Obsahuje evidenční povinnosti a může stanovovat přísnější podmínky.

Povrchové vody – Vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; právní vymezení zahrnuje i některé zakryté nebo vedené úseky. Právní souvislosti: § 2 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povrchové vody vhodné pro život a reprodukci původních druhů ryb – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 35 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Povrchové vody využívané ke koupání – se evidují podle územní působnosti správců povodí. Pro každé koupaliště je zpracován profil podle vyhlášky č. 155/2011 Sb. K dispozici je každoročně obnovovaný Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách.

Povrchový odtok – Část srážky, která oteče po povrchu nebo je zachycena odvodněním.

Požadavky na jakost surové vody – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 13 zákona č. 274/2001 Sb.

Požadavky na jakost vody k úpravě na vodu pitnou – definuje § 13 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Surová voda musí splňovat v místě odběru požadavky na jakost s ohledem na použité standardní metody úpravy.

Pozorovací sítě – stavu povrchových vod provozují ČHMÚ a státní podniky Povodí a stavu podzemních vod ČHMÚ.

Přečerpací stanice na kanalizaci – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 24 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Předávání výsledků měření množství vody správci povodí – Předání údajů o skutečnosti uvedené v názvu hesla příslušnému orgánu nebo dotčeným osobám. Obsah, adresát, lhůta a způsob předání se řídí konkrétním právním režimem; prokazatelnost oznámení je součástí řádného postupu. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Předběžné vyhodnocení povodňových rizik – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: § 16 vyhlášky č. 50/2023 Sb.; § 64a zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Předčisticí zařízení přepadů – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 19a odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Předpovědní služba pro sucho – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 87i zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Přehrážka – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 11 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Přehrada evidovaná v katastru nemovitostí – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Překladiště – Místo na vodní cestě vybavené pro překládku nákladu mezi plavidlem a jiným druhem dopravy nebo mezi plavidly.

Přeložka vodovodu nebo kanalizace – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 24 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Přeložky vodovodů a kanalizací – Lze podle § 24 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, provádět jen s písemným souhlasem vlastníka vodovodu nebo kanalizace. Přeložku vodovodu nebo kanalizace zajišťuje na vlastní náklad osoba, která potřebu přeložky vyvolala. Stavebník přeložky je povinen předat vlastníkovvi vodovodu dokončenou stavbu včetně příslušné dokumentace skutečného provedení stavby a souvisejících dokladů.

Přenos znečišťujících látek – (např. v odpadních vodách) je jejich transport k dalšímu využití či odstranění. Nejde o havárii.

Přeron – Plošný nebo mělký proud vody přetékající přes povrch terénu či konstrukce. Může spustit erozi nebo zatížit objekt mimo návrhovou cestu vody; při hodnocení se určuje hloubka, rychlost a směr proudění. Právní souvislosti: § 2 odst. 13 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Přerušení nebo omezení dodávky vody – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 9 odst. 5 až 10 zákona č. 274/2001 Sb.

Přerušení nebo omezení odvádění odpadních vod – Postup při mimořádném omezení běžné služby uvedené v názvu hesla. Vyžaduje stanovit rozsah, dobu trvání, informování dotčených osob a bezpečný způsob zajištění nezbytné potřeby. Po obnovení provozu se ověří jeho řádná funkce. Právní souvislosti: § 9 odst. 5 až 10 zákona č. 274/2001 Sb.

Přezkoušení vodoměru – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 17 odst. 3 až 6 zákona č. 274/2001 Sb.

Přezkum profilu vod ke koupání – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 až 4 vyhlášky č. 155/2011 Sb.

Příbuzný obor k oboru vodovody a kanalizace – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 12a vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Příděl do rezervy finančních prostředků na obnovu – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 13 odst. 7 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Přípojka – je úsek potrubí od odbočení z vodovodního řadu až k vodoměru. Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem. Náklady na realizaci vodovodní nebo kanalizační přípojky nese vlastník nemovitosti, kterému je napojení umožněno, pokud se nedohodne jinak. Opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených pod veřejnými prostranstvími zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.

Příprava teplé vody – Přenos tepla do pitné vody průtokově nebo se zásobou. Zdroj tepla nemusí být totožný s dodavatelem vody.

Přípravné práce pro plán povodí – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 až § 4 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Přírodní léčivý zdroj – Přirozeně se vyskytující minerální voda, plyn nebo peloid, který byl osvědčen pro léčebné využití podle lázeňského zákona.

Přístav – Chráněný vodní a pozemní prostor pro stání, obsluhu, nakládku a vykládku.

Přístaviště – Místo určené zejména pro nástup, výstup nebo krátkodobé stání.

Přívozy – Pravidla a provozní místa zajišťující přepravu osob, vozidel nebo nákladu napříč vodní cestou. Provoz se řídí plavebními, dopravními a místními bezpečnostními podmínkami.

Přiměřené čištění odpadních vod – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 16 písm. i) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Přirozená koncentrace látky v podzemní vodě – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. h) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Přirozená povodeň – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 64 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Přirozené koryto vodního toku – Koryto utvářené převážně přírodními procesy proudění, eroze a ukládání sedimentu. Jeho poloha a tvar se mohou měnit; při správě se zvažuje prostor pro vývoj toku a ochrana významných staveb. Právní souvislosti: § 44 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Přirozený průtok vody – Průtok odpovídající odtoku z povodí bez posuzovaných odběrů, převodů a manipulací s vodou. Zjišťuje se rekonstrukcí z měřeného průtoku a známých zásahů; je proto zatížen nejistotou vstupních údajů. Právní souvislosti: § 1 písm. a) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Příváděcí kanalizační stoka – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. f) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Příváděcí řad – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Práva a povinnosti provozovatele – určují § 9 a 10 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. § 9 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, vymezuje například podmínky, za kterých je provozovatel oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody. Určuje, kdy je nutno náhradní zásobování pitnou vodou.

Práva a povinnosti vlastníka vodovodu nebo kanalizace – Vlastníci provozně souvisejících vodovodů upravují svá vzájemná práva a povinnosti písemnou dohodou. Vlastník vodovodu je povinen připojit odběratele, pokud to umožňují kapacitní a technické požadavky (§ 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Právní postavení vody – Povrchové a podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují. Vlastnictví se vztahuje k pozemkům, stavbám, nádobám a k vodě odebrané za podmínek stanovených právem.

Právní povaha povrchových a podzemních vod – Voda v přírodě podléhá zvláštnímu veřejnoprávnímu režimu a není totožná s pozemkem či stavbou, v nichž se nachází. Vlastnictví k pozemku samo nezakládá neomezené právo vodu odebírat nebo vypouštět znečištění. Právní souvislosti: § 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Prahová hodnota podzemní vody – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Pramenná oblast – Území vzniku a soustředění počátečního odtoku. Citlivé na odvodnění, erozi a změny využití půdy.

Preferenční proudění – Proudění soustředěné do omezené části pórového prostoru nebo do makropórů, puklin a rozhraní. Může urychlit transport vody a látek oproti předpokladu rovnoměrného proudění.

Primární čištění odpadních vod – Mechanické odstranění části nerozpuštěných látek z odpadní vody, především usazováním po předčištění. Snižuje část organického zatížení, zpravidla však nenahrazuje biologický stupeň při požadovaném hlubším čištění. Právní souvislosti: § 16 písm. f) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Prioritní nebezpečné látky – Pojem vztahující se ke složení vody a účinku látek uvedených v názvu hesla. Hodnocení vyžaduje konkrétní ukazatel, jednotku, místo a způsob odběru, dobu expozice a příslušný limit či cíl ochrany. Právní souvislosti: § 39 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Profil povrchových vod využívaných ke koupání – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 1 až § 4 vyhlášky č. 155/2011 Sb.

Profil sledování jakosti povrchové vody – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 2 písm. k) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Profil vod ke koupání – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 vyhlášky č. 155/2011 Sb.

Profil vodovodní přípojky – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 32 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Program monitoringu podzemních vod – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 16 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Program monitoringu povrchových vod – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 14 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Program opatření – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 26 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Program technickobezpečnostního dohledu – Dokument stanovující cíle, podklady, odpovědnosti a postup pro oblast uvedenou v názvu hesla. Jeho opatření mají být přiřazena k území nebo zařízení a k časovému období; při změně podmínek se podklady aktualizují. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 61 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona; § 7 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Prohlídka vodního díla při technickobezpečnostním dohledu – Systematická kontrola částí díla, jejich stavu a změn proti dřívějším zjištěním. Zaznamenávají se průsaky, deformace, poruchy zařízení a potřebná opatření; výsledky navazují na měření a dokumentaci dohledu. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Projektant – Osoba zpracovávající projektovou dokumentaci a odborné návrhy v rozsahu své kvalifikace a případné autorizace. Odpovídá za správnost, koordinaci a soulad dokumentace s požadavky na stavbu.

Proplachovací komora – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 24 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Prostorové určení evidovaného prvku – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 1 písm. d) vyhlášky č. 252/2013 Sb.

Protierozní příkop – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 8 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Protipovodňové opatření – Stavební, přírodě blízké, organizační nebo provozní opatření snižující pravděpodobnost či následky povodně. Účinek se hodnotí v povodí a nesmí být posuzován pouze podle chráněného místa.

Protokol o odběru vzorku odpadní vody – Postup získání a vyhodnocení reprezentativního vzorku vody v určeném místě a čase. Pro interpretaci výsledku je nezbytný záznam o typu vzorku, odběrovém místě, konzervaci, přepravě a analytické metodě. Jednotlivý vzorek nemusí zachytit časovou proměnlivost vypouštění. Právní souvislosti: § 26 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Provoz a údržba vodního díla v korytě vodního toku – Činnosti udržující funkci díla při respektování průtočnosti, stability koryta a ekologických podmínek. Zásah se plánuje s ohledem na vodní stav, bezpečnost a pravomoci správce toku a vlastníka díla. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Provozně související kanalizace – Kanalizace různých vlastníků nebo provozovatelů, které jsou technicky navázány a společně odvádějí odpadní vody. Vyžadují koordinaci předávání průtoků, jakosti, údržby a odpovědnosti za poruchy. Právní souvislosti: § 2 odst. 10 zákona č. 274/2001 Sb.

Provozně související vodovod – Vodovody propojené tak, že dodávka v jedné části závisí na zařízení nebo vodě předávané z druhé části. Vlastníci a provozovatelé musí dohodnout kapacitu, měření, jakost, tlak a postup při odstávce. Právní souvislosti: § 2 odst. 10 zákona č. 274/2001 Sb.

Provozní deník vodovodu nebo kanalizace – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Provozní evidence – Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen vést provozní evidenci (§ 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Provozní evidence vodovodů a kanalizací – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 5 a § 7 vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 5 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Provozní evidence zdroje znečištění – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 18 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Provozní havárie – Závažná porucha s významným dopadem na bezpečnost, službu, majetek nebo prostředí. Prasknutí hlavního řadu, rozsáhlý únik kalu, požár rozvaděče.

Provozní monitoring – Průběžné nebo periodické sledování veličin, které ukazují, zda proces nebo bariéra právě pracuje v bezpečném provozním pásmu. Výsledek musí být spojen s mezí a předem určenou reakcí.

Provozní monitoring podzemních vod – Plánované opakované sledování podzemních vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 18 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Provozní monitoring povrchových vod – Plánované opakované sledování povrchových vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 16 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Provozní řád – Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen vést provozní řády (§ 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Provozní řád vodního díla – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 1 písm. b) a § 3 vyhlášky č. 216/2011 Sb.

Provozní záznam vodovodu nebo kanalizace – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Provozování vodovodu – Provozování vodovodů nebo kanalizací je souhrn činností, kterými se zajišťuje dodávka pitné vody nebo odvádění a čištění odpadních vod. Rozumí se jím zejména dodržování technologických postupů při odběru, úpravě a dopravě pitné vody včetně manipulací, odvádění, čištění a vypouštění odpadních vod, dodržování provozních nebo manipulačních řádů, kanalizačního řádu, vedení provozní dokumentace, provozní a fakturační měření, dohled nad provozuschopností vodovodů a kanalizací, příprava podkladů pro výpočet ceny pro vodné a stočné a další související činnosti. Provozováním vodovodů nebo kanalizací není jejich správa ani jejich rozvoj.

Provozování vodovodů nebo kanalizací – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 2 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb.

Provozovatel vodovodu – Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace je osoba, která provozuje vodovod nebo kanalizaci na základě provozní smlouvy a je držitelem oprávnění k provozování vodovodu nebo kanalizace. Oprávnění uděluje krajský úřad. Provozovatelem vodohospodářské infrastruktury může být i vlastník infrastruktury, který v takových případech plní povinnosti provozovatele.

Provozovatel vodovodu nebo kanalizace – Součást řízení nebo provádění provozu uvedeného v názvu hesla. Je třeba určit odpovědnou osobu, provozní hranice, způsob vedení záznamů a postup při poruše. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 2 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Průleh – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 9 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Průměrná koncentrace znečištění odpadních vod – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 7 až § 9 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Průsak – Proudění vody zemním nebo stavebním tělesem, podložím či spárou. U vodních děl se sleduje množství, zákal, tlak a změny v čase, protože trend může signalizovat poruchu.

Průtočná plocha vodovodní přípojky – Technický nebo prostorový údaj určený k měření a popisu jevu uvedeného v názvu hesla. Pro použitelný výsledek se zaznamená poloha, parametry zařízení, metoda a datum platnosti. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 32 odst. 3 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Průtok – Objem vody protékající profilem za jednotku času. Určuje se přímým měřením, výpočtem nebo převodem z vodního stavu a vždy je spojen s nejistotou.

Průzkumný monitoring podzemních vod – Plánované opakované sledování podzemních vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 20 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Průzkumný monitoring povrchových vod – Plánované opakované sledování povrchových vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četností měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 18 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Původce havárie – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 41 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Původce závadného stavu – Pojem popisuje činnost, stav nebo technický parametr uvedený v názvu hesla. Jeho význam se v praxi určuje podle místa, množství, časového období a následků pro vodní režim nebo poskytovanou službu. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 42 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

R

Rámcová směrnice o vodách – (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES) stanovuje rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Recipient – Vodní tok, nádrž, podzemní voda nebo jiný systém, do něhož je voda odváděna nebo vypouštěna. Jeho kapacita, stav a ochranné cíle omezují přípustný způsob vypouštění.

Referenční hodnota jakosti podzemní vody – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Referenční metoda měření – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 1a písm. n) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Referenční podmínky útvaru povrchových vod – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 2 písm. n) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Registr míst užívání vod – je obsažen v Centrálním registru životního prostředí CRŽP za účelem plnění ohlašovacích povinností, které vycházejí z vodního zákona č. 254/2001 Sb.

Registr výpustí – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 19a zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona; § 3 vyhlášky č. 437/2025 Sb.

Regulace oboru vodovodů a kanalizací – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 29 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Reklamační řád – Pravidla pro uplatnění a vyřízení reklamaci dodávky vody, odvádění odpadních vod a vyúčtování. Musí být srozumitelná odběrateli a respektovat zákonná práva, lhůty a postupy; nenahrazují smlouvu. Právní souvislosti: § 36 odst. 3 písm. g) zákona č. 274/2001 Sb.

Reklamační řád dodávky vody a odvádění odpadních vod – Dokument upravující práva a povinnosti stran ve věci uvedené v názvu hesla. Má určit rozsah služby, měření, odpovědnost, cenu nebo její výpočet a řešení závad; jeho obsah nesmí obejít kogentní zákonné povinnosti. Právní souvislosti: § 36a písm. g) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Rekonstrukce čistírny odpadních vod – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Reprodukční pořizovací cena infrastrukturního majetku – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 4 odst. 4 písm. a) a § 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Retenční křivka půdy – Vztah mezi obsahem vody v půdě a sacím nebo kapilárním tlakem. Popisuje zadržování vody a vykazuje hysterezi mezi vysycháním a smáčením.

Retenční prostor – Část objemu nádrže nebo zařízení vyhrazená k dočasnému zachycení vody. Musí být před návrhovou událostí skutečně dostupná a po události se v určené době obnovit.

Retence – Dočasné zadržení vody s následným vsakem, výparem, využitím nebo regulovaným odtokem.

Revitalizace vodního toku – Soubor opatření obnovujících přírodě bližší tvar, procesy a vazby toku, břehů a nivy při zachování přiměřených funkcí a bezpečnosti území.

Rezerva finančních prostředků na obnovu vodovodů a kanalizací – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 13 odst. 5 až 9 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Rizikový útvar podzemních vod – Útvar, u něhož tlaky nebo výsledky monitoringu naznačují riziko nesplnění cílů ochrany vod. Zařazení směřuje další sledování a návrh opatření; je třeba rozlišit riziko budoucího nesplnění od již zjištěného špatného stavu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Rozdělovací objekt – Stavba nebo zařízení rozdělující průtok mezi dvě či více větví. Návrh musí zajistit požadovaný poměr, provozní ovladatelnost a bezpečné chování i mimo běžný rozsah.

Rozhodčí analytická metoda – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 9 odst. 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Rozrušování ledových celin ve veřejném přístavu – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 vyhlášky č. 105/2012 Sb.

Rozsah měření technickobezpečnostního dohledu – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Rozváděcí vodovodní řad – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. c) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Rozvodná vodovodní síť – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. c) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Rozvodnice – Hranice mezi sousedními povodími. Povrchová a podzemní rozvodnice se nemusí shodovat.

Rybářská stráž – Osoba s pravomocemi stanovenými zákonem. Kontroluje oprávnění, způsob lovu, úlovky a dodržování pravidel.

Rybářský hospodář – Odborně odpovědná osoba uživatele revíru. Řídí hospodaření, evidenci, násady a součinnost s rybářskou stráží.

Rybářský lístek – Veřejnoprávní doklad předpokladů pro lov. Sám neopravňuje k lovu bez povolenky a splnění místních podmínek.

Rybářský revír – Souvislá vodní plocha nebo tok vyhlášený příslušným orgánem pro výkon rybářského práva. Má určené hranice, kategorii, uživatele a podmínky hospodaření.

Rybí přechod – je zařízení, které umožňuje migraci vodních živočichů přes vzdouvací zařízení, jez, hráze přehrad a rybníků nebo okolo strojovny MVE. Základním úkolem rybochodu je umožnit vodním živočichům zdolání značného rozdílu hladin v jejich přirozeném prostředí.

Rybník – árství zahrnuje plánování obsádky, přikrmování, péči o přítok a výpust, letnění či zimování a výlov. Intenzita musí odpovídat přirozené produkci, kyslíkovému režimu a dalším funkcím nádrže. Nadměrná biomasa bentofaunických ryb může zvyšovat zákal a uvolňování živin ze sedimentu.

Ř

Ředitelství vodních cest České republiky ŘVC – ŘVC ČR je organizační složka státu, vykonává činnosti v oboru vodních cest, jako je výstavba, údržba, modernizace a správa dopravně významných vodních cest.

Řeka jako kategorie útvaru povrchových vod – Kategorie tekoucích povrchových vod používaná při typologii a hodnocení vodních útvarů. Referenční podmínky a ukazatele se volí podle typu toku; administrativní název řeky sám kategorii neurčuje. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Říční informační služby – (RIS) shromažďují, zpracovávají a poskytují údaje potřebné pro bezpečnou a efektivní plavbu. SPS je podle § 40 odst. 2 zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě správcem informačního systému RIS. Středisko RIS pracuje při pobočce Děčín.

Říční materiál – Sediment, štěrk, písek a další pevný materiál přenášený nebo ukládaný vodním tokem. Ovlivňuje tvar koryta a životní prostředí; jeho odstraňování může změnit erozní a sedimentační poměry. Právní souvislosti: § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

S

Samostatný zdroj znečištění – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 odst. 3 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Saturovaná zóna – Část pórovitého prostředí, kde jsou propojené póry nasyceny vodou. Proudění podzemní vody závisí na hydraulickém gradientu a propustnosti prostředí; hranici s nesaturovanou zónou tvoří hladina podzemní vody. Právní souvislosti: § 2 písm. i) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Sběrný systém odpadních vod – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 16 písm. d) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Sediment – Pevný materiál usazený z vody nebo přemístěný vodou. Je přirozenou součástí říčního systému, ale jeho nadbytek či kontaminace mohou omezovat kapacitu a využití toku nebo nádrže.

Sedimentace – Usazování částic působením gravitace nebo snížením unášecí schopnosti proudění. Využívá se v úpravě vody a čištění odpadních vod a současně probíhá v tocích a nádržích.

Sekundární čištění odpadních vod – Biologický stupeň čištění navazující na mechanické předčištění, který odstraňuje zejména biologicky rozložitelné organické znečištění. Účinnost závisí na zatížení, kyslíkových podmínkách a oddělení biomasy od odtoku. Právní souvislosti: § 16 písm. g) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Seznam technických auditorů – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 36 odst. 2 až 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 38 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Seznam útvarů povrchových vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: příloha č. 2 vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Shybka na kanalizaci – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 24 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Síť zjišťování stavu podzemních vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. m) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Síť zjišťování stavu povrchových vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Výsledek se vztahuje ke konkrétnímu vodnímu útvaru, profilu a časovému období; při porovnání je nutné znát použitou metodu. Právní souvislosti: § 2 písm. m) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Sifon – Tlakový úsek potrubí nebo objekt převádějící vodu pod překážkou či přes výškový bod. Musí být posouzen na zavzdušnění, podtlak, tlakové rázy, zanášení a možnost čištění.

Signální znaky pro řízení plavby na vodní cestě – Vizuální nebo světelné znaky dávající vůdci plavidla příkaz, zákaz, omezení, výstrahu nebo informaci. Jejich význam a provedení stanoví pravidla plavebního provozu.

Silně ovlivněný vodní útvar – je útvar povrchové vody, který má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter. Právní souvislosti: § 2 odst. 5 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Silotvorné vodní dílo – je stavební a strojní zařízení, které je nutné pro využití energie vody a její přeměnu na mechanickou práci.

Situační monitoring podzemních vod – Plánované opakované sledování podzemních vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 17 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Situační monitoring povrchových vod – Plánované opakované sledování povrchových vod pomocí určené sítě míst, ukazatelů a četnosti měření. Účelem je zjistit stav, trend nebo příčinu změny a poskytnout podklady pro rozhodování. Výsledek se interpretuje spolu s metodou a obdobím pozorování. Právní souvislosti: § 15 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Sledování stavu koryta vodního toku – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Sledované vodní cesty – jsou dopravně významné, tj. využívané a využitelné vodní cesty, a účelové, které slouží pouze pro rekreační plavbu a plavbu místního významu. Dělí se do tříd.

Slepé rameno – Úsek bez pravidelného průtoku. Zvyšuje stáří vody a riziko biofilmu; má být odstraněn nebo řízen.

Směrná čísla spotřeby vody – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 19 odst. 5 a 10 zákona č. 274/2001 Sb.

Směrné číslo roční potřeby vody – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 27 a § 29 a příloha č. 12 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Směrný seznam hlavních znečišťujících látek – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: příloha č. 8 vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Smlouva o dodávce pitné vody – Dokument upravující práva a povinnosti stran ve věci uvedené v názvu hesla. Má určit rozsah služby, měření, odpovědnost, cenu nebo její výpočet a řešení závad; jeho obsah nesmí obejít kogentní zákonné povinnosti. Právní souvislosti: § 8 odst. 16 zákona č. 274/2001 Sb.

Smlouva o odvádění a čištění odpadní vody – Dokument upravující práva a povinnosti stran ve věci uvedené v názvu hesla. Má určit rozsah služby, měření, odpovědnost, cenu nebo její výpočet a řešení závad; jeho obsah nesmí obejít kogentní zákonné povinnosti. Právní souvislosti: § 8 odst. 17 zákona č. 274/2001 Sb.

Smlouva o odvádění odpadní vody – Dokument upravující práva a povinnosti stran ve věci uvedené v názvu hesla. Má určit rozsah služby, měření, odpovědnost, cenu nebo její výpočet a řešení závad; jeho obsah nesmí obejít kogentní zákonné povinnosti. Právní souvislosti: § 8 odst. 17 zákona č. 274/2001 Sb.

Smlouva o odvádění srážkových vod kanalizací – Skutečnost, že se povinnost platit za odvádění srážkových vod nevztahuje na v zákoně uvedené plochy staveb, nezbavuje vlastníka, popř. provozovatele kanalizace, povinnosti uzavřít s jejich vlastníky smlouvu o odvádění srážkových vod kanalizací podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Výpočet množství srážkových vod odváděných do jednotné kanalizace bez měření je určen přílohou č. 16 k vyhlášce č. 428/2001 Sb. (ve znění vyhlášky č. 244/2021 Sb.) Výpočet musí být uveden ve smlouvě o dodávce vody a odvádění odpadních vod.

Smlouva o provozování vodovodu nebo kanalizace – Dokument upravující práva a povinnosti stran ve věci uvedené v názvu hesla. Má určit rozsah služby, měření, odpovědnost, cenu nebo její výpočet a řešení závad; jeho obsah nesmí obejít kogentní zákonné povinnosti. Právní souvislosti: § 8 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb.

Součásti vodní cesty – Stavby, zařízení a upravené části prostoru sloužící bezpečnému a plynulému provozu vodní cesty, například plavební dráha, plavební komora, přístavní zařízení a značení. Přesný rozsah určuje právní vymezení.

Součinitel odtoku – Poměr odtoku ke srážce; závisí na povrchu, sklonu, nasycení a časovém měřítku.

Souhlas s činností v ochranném pásmu vodovodu nebo kanalizace – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 23 odst. 4 a 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Souhlas vodoprávního úřadu – Správní akt podle § 17 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona vyžadovaný pro vymezené stavby, zařízení nebo činnosti, které mohou ovlivnit vodní poměry. Může stanovit podmínky a nenahrazuje ostatní potřebná povolení. Právní souvislosti: § 17 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Souhrnná etapová zpráva o technickobezpečnostním dohledu – Písemné vyhodnocení zjištění, měření a provedených opatření v oblasti uvedené v názvu hesla. Uvádí období, podklady, zjištěné odchylky a doporučené kroky, aby na ně mohl navázat vlastník, provozovatel nebo příslušný orgán. Právní souvislosti: § 10 a příloha č. 3 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Soutok – Místo spojení vodních toků. Pořadí hlavního toku nemusí odpovídat místnímu názvu.

Splaškové odpadní vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 16 písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Spolupráce správce vodního toku při zneškodňování havárie – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 10 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Správa povodí – Koordinované činnosti v oblasti povodí, včetně správy významných toků a hodnocení stavu vod. Právní souvislosti: § 54 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Správa toku – Zákonné povinnosti a oprávnění vztahující se ke konkrétnímu vodnímu toku.

Správa vodních toků – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 47 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Správce povodí – Státní podnik Povodí vykonávající správu povodí a významných vodních toků. Právní souvislosti: § 48 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Správce vodní cesty – je určen podle § 5 zákona č. 114/1995 Sb. Správce vodní cesty je povinen spravovat sledované vodní cesty tak, aby bylo zajištěno bezpečné provozování plavby, a řádně je značit plavebním značením podle vyhlášky č. 67/2015 Sb. a toto plavební značení udržovat.

Správce vodního toku – Osoba nebo subjekt zákonným způsobem zajišťující správu významného či drobného toku. Právní souvislosti: § 48 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Správce, vlastník, provozovatel – Odlišné role: správce zajišťuje svěřenou péči, vlastník nese majetková práva a povinnosti a provozovatel zabezpečuje provoz podle právního a smluvního režimu.

Správci povodí – zveřejňují samostatné zprávy podle dílčích povodí a hodnocených složek. Pro odbornou práci je nutné uvést konkrétní rok, dílčí povodí, druh hodnocení a verzi dokumentu. Tvzení „bilance ČR je příznivá“ bez těchto údajů je příliš obecné a může zakrýt lokální pasivní stav i zhoršenou jakost.

Správní akt ve vodoprávní evidenci – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 až § 4 vyhlášky č. 414/2013 Sb.

Srážkoodtokový proces – Přeměna srážky na povrchový, podpovrchový a podzemní odtok. Ovlivňují jej půda, vegetace, reliéf, předchozí nasycení, zástavba a uspořádání odvodnění.

Srážková voda – Voda vzniklá z deště, sněhu, námrazy nebo tání; její jakost se mění kontaktem s povrchem. Právní souvislosti: § 1a písm. e) vyhlášky č. 428/2001 Sb.; § 5 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Srovnání spotřeby vody odběrného místa – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 36b písm. f) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Státní plavební správa – (SPS) je správním úřadem v působnosti Ministerstva dopravy, který vykonává státní správu a státní dozor ve vnitrozemské plavbě. Jejím úkolem není výstavba vodních cest ani obecná správa vodních toků, ale ochrana bezpečnosti a plynulosti plavebního provozu, rozhodování ve správních věcech, ověřování způsobilosti plavidel a osob a dohled nad dodržováním plavebních předpisů.

Státní správa ve vodním hospodářství – je organizována jako třístupňová. Výkon této správy je vodním zákonem svěřen vodoprávním úřadům na úrovni obecní (obecní úřady, pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností), krajské (krajské úřady) a ústřední (ministerstva). Na území vojenských újezdů je pak tato činnost zajišťována újezdními úřady.

Standardní metoda úpravy surové vody – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 21 až § 23 a příloha č. 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Standardní metoda úpravy surové vody na vodu pitnou – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 13 odst. 1 a 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Stanovení záplavového území – Úřední nebo odborný postup, jímž se určuje rozsah a hranice skutečnosti uvedené v názvu hesla. Výsledek musí být doložen podklady a jednoznačně identifikovat dotčené místo, objekt nebo osobu. Účinky nastávají podle povahy příslušného aktu, nikoli pouhým zpracováním návrhu. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Stanovisko správce povodí – a stanovisko správce vodního toku je povinným podkladem pro vydání povolení ke stavebnímu záměru, ke stavbě vodního díla. Stanovisko je třeba získat i ke stavbám, zařízením nebo činnostem, k nimž není povolení podle vodního zákona, které však mohou ovlivnit vodní poměry, a to: 1. ke stavbám a zařízením na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících, pokud tyto stavby a zařízení ovlivní vodní poměry, 2. ke zřizování dálkových potrubí a stavbám umožňujícím podzemní skladování látek v zemských dutinách, jakož i ke skladům, skládkám, popřípadě nádržím, pokud provoz uvedených staveb a skládek může významně ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod, 3. ke stavbám, k těžbě nerostů nebo terénním úpravám v záplavových územích, 4. ke stavbám ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku, 5. ke stavbám v ochranných pásmech vodních zdrojů. Právní souvislosti: § 54 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stanovisko správce vodního toku – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 54 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav bdělosti – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 70 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav nedostatku vody – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 87a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav ohrožení – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 70 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav podzemních vod – se rozumí obecné vyjádření stavu útvaru podzemní vody určené kvantitativním nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší. Právní souvislosti: § 2a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav pohotovosti – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 70 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stav povrchových vod – se rozumí obecné vyjádření stavu útvaru povrchové vody určené ekologickým nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší. Právní souvislosti: § 2a odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stavba k jímání vody – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. d) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Stavba k odvodnění pozemku – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 4 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Stavba k ochraně pozemku před erozní činností vody – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 7 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Stavba k plavebním účelům evidovaná v katastru nemovitostí – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Stavba k vodohospodářské melioraci pozemků – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 56 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stavba k vodohospodářským melioracím pozemků – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Stavba k využití vodní energie evidovaná v katastru nemovitostí – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Stavba k závlaze pozemku – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 odst. 1 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Stavba odkaliště evidovaná v katastru nemovitostí – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. f) vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Stavba pro úpravu vody – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. d) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Stavební deník – Průběžný záznam o provádění stavby, důležitých událostech, kontrolách, pokynech a odchylkách. Je podkladem pro řízení kvality, převzetí, reklamace a dokumentaci skutečného provedení.

Stavební úřad – Správní orgán rozhodující o záměru a stavbě podle stavebního práva v rozsahu své působnosti. U vodních děl je nutné vždy ověřit aktuální věcnou příslušnost a koordinaci s vodoprávním úřadem.

Stavebník – Osoba, která pro sebe žádá povolení záměru nebo stavbu provádí či objednává. Zajišťuje potřebnou dokumentaci, práva k pozemkům, povolení, koordinaci účastníků a splnění podmínek výstavby.

Stočné – je úplatou za službu spojenou s odváděním a čištěním, případně zneškodňováním odpadních vod. Právo na stočné vzniká okamžikem vtoku odpadních vod do kanalizace. Právní souvislosti: § 8 odst. 14 zákona č. 274/2001 Sb.

Stoková síť – Soustava stok, objektů a zařízení pro odvádění odpadních nebo srážkových vod. Její funkce závisí na kapacitě, spádu, těsnosti, provozu, čerpání, retenci a vazbě na čistírnu a recipient. Právní souvislosti: § 1a písm. g) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Stupeň povodňové aktivity – Hodnota nebo třída používaná k vyhodnocení jevu uvedeného v názvu hesla. Pro správný výklad se uvádí sledovaná veličina, metoda stanovení a důsledek dosažení či překročení prahu; mez jednoho ukazatele se nepřenáší na jiný. Právní souvislosti: § 70 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Stupeň povodňové aktivity SPA – je podle vodního zákona míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlášených profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu. Rozlišují se tři SPA. SPA vyhláší povodňový orgán podle vodního zákona na základě metodického pokynu.

Suchá nádrž – Protipovodňové vodní dílo, jehož hlavní retenční prostor je za běžného stavu bez trvalé hladiny a plní se při povodni. Návrh určuje retenční objem, bezpečné převedení průtoků, prázdnění a režim údržby. Právní souvislosti: § 2 odst. 12 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Sucho – Dlouhodobější nedostatek vody vůči obvyklým podmínkám, který se může projevovat v atmosféře, půdě, tocích i podzemních vodách. Jednotlivé složky reagují s různým zpožděním; opatření proto vycházejí z více ukazatelů, nikoli z jedné srážkové epizody. Právní souvislosti: § 87a odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Surová voda – Voda odebraná ze zdroje před úpravou na vodu pitnou. Její jakost a proměnlivost určují volbu technologických stupňů a potřebu ochrany zdroje; kvalita na výstupu z úpravní se posuzuje samostatně. Právní souvislosti: § 13 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Systém kvality analýz vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 12 až § 14 vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Systémový účinek – Účinek po vstřebání a distribuci v organismu. Neurotoxicita, poškození jater nebo reprodukce.

T

Technické požadavky na kanalizace – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 12 zákona č. 274/2001 Sb.

Technické požadavky na vodovody – Soubor parametrů nebo pravidel pro oblast uvedenou v názvu hesla. Při použití se určí právní závaznost, druh zařízení nebo vody, rozhodné období a metoda kontroly splnění. Orientační návrhová hodnota není automaticky právním limitem. Právní souvislosti: § 11 zákona č. 274/2001 Sb.

Technické požadavky na vodovody a kanalizace – stanoví § 11 a 12 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích. Vodovody, které jsou jediným zdrojem požární vody, musí splnit požadavky požární ochrany.

Technické ukazatele pro plán kontrol jakosti vod – Parametry a místa měření zvolené pro sledování jakosti vody během výroby a dodávky. Plán určuje četnost, analytickou metodu a reakci na odchylku; ukazatele se volí podle rizik zdroje a technologie. Právní souvislosti: § 8 odst. 2 a příloha č. 9 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Technické ukazatele pro plán kontrol míry znečištění odpadních vod – Parametry vyjadřující množství a složení znečištění na přítoku a odtoku zařízení. Plán stanoví místa, typ vzorku, četnost a metody analýzy, aby bylo možné hodnotit účinnost čištění a splnění povolení. Právní souvislosti: § 9 odst. 2 a příloha č. 10 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Technickobezpečnostní dohled – Odborná činnost sledující technický stav, stabilitu, poruchové jevy a bezpečnost určených vodních děl. Rozsah se řídí kategorií díla, programem dohledu a výsledky měření a prohlídek. Právní souvislosti: § 61 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Technickobezpečnostní dohled nad vodním dílem – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 5 až § 12b vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Technický audit – podle § 38 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, je činnost sloužící ke kontrole technického stavu vodovodů a kanalizací.

Technický audit vodovodu nebo kanalizace – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 36 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Technický audit vodovodů a kanalizací – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 38 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Technický auditor – Odborná činnost zaměřená na kontrolu bezpečnosti či technického stavu zařízení uvedeného v názvu hesla. Opírá se o prohlídky, měření, dokumentaci a vyhodnocení změn; její rozsah a oprávnění osob stanoví příslušný právní režim. Právní souvislosti: § 38 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Technický dozor stavebníka – Odborná kontrola provádění stavby v zájmu stavebníka. Sleduje zejména soulad s dokumentací, smlouvou, požadavky na kvalitu, harmonogramem a řádným dokladováním prací.

Teoretická životnost infrastruktury – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 13 odst. 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Terasa – Stupňovitá úprava svahu zkracující délku odtokové dráhy a omezující vodní erozi. Její návrh musí řešit bezpečné odvedení nebo zasáknutí vody a stabilitu zemního tělesa. Právní souvislosti: § 2 odst. 10 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Terciární stupeň čištění odpadních vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 16 písm. h) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Termostatické směšování – Mísení teplé a studené vody na bezpečnou výstupní teplotu. Nesmí vytvořit rozsáhlou vlažnou síť se stagnací.

Tlakové pásmo – Část vodovodní sítě provozovaná v určeném rozmezí tlaků, často oddělená výškově, redukčním ventilem nebo čerpací stanicí. Správné členění omezuje poruchy, ztráty a nedostatečný tlak.

Třída vodní cesty – stanoví, pro jaké největší plavidlo (návrhové plavidlo) jsou na vodní cestě podmínky k jeho bezpečnému a plynulému provozu. Zařazení vodních cest do tříd je určeno vyhláškou č. 222/1995 Sb.

Tvorba peněžních prostředků na obnovu vodovodů a kanalizací – Ekonomický údaj nebo výpočet používaný při financování a cenotvorbě vodovodů a kanalizací. Musí být doložen vstupními náklady, množstvím poskytované služby a příslušným obdobím; plánovanou hodnotu je třeba odlišit od dosažené skutečnosti. Právní souvislosti: § 13 odst. 4 až 8 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Typ útvaru povrchových vod – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 49/2011 Sb.

Typově specifické referenční podmínky – Zařazení objektu nebo vody do skupiny uvedené v názvu hesla podle předepsaných znaků. Kategorie ovlivňuje způsob hodnocení, požadované podklady a navazující požadavky; nelze ji určit pouze podle běžného názvu zařízení. Právní souvislosti: § 2 písm. t) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

U

Ucelené provozní území – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. f) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Udržovací prohlídka stavby k vodohospodářským melioracím pozemků – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Ukazatel jakosti surové vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 21 a příloha č. 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Umělý vodní útvar – je vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností. Právní souvislosti: § 2 odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Určené vodní dílo – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. i) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Určení množství odebrané vody bez měření – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určité období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 27 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Určení množství vypouštěných odpadních vod bez měření – Stanovení veličiny uvedené v názvu hesla na určitém místě a za určené období. Způsob měření, kalibrace zařízení a evidence nejistoty rozhodují o použitelnosti výsledku. Při výpočtu bez přímého měření je třeba uvést vstupní údaje, postup a jeho omezení. Právní souvislosti: § 30 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Určení správcem drobného vodního toku – Úřední nebo odborný postup, jímž se určuje rozsah a hranice skutečnosti uvedené v názvu hesla. Výsledek musí být doložen podklady a jednoznačně identifikovat dotčené místo, objekt nebo osobu. Účinky nastávají podle povahy příslušného aktu, nikoli pouhým zpracováním návrhu. Právní souvislosti: § 12 až § 13 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Určování znečištění obsaženého v odpadních vodách – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro hodnocení je nutné spojit množství, koncentraci znečištění, způsob odběru vzorků a podmínky vypouštění. Právní souvislosti: § 2 až § 6 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Užívání povrchových vod k plavbě – a k odběru vody potřebné k provozu plavidel není třeba povolení vodoprávního úřadu (§ 7 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona). Právní souvislosti: § 7 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Uživatel revíru – Subjekt oprávněný vykonávat rybářské právo a odpovědný za hospodaření. Vede evidenci, zajišťuje rybářského hospodáře a dodržuje rozhodnutí.

Uživatel závadných látek – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Uznatelné užívání vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Ú

Účast vlastníka nebo stavebníka při technickobezpečnostním dohledu – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 12 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Účelová vodní cesta – Sledovaná vodní cesta sloužící především rekreační plavbě nebo plavbě místního významu. Její zařazení a podmínky stanoví předpisy o vnitrozemské plavbě.

Účelová vodní cesta s upravenou motorovou plavbou – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: příloha č. 2 vyhlášky č. 46/2015 Sb.

Údaj o výpusti – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 5 až § 6 vyhlášky č. 437/2025 Sb.

Údaje pro vodní bilanci – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 10 až § 11 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Údržba – zachovává vodní dílo v jeho dosavadním technickém a funkčním uspořádání. Změna mění jeho stavební, technické nebo funkční řešení. Odstranění znamená zánik vodního díla nebo jeho části.

Údržba stavby k odvodnění pozemků – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Údržba stavby k ochraně pozemků před erozní činností vody – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Údržba stavby k závlaze pozemků – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenají do dokumentace. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 225/2002 Sb.

Úmoří – Soubor povodí odvádějících vodu do téhož moře. ČR náleží úmořím Severního, Baltského a Černého moře.

Únik znečišťujících látek – je přímé vypouštění znečišťujících látek (např. v odpadních vodách) do recipientu (vody, ovzduší, půdy). Nejde o havárii.

Úprava koryta vodního toku – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Úpravna vody – Technologický celek, který ze surové vody vyrábí vodu požadované jakosti. Volba procesů vychází z rizik zdroje, proměnlivosti jakosti a schopnosti bariér bezpečně pracovat. Právní souvislosti: § 1a písm. d) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Úroveň pozadí podzemní vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. g) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Ústřední evidence údajů o vodovodech a kanalizacích – Údaj nebo informační struktura pro jednoznačný popis předmětu uvedeného v názvu hesla. Ukládá identifikátor, věcnou charakteristiku a časovou platnost; při předávání mezi systémy se kontroluje shoda údajů. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 5 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb.

Ústřední povodňová komise – je orgánem vlády na úseku ochrany před povodněmi. Ročně vydává zprávy o činnosti.

Útvar podzemní vody – je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr. Právní souvislosti: § 2 odst. 7 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Útvar povrchové vody – je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Právní souvislosti: § 2 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Území určené k řízeným rozlivům povodní – Územně vymezená oblast se zvláštním režimem pro ochranu vody nebo omezení rizika uvedeného v názvu hesla. Rozhodující je platný akt vymezení, mapový podklad a konkrétní omezení činností na dotčených pozemcích. Právní souvislosti: § 68 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Území v blízkosti provozu s integrovaným povolením – Územně vymezená oblast se zvláštním režimem pro ochranu vody nebo omezení rizika uvedeného v názvu hesla. Rozhodující je platný akt vymezení, mapový podklad a konkrétní omezení činností na dotčených pozemcích. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 437/2025 Sb.

Územní plánování – Veřejný proces usměrňující využití území a jeho rozvoj. Ve vodním hospodářství musí chránit vodní zdroje, prostor toků a niv, infrastrukturu, retenční schopnost a území ohrožená povodněmi.

V

Validace – Doložení, že navržený proces, bariéra nebo zařízení může za stanovených podmínek dosáhnout požadovaného účinku. Provádí se před rutinním provozem a při významné změně.

Věcné břemeno – Věcné právo omezující vlastníka nemovitosti ve prospěch jiné osoby nebo nemovitosti. U vodohospodářské infrastruktury zajišťuje zejména umístění, provoz, přístup, údržbu a obnovu zařízení.

Veřejná služba – podle § 22 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, je činnost provozovatele v oboru zásobování vodou a odvádění odpadních vod, která přesahuje zajišťování běžných služeb dle ZVaK, např. při ohrožení veřejného zdraví, majetku či veřejného pořádku, případně při ztrátě schopnosti stávajícího provozovatele zajišťovat dodávku vody. Náklady hradí orgán veřejné správy, který tuto povinnost uložil. Právní souvislosti: § 22 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Veřejná správa na úseku vodovodů a kanalizací – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 25 až § 30 zákona č. 274/2001 Sb.

Veřejný přístav s rozrušováním ledových celin – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 vyhlášky č. 105/2012 Sb.

Verifikace – Pravidelné potvrzování, že celý systém dlouhodobě poskytuje požadovaný výsledek. Využívá rozborů, auditů, trendy, stížností, inspekce a další nezávislé důkazy.

Vícenáklady způsobené vypouštěním v rozporu s kanalizačním řádem – Peněžní plnění související s činností uvedenou v názvu hesla. Výše se určuje z právního titulu, množství a rozhodného období; je nutné odlišit poplatek, cenu služby, náhradu škody a smluvní platbu. Právní souvislosti: § 14 odst. 4 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Vlastník koryta – Vlastník pozemku, na němž se koryto nachází; nemusí být správcem toku.

Vlastník vodního díla – Nese provozní, udržovací a bezpečnostní povinnosti k danému dílu.

Vlastník vodovodu nebo kanalizace – Osoba, které náleží infrastruktura vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu. Nese zákonné povinnosti spojené s jejím provozováním, obnovou a evidencí, i když provoz smluvně zajišťuje jiný subjekt. Právní souvislosti: § 7 až § 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Vlastník vodovodu pro veřejnou potřebu – je obec nebo svazek obcí, ale i jiný subjekt, který má vlastnické právo k vodovodu pro veřejnou potřebu.

Vnitřní kanalizace – Potrubí a zařízení odvádějící odpadní a případně srážkové vody uvnitř stavby a na pozemku ke kanalizační přípojce. Hranice mezi vnitřní kanalizací, přípojkou a veřejnou stokou je důležitá pro údržbu a odpovědnost za poruchu. Právní souvislosti: § 2 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb.

Vnitřní vodovod – je potrubí a soubor zařízení uvnitř stavby a na přilehlém pozemku za místem napojení, které slouží k rozvodu vody k výtakovým armaturám a technologiím. Rozhraní mezi vodovodem pro veřejnou potřebu, vodovodní přípojkou, vodoměrnou sestavou a vnitřním vodovodem musí být jednoznačně určeno projektově, majetkově i provozně. Samotná poloha potrubí uvnitř nebo vně budovy vlastnictví neurčuje. Právní souvislosti: § 2 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb.

Vnitrozemská vodní cesta – je vodní tok nebo jiná vodní plocha, na níž lze provozovat plavbu. Sledované vodní cesty se člení podle významu a třídy; třída vyjadřuje parametry návrhového plavidla a tomu odpovídající požadavky na plavební dráhu, mosty, plavební komory a další objekty. Bezpečnost je výsledkem součinnosti správce vodní cesty, provozovatelů objektů, Státní plavební správy, vůdců plavidel a záchranných složek.

Vnitrozemská vodní doprava – spadá do oboru působnosti Ministerstva dopravy. Ministerstvo je zřizovatelem Ředitelství vodních cest České republiky ŘVC a Státní plavební správy SPS.

Voda předaná u kanalizací – Množství odpadní vody předané mezi provozně souvisejícími kanalizacemi nebo do navazujícího systému. Určuje se v dohodnutém předávacím profilu a období; důležitá je i jakost přítoku. Právní souvislosti: § 1a písm. l) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Voda předaná u vodovodů – Množství vody dodané z jedné provozní nebo vlastnické soustavy do jiné v určeném předávacím místě. Pro bilanci je třeba doložit měření, období a protistranu, aby se objem nezapočetl dvakrát. Právní souvislosti: § 1a písm. k) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Voda převzatá u kanalizací – Množství odpadní vody přijaté do kanalizační soustavy od jiného vlastníka či provozovatele. Údaj se používá pro provozní bilanci a vypořádání služby; musí navazovat na předávací měření. Právní souvislosti: § 1a písm. j) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Voda převzatá u vodovodů – Množství vody přijaté z cizí soustavy na předávacím místě. Ve vodní bilanci navazuje na údaj o vodě předané protistranou a musí být s ním věcně i časově srovnatelné. Právní souvislosti: § 1a písm. i) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Vodárenská soustava – Provozně propojený celek zdrojů, úpraven, přivaděčů, vodojemů a distribučních sítí. Umožňuje vyrovnávání spotřeby, zastupitelnost zdrojů a řízení dodávky vody v širším území.

Vodné – je cenou za dodávku pitné vody a stočné cenou za odvádění, popřípadě čištění odpadních vod. V České republice jde o regulované ceny. Pro regulační období 2022–2026 Ministerstvo financí používá věcné usměrňování cen: do ceny lze promítnout ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a příslušnou daň za podmínek cenového výměru. Podrobný výklad ceny, kalkulace a sociální únosnosti je uveden v kapitole II-12 Vodné a stočné. Právní souvislosti: § 8 odst. 13 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodné a stočné – jsou nástrojem průběžného financování služby, která musí fungovat nepřetržitě a současně obnovovat majetek s životností několika desetiletí. Udržitelná cena proto vychází z pravdivé bilance vody, úplné majetkové evidence, oprávněných nákladů, přiměřeného zisku a realistického fakturovaného množství. Nízká cena bez obnovy není dlouhodobou úsporou; vysoká cena bez průkazné kalkulace není transparentní. Právní souvislosti: § 20 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodní bilance – Porovnání zdrojů, odběrů, vypouštění, převodů a změn zásob vody ve vymezeném území a období. Slouží k hodnocení dostupnosti vody a střetů mezi užíváním a ochranou. Právní souvislosti: § 1 až § 11 vyhlášky č. 431/2001 Sb.; § 22 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodní cesta – Vodní prostor a infrastruktura umožňující pohyb, stání a obsluhu plavidel.

Vodní dílo – Stavba sloužící účelům sledovaným vodním zákonem; právní režim se posuzuje podle účelu, funkce a konkrétního provedení. Právní souvislosti: § 55 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodní dílo evidované v katastru nemovitostí – Vodní dílo nebo jeho stavební část, pro kterou právní předpisy stanoví zápis do katastru nemovitostí. Katastrální zápis zachycuje vlastnický a prostorový stav, zatímco vodoprávní povolení určuje režim stavby a jejího užívání. Právní souvislosti: § 2 vyhlášky č. 23/2007 Sb.

Vodní elektrárna – není izolovaný stroj. Je součástí vodního díla a vodohospodářské soustavy, v níž se energetický provoz podřizuje bezpečnosti, povolenému nakládání s vodami, manipulačnímu řádu, minimálním průtokům, ochraně před povodněmi, zásobování vodou, plavbě, rybářství a ochraně přírody. Energetická optimalizace je proto vždy optimalizací v souboru technických, právních a ekologických omezení.

Vodní hospodářství – Systém činností spojených s ochranou, užíváním, řízením a obnovou vod, vodního režimu a vodohospodářské infrastruktury.

Vodní linie – je kontinuálně propojená síť vodních toků a ostatních vodních linií, včetně částí vzdutých vodním dílem a přechodně zakrytých úseků, přerušena pouze místy, kde dochází k přirozenému vsakování. Právní souvislosti: § 2 odst. 13 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodní recipient – Vodní prostředí přijímající vypouštěnou vodu, zpravidla vodní tok, nádrž nebo podzemní vodu v povoleném režimu. Posouzení vlivu vyžaduje znát průtok, jakost, mísení a citlivost dotčeného útvaru. Právní souvislosti: § 16 písm. k) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Vodní režim – Časové a prostorové uspořádání výskytu, zásob a pohybu vody v krajině, půdě, horninách, tocích a nádržích. Ovlivňuje jej klima, reliéf, geologie, vegetace i lidské zásahy.

Vodní tok – Povrchová voda tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převládající část roku. Tok a jeho koryto jsou právně i věcně odlišné pojmy. Právní souvislosti: § 43 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodní útvar – Vymezená jednotka povrchové nebo podzemní vody používaná pro plánování, monitoring a hodnocení stavu. Právní souvislosti: § 2 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodní zdroj – jsou povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo které mohou být využívány pro uspokojení potřeb člověka, zejména pro pitné účely. Právní souvislosti: § 2 odst. 8 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodohospodářská bilance – Porovnání požadavků na užívání vody s disponibilními vodními zdroji a podmínkami ochrany vod v určeném území a období. Navazuje na hydrologickou bilanci a údaje o odběrech, akumulaci a vypouštění; pomáhá posoudit zabezpečení užívání. Právní souvislosti: § 5 až § 9 vyhlášky č. 431/2001 Sb.

Vodohospodářská infrastruktura – Soubory staveb, zařízení, sítí, technologií, měření a dokumentace potřebné k poskytování vodohospodářských funkcí a služeb.

Vodohospodářská infrastruktura obcí – zahrnuje vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu a související vodohospodářské objekty – dešťové kanalizace, otevřené odpady, vsakovací objekty a nádrže včetně objektů přidružených – příjezdové komunikace, elektro přípojky, oplocení apod.

Vodohospodářská služba – Organizovaná služba spojená například s dodávkou vody, odváděním a čištěním odpadních vod nebo správou vodohospodářského majetku. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Vodohospodářská úprava – Pojem vodního hospodářství vymezený podle funkce uvedené v názvu hesla. V praxi je třeba rozlišit fyzický objekt, vodu jako přírodní složku a právní režim nakládání s ní. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 55 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodohospodářské služby – poskytované provozovatelem vodohospodářské infrastruktury obcí zahrnují zejména službu dodávky vody, službu odvádění a čištění odpadní vody, službu udržování a službu servisu odběratelům.

Vodojem – Akumulační objekt vodovodu, který vyrovnává rozdíl mezi přítokem a odběrem, stabilizuje tlak a vytváří provozní nebo požární rezervu. Musí chránit vodu před kontaminací a stagnací.

Vodoměr – Stanovené měřidlo objemu vody pro určení spotřeby v odběrném místě. Správné použití vyžaduje odpovídající rozsah průtoků, montážní podmínky, přístup k odečtu a platné metrologické ověření. Právní souvislosti: § 16 až § 17 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodoměrná stanice – Měřicí profil vodního toku se zařízením pro sledování vodního stavu a stanovení průtoku. Převod stavu na průtok používá měrnou křivku, kterou je nutné kontrolovat při změnách koryta. Právní souvislosti: § 2 písm. h) vyhlášky č. 98/2011 Sb.

Vodoprávní dozor – Kontrola plnění povinností stanovených vodním zákonem a rozhodnutími vodoprávních úřadů. Příslušný orgán zjišťuje skutkový stav a podle pravomoci ukládá nápravu nebo zahajuje další řízení. Právní souvislosti: § 110 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodoprávní evidence – Evidence rozhodnutí a dalších správních aktů vydaných na úseku vodního hospodářství. Umožňuje dohledat právní titul, jeho předmět, místo, účastníka a dobu platnosti; není totožná s terénní evidencí vodních linií. Právní souvislosti: § 19 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona; § 2 až § 6 vyhlášky č. 414/2013 Sb.

Vodoprávní řízení – Správní postup ve věcech upravených vodním zákonem. Vodoprávní úřad v něm posuzuje veřejné zájmy, práva účastníků, odborné podklady a podmínky ochrany a užívání vod; vazba na stavební řízení závisí na konkrétním záměru. Právní souvislosti: § 115 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodoprávní úřad – Správní orgán vykonávající působnost podle vodního zákona a souvisejících předpisů. Rozhoduje zejména o nakládání s vodami a plní kontrolní, evidenční a ochranné úkoly; jeho role se odlišuje od působnosti stavebního úřadu. Právní souvislosti: § 104 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Vodovod – ní přípojka je samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru; není-li vodoměr, končí vnitřním uzávěrem připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Přesné konstrukční a majetkové rozhraní se ověřuje podle zákona, dokladů o pořízení a podmínek vlastníka sítě. Právní souvislosti: § 2 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodovod nebo kanalizace pro veřejnou potřebu – Pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více, a na každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisejí s vodovody a kanalizacemi uvedenými výše. Definici vodovodu pro veřejnou potřebu upravuje zákon č. 274/2001 Sb. Právní souvislosti: § 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodovodní přípojka – Část vodohospodářské infrastruktury s funkcí uvedenou v názvu hesla. Její hranice a provozní parametry se určují podle dokumentace a návaznosti na ostatní části soustavy. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3 odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb.

Vodovodní řad – Potrubí veřejného vodovodu určené k dopravě a rozvodu vody. Není totožné s vodovodní přípojkou ani s vnitřním vodovodem. Právní souvislosti: § 1a písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Vsakování – Řízené nebo přirozené převádění vody do půdy a horninového prostředí. Vyžaduje posouzení propustnosti, hladiny podzemní vody, stability, jakosti přiváděné vody a rizika pro okolní stavby.

Vstup znečišťující látky do podzemních vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Výchozí úroveň jakosti podzemní vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 2 písm. i) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Výkresová dokumentace vodovodu nebo kanalizace – Soubor textových, výkresových a datových podkladů zachycující předmět uvedený v názvu hesla. Má umožnit jednoznačně určit polohu, parametry, rozhodné podmínky a změny proti dřívějšímu stavu. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 10 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Při použití se posuzuje napojení na stokovou síť, provozní podmínky a vliv na čistírnu i recipient. Právní souvislosti: § 31 a příloha č. 16 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Výpočet povodňového ohrožení – Prostorové nebo výpočtové vyjádření jevu uvedeného v názvu hesla. Správná interpretace vyžaduje znát zdroj dat, měřítko, metodu, datum zpracování a rozsah nejistoty. Rozhodné jsou vymezené území, návrhová nebo pozorovaná událost a aktuální mapové a hydrologické podklady. Právní souvislosti: příloha č. 1 vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Výpustné zařízení – Objekt a uzávěry umožňující řízené vypouštění vody z nádrže nebo jiného prostoru. Musí být přístupné, ovladatelné, kapacitně posouzené a chráněné proti ucpaní.

Výsledky pozorování a měření při technickobezpečnostním dohledu – Standardizované informace umožňující jednoznačně určit a popsat předmět uvedený v názvu hesla. Záznam musí mít identifikátor, zdroj a datum platnosti; při převzetí mezi evidencemi se kontroluje shoda polohy a významu. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Vzájemné porovnání cen pro vodné a stočné – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 29 odst. 4 písm. c) zákona č. 274/2001 Sb.

Z

Zadržný objem – Objem dočasně zadržující přítok, aby se snížil odtokový vrchol nebo umožnilo čištění, vsak či další využití. Jeho účinek závisí na počátečním naplnění a regulaci odtoku.

Zákaz plavby plavidel se spalovacím motorem – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1 a příloha č. 1 vyhlášky č. 46/2015 Sb.

Základní opatření v plánu povodí – Opatření vyplývající z právních požadavků na ochranu vod a zajištění minimálního rámce programu opatření. Při plánování se hodnotí, zda jsou dostatečná pro dosažení cílů, nebo je nutné přidat doplňková opatření. Právní souvislosti: § 14 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Zápis z prohlídky vodního díla – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Rozsah povinností závisí na druhu díla, jeho kategorii, povolení a provozní dokumentaci. Právní souvislosti: § 11 a příloha č. 4 vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Záplavová čára – Linie ohraničující plochu zaplavenou při určeném průtoku nebo scénáři povodně. Výsledek závisí na výškových datech, hydrologickém podkladu a hydraulickém výpočtu; čára jedné pravděpodobnosti nepokrývá všechna možná zaplavení. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Záplavová území – jsou administrativně určená území podle vyhlášky MŽP č. 79/2018 Sb., která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Záplavová území jsou mapována pro Q5, Q20, Q100 a Q500 s vymezením aktivní zóny.

Záplavové území – Území, které může být při povodni zaplaveno a které je stanoveno příslušným vodoprávním úřadem na základě odborných podkladů. Je třeba rozlišit hranici stanoveného území, aktivní zónu a skutečný rozsah konkrétní povodně. Právní souvislosti: § 66 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zásobní řad – Stavba nebo část vodohospodářské soustavy s funkcí vyjádřenou v názvu hesla. Při návrhu a provozu se posuzují kapacita, stabilita, bezpečný převod vody a návaznost na další objekty. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 1a písm. b) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Závadné látky – Pojem vztahující se ke složení vody a účinku látek uvedených v názvu hesla. Hodnocení vyžaduje konkrétní ukazatel, jednotku, místo a způsob odběru, dobu expozice a příslušný limit či cíl ochrany. Právní souvislosti: § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Závadný stav – Stav vod nebo vodního prostředí vzniklý porušením povinností či působením závadných látek, který vyžaduje zjištění příčiny a nápravu. Při hodnocení se odděluje aktuální ohrožení od dlouhodobých následků. Právní souvislosti: § 42 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Závažná závada v korytě vodního toku – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. d) vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Závlaha – Umělé dodávání vody půdě nebo rostlinám k doplnění vláhového deficitu, ochraně porostu nebo jinému hospodářskému účelu. Musí respektovat dostupnost a jakost vody, půdu, plodinu a účinnost aplikace.

Zabezpečení vodního díla – Schopnost díla bezpečně převést nebo zadržet příslušné hydrologické zatížení bez nepřijatelného rizika poruchy. Posuzuje se podle typu a kategorie díla, stavu konstrukce, kapacity bezpečnostních zařízení a předepsaných návrhových průtoků. Právní souvislosti: § 1 písm. c) vyhlášky č. 216/2011 Sb.

Začátek povodně – podle vodního zákona povodeň začíná vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity.

Zacházení se závadnými látkami se zvýšeným nebezpečím pro vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. b) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Zaplavené území nejvyšší zaznamenané přirozené povodně – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. c) vyhlášky č. 79/2018 Sb.

Zapojení uživatelů vody a veřejnosti do plánování – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 20 až § 21 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Zařízení pro nakládání se závadnou látkou – Technický objekt nebo soustava určená k funkci vyjádřené v názvu hesla. Pro posouzení jsou rozhodné účel, stavební a provozní uspořádání, vazba na okolní vodní režim a vlastnictví. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Zdroj přírodní minerální vody – Podzemní voda původní čistoty, stálého složení a vlastností, osvědčená pro výrobu balené přírodní minerální vody.

Zdroj znečištění – Místo nebo činnost, z nichž se znečišťující látka dostává do vody. Může být bodový, například výpust, nebo plošný, například splach ze zemědělské půdy; pro opatření je třeba znát látku, množství a cestu přenosu. Právní souvislosti: § 89a odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zdroj znečištění odpadních vod – Provoz, činnost nebo místo vytvářející odpadní vody s konkrétním látkovým zatížením. Jeho identifikace umožňuje určit předčištění, limity vypouštění a odpovědnost za překročení kanalizačního řádu. Právní souvislosti: § 1 vyhlášky č. 328/2018 Sb.

Zdroje pitné vody – Povrchové nebo podzemní zdroje využívané či určené k zásobování pitnou vodou. Jejich využití vyžaduje ochranu povodí nebo infiltračního území, sledování vydatnosti a jakosti a odpovídající úpravu vody.

Zhodnocení dopadů lidské činnosti na stav vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Zhotovitel – Osoba odpovědná podle smlouvy za provedení díla. Zajišťuje organizaci stavby, odborné vedení, pracovníky, jakost, bezpečnost, záznamy a předání sjednaného výsledku.

Zjednodušená dokumentace skutečného provedení vodovodu nebo kanalizace – Soubor textových, výkresových a datových podkladů zachycující předmět uvedený v názvu hesla. Má umožnit jednoznačně určit polohu, parametry, rozhodné podmínky a změny proti dřívějšímu stavu. Při použití se odlišuje vlastnictví infrastruktury od jejího provozování a od smluvního vztahu s odběratelem. Právní souvislosti: § 10 odst. 1 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Záznam musí rozlišovat vodní útvar, místo a období sledování, aby bylo možné vyhodnotit změny v čase. Právní souvislosti: § 21 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zkouška těsnosti potrubí nebo nádrže – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 3a až § 4 a příloha č. 1 vyhlášky č. 450/2005 Sb.

Zkouška upravitelnosti surové vody – Pojem označuje postup, stav nebo objekt vyjádřený v názvu hesla. Pro odborné použití je nutné určit účel, věcný rozsah, podkladové údaje a odpovědnost za provedení nebo vyhodnocení. Pro použití v konkrétním případě je nutné určit dotčený objekt, časové období a odpovědnou osobu. Právní souvislosti: § 23 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Změna dokončené stavby vodního díla – Soubor zásahů do objektu uvedeného v názvu hesla za účelem zachování nebo zlepšení jeho funkce. Před zásahem se posuzuje technický stav, vliv na vodní režim a potřeba povolení; dokončené práce se zaznamenávají do dokumentace. Právní souvislosti: § 2 písm. e) vyhlášky č. 471/2001 Sb.

Značení plavební dráhy – Soustava plovoucích, břehových a dalších znaků vymezujících bezpečnou trasu plavby, okraje dráhy, překážky a místní omezení.

Znečišťující látka v podzemní vodě – Pojem vztahující se ke složení vody a účinku látek uvedených v názvu hesla. Hodnocení vyžaduje konkrétní ukazatel, jednotku, místo a způsob odběru, dobu expozice a příslušný limit či cíl ochrany. Právní souvislosti: § 2 písm. a) vyhlášky č. 5/2011 Sb.

Znečišťující látky – Látky nebo skupiny látek, které mohou při vnosu do vody nepříznivě ovlivnit její jakost, ekosystémy, zdraví nebo využitelnost. Konkrétní limity, prahové hodnoty a režim ohlašování stanoví příslušné předpisy a povolení.

Zneškodňování havárie – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 10 vyhlášky č. 450/2005 Sb.; § 41 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zneškodňování odpadních vod – Činnost s vodou nebo odpadní vodou vyjádřená v názvu hesla. Pro určení režimu jsou podstatné původ a jakost vody, místo, množství, způsob provedení a dopad na vodní prostředí. Konkrétní povolení a podmínky se posuzují samostatně. Právní souvislosti: § 38 odst. 5 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zpráva o technickém auditu – Písemné vyhodnocení zjištění, měření a provedených opatření v oblasti uvedené v názvu hesla. Uvádí období, podklady, zjištěné odchylky a doporučené kroky, aby na ně mohl navázat vlastník, provozovatel nebo příslušný orgán. Právní souvislosti: § 38 odst. 3 a 4 zákona č. 274/2001 Sb.

Zranitelná oblast – Území vymezené kvůli ohrožení vod dusičnany ze zemědělských zdrojů. Uplatní se v něm pravidla akčního programu pro hospodaření s hnojivem; vymezení je třeba ověřit v aktuálním předpisu a mapě. Právní souvislosti: § 33 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zranitelné a citlivé oblasti – znázorňují mapy. Zranitelné oblasti byly stanoveny nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem, citlivé oblasti jsou vymezeny nařízením vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění. Podle § 15 odst. 1 nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou všechny povrchové vody na území České republiky vymezeny jako citlivé oblasti.

Zrušení určení správcem drobného vodního toku – Úřední nebo odborný postup, jímž se určuje rozsah a hranice skutečnosti uvedené v názvu hesla. Výsledek musí být doložen podklady a jednoznačně identifikovat dotčené místo, objekt nebo osobu. Účinky nastávají podle povahy příslušného aktu, nikoli pouhým zpracováním návrhu. Právní souvislosti: § 12 až § 13 vyhlášky č. 178/2012 Sb.

Ztráty vody – Rozdíl mezi vodou vstupující do zásobovacího systému a oprávněně spotřebovanou vodou. Zahrnuje skutečné úniky, zdánlivé ztráty měřením a evidencí i oprávněnou neměřenou spotřebu.

Zvlášť nebezpečné závadné látky – Skupina látek s vysokým rizikem pro vodní prostředí, pro které platí přísnější pravidla zacházení a vypouštění. Zařazení látky se ověřuje podle aktuálního právního seznamu, nikoli pouze podle její obchodní klasifikace. Právní souvislosti: § 39 a příloha č. 1 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Zvláštní cíl ochrany vod – Cíl stanovený pro konkrétní chráněné území nebo zvláštní funkci vod nad rámec obecného hodnocení stavu útvaru. Při plánování je nutné určit právní základ, dotčené místo, ukazatele a opatření k dosažení cíle. Právní souvislosti: § 12 vyhlášky č. 50/2023 Sb.

Zvláštní nakládání s povrchovými vodami – podle § 8 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Povolení k nakládání s povrchovými je třeba, nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi: k jejich odběru, k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci, k využívání jejich energetického potenciálu, k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání, k jinému nakládání s nimi.

Zvláštní povodeň – Pojem z ochrany před povodněmi označující činnost nebo jev uvedený v názvu hesla. Při použití se stanoví odpovědný orgán, ohrožené území, dostupné údaje a návaznost na předpověď, varování a zásah. Právní souvislosti: § 64 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona.

Ž

Žádost o povolení k nakládání s vodami – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k nakládání s vodami. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 2 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o povolení k některým činnostem podle vodního zákona – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k některým činnostem podle vodního zákona. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 6 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby domácnosti – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby domácnosti. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 3 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 12 a příloha č. 11 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do podzemních vod – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k vypouštění odpadních vod do podzemních vod. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 5 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do povrchových vod – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k vypouštění odpadních vod do povrchových vod. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 4 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o povolení k vypouštění zvlášť nebezpečné látky do kanalizace – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o povolení k vypouštění zvlášť nebezpečné látky do kanalizace. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 7 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o schválení manipulačního řádu vodního díla – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o schválení manipulačního řádu vodního díla. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 13 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o souhlas podle vodního zákona – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o souhlas podle vodního zákona. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 8 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o stanovení podmínek pro použití závadných látek – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o stanovení podmínek pro použití závadných látek. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 12 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o stanovení podmínek vypouštění důlních vod – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o stanovení podmínek vypouštění důlních vod. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 11 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o výjimku z dosahování cílů ochrany vod – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o výjimku z dosahování cílů ochrany vod. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 10 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o vyjádření podle vodního zákona – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o vyjádření podle vodního zákona. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 9 vyhlášky č. 429/2024 Sb.

Žádost o zápis do seznamu technických auditorů – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o zápis do seznamu technických auditorů. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 36 odst. 2 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Žádost o změnu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací – Podání příslušnému orgánu, kterým žadatel usiluje o změnu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací. Musí srozumitelně určit žadatele, předmět, místo, rozsah a důvod požadavku a připojit podklady vyžadované pro daný typ řízení. Podání samo o sobě nezakládá požadované oprávnění. Právní souvislosti: § 4 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Žádosti ve vodoprávním řízení – se podávají vodoprávnímu úřadu na formulářích podle vyhlášky č. 429/2024 Sb., o formulářích žádostí předkládaných vodoprávnímu úřadu.

Seznam zkratek

Zkratka	Význam
ADCP	Acoustic Doppler Current Profiler; akustický dopplerovský přístroj pro měření rychlosti proudění a průtoku
AI	Artificial Intelligence; umělá inteligence
AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
AOX	adsorbovatelné organicky vázané halogeny
BAF	Bioaccumulation Factor; bioakumulační faktor
BCF	Bioconcentration Factor; biokoncentrační faktor
BIM	Building Information Modeling; informační modelování staveb
BMF	Biomagnification Factor; biomagnifikační faktor
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku za pět dní
BTEX	benzen, toluen, ethylbenzen a xyleny
CAPEX	Capital Expenditures; investiční výdaje
CBA	Cost Benefit Analysis; analýza nákladů a přínosů
CC0	Creative Commons Zero; nástroj pro vzdání se autorských práv v nejširším právně možném rozsahu
CCTV	Closed Circuit Television; uzavřený kamerový systém, v příručce zejména kamerová prohlídka potrubí
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
CEVL	Centrální evidence vodních linií
CEVNI	European Code for Inland Waterways; Evropský kodex pro vnitrozemské vodní cesty
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora; úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy
CLP	Classification, Labelling and Packaging; klasifikace, označování a balení látek a směsí
CMMS	Computerized Maintenance Management System; počítačový systém řízení údržby
CPUE	Catch Per Unit Effort; úlovek na jednotku rybolovného úsilí
CRVE	Centrální registr vodoprávní evidence
CRŽP	Centrální registr životního prostředí
CT	Concentration Time; součin koncentrace dezinfekčního činidla a doby kontaktu
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí

Zkratka	Význam
ČKA	Česká komora architektů
ČKAIT	Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSN	česká technická norma
ČSSI	Český svaz stavebních inženýrů
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSVH	Česká společnost vodohospodářská
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DIBAVOD	Digitální báze vodohospodářských dat
DMVS	digitální mapa veřejné správy
DN	Diamètre Nominal; jmenovitá světlost potrubí nebo armatury
DOC	Dissolved Organic Carbon; rozpuštěný organický uhlík
DOCX	souborový formát dokumentu Office Open XML
DPH	daň z přidané hodnoty
DSO	dobrovolný svazek obcí
DTM	digitální technická mapa
DZES	standards dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy
EAM	Enterprise Asset Management; systém podnikového řízení majetku
EC	Electrical Conductivity; elektrická vodivost
EC ₁₀	koncentrace vyvolávající desetiprocentní definovaný účinek
EC ₅₀	koncentrace vyvolávající padesátiprocentní definovaný účinek
EHS	Evropské hospodářské společenství; označení používané v citacích starších evropských právních aktů
ECHA	European Chemicals Agency; Evropská agentura pro chemické látky
EIA	Environmental Impact Assessment; posuzování vlivů záměrů na životní prostředí
EN	European Standard; evropská norma
EPUB	Electronic Publication; souborový formát elektronické knihy
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES	Evropské společenství; označení používané v citacích starších právních aktů Evropské unie
ET	evapotranspirace
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita

Zkratka	Význam
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations; Organizace OSN pro výživu a zemědělství
FAT	Factory Acceptance Test; přejímací zkouška u výrobce
FDR	Frequency Domain Reflectometry; reflektometrie ve frekvenční oblasti
FIDIC	International Federation of Consulting Engineers; Mezinárodní federace konzultačních inženýrů a její smluvní podmínky
FMEA	Failure Mode and Effects Analysis; analýza způsobů a důsledků poruch
GDPR	General Data Protection Regulation; obecné nařízení o ochraně osobních údajů
GIS	geografický informační systém
GP	geometrický plán
GPS	Global Positioning System; globální polohový systém
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points; systém analýzy rizik a kritických kontrolních bodů
HAMR	Hydrologie, Agronomie, Meteorologie a Retence; systém pro hodnocení sucha a vodnosti
HEIS	Hydroekologický informační systém
HI	Human Intelligence; lidská inteligence
HMI	Human Machine Interface; rozhraní člověk stroj
HPV	hladina podzemní vody
HTML	HyperText Markup Language; značkovací jazyk pro webové dokumenty
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
CHSK	chemická spotřeba kyslíku
I/O	Input Output; vstup a výstup řídicího nebo informačního systému
ICOLD	International Commission on Large Dams; Mezinárodní komise pro velké přehrady
IČO	identifikační číslo osoby
ID	Identifier; identifikátor
IEC	International Electrotechnical Commission; Mezinárodní elektrotechnická komise
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community; evropská infrastruktura pro prostorové informace
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control; integrovaná prevence a omezování znečištění
IRZ	integrovaný registr znečišťování
IS VaK	informační systém vodovodů a kanalizací
ISO	International Organization for Standardization; Mezinárodní organizace pro normalizaci

Zkratka	Význam
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí
ISVS VODA	informační systém veřejné správy VODA
IT	Information Technology; informační technologie
ITP	Inspection and Test Plan; inspekční a zkušební plán
IZS	integrovaný záchranný systém
JES	jednotné environmentální stanovisko
JIP	Jednotný identitní prostor
KAAS	Katalog autentizačních a autorizačních služeb
KHS	krajská hygienická stanice
KN	katastr nemovitostí
KPI	Key Performance Indicator; klíčový ukazatel výkonnosti
LAVDIS	Labsko vltavský dopravní informační systém
LCA	Life Cycle Assessment; posuzování životního cyklu
LCC	Life Cycle Costing; náklady životního cyklu
LC ₅₀	koncentrace způsobující úhyn padesáti procent zkoušených organismů
LHO	lesní hospodářská osnova
LHP	lesní hospodářský plán
LPIS	Land Parcel Identification System; registr půdy podle uživatelských vztahů
MaR	měření a regulace
MCDA	Multi Criteria Decision Analysis; vícekritériální hodnocení
MEC	Measured Environmental Concentration; měřená koncentrace v životním prostředí
MOBI	souborový formát elektronické knihy Mobipocket
MTBF	Mean Time Between Failures; střední doba mezi poruchami
MTTR	Mean Time To Repair; střední doba opravy
MUV	místo užívání vody
MVN	malá vodní nádrž
MVT	malý vodní tok
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZP	minimální zůstatkový průtok
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIS2	druhá směrnice Evropské unie o bezpečnosti sítí a informačních systémů
NKOD	Národní katalog otevřených dat
NOEC	No Observed Effect Concentration; nejvyšší zkoušená koncentrace bez pozorovaného účinku

Zkratka	Význam
NPSH	Net Positive Suction Head; čistá kladná sací výška
NTP	Network Time Protocol; protokol pro synchronizaci času v počítačové síti
NÚKIB	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
OECD	Organisation for Economic Co operation and Development; Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
OPEX	Operating Expenditures; provozní výdaje
OPVZ	ochranné pásmo vodního zdroje
ORP	obec s rozšířenou působností
OT	Operational Technology; provozní technologie
OZE	obnovitelné zdroje energie
OZO	odborně způsobilá osoba
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky
PCB	polychlorované bifenylly
PDF	Portable Document Format; přenositelný formát dokumentu
PE	polyethylen
PEC	Predicted Environmental Concentration; předpokládaná koncentrace v životním prostředí
PFAS	per a polyfluorované alkylové látky
PFO	plán financování obnovy vodovodů a kanalizací
PHM	pohonné hmoty
PLC	Programmable Logic Controller; programovatelný logický automat
PNEC	Predicted No Effect Concentration; předpokládaná koncentrace bez nepříjemného účinku
POV	povrchová voda
POVIS	Povodňový informační systém
PP	polypropylen
PRVK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací
PRVKÚ ČR	plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky
PRVKÚK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací území kraje
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
PVC	polyvinylchlorid
QA	Quality Assurance; zabezpečování kvality
QC	Quality Control; řízení a kontrola kvality
RCA	Root Cause Analysis; analýza kořenové příčiny

Zkratka	Význam
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals; registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek
RFI	Request for Information; žádost o informaci nebo technický dotaz v průběhu výstavby
RIS	River Information Services; říční informační služby
RP	regulační plán
RQ	Risk Quotient; rizikový kvocient
RUSLE	Revised Universal Soil Loss Equation; revidovaná univerzální rovnice ztráty půdy
ŘVC ČR	Ředitelství vodních cest České republiky
SAT	Site Acceptance Test; přijímací zkouška po montáži na stavbě
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition; systém dispečerského řízení a sběru dat
SEA	Strategic Environmental Assessment; posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky
SIVS	Systém integrované výstražné služby
SLA	Service Level Agreement; dohoda o úrovni poskytovaných služeb
SMS	Short Message Service; služba krátkých textových zpráv
SPA	stupeň povodňové aktivity
SPS	Státní plavební správa
SPÚ	Státní pozemkový úřad
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TBD	technickobezpečnostní dohled
TDR	Time Domain Reflectometry; reflektometrie v časové oblasti
TDS	technický dozor stavebníka
TEN-T	Trans European Transport Network; transevropská dopravní síť
TNV	odvětvová technická norma vodního hospodářství
TOC	Total Organic Carbon; celkový organický uhlík
TUV	teplá užitková voda; v příručce se přednostně používá termín teplá voda
ÚAP	územně analytické podklady
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe; Evropská hospodářská komise OSN
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace

Zkratka	Význam
UPS	Uninterruptible Power Supply; nepřerušitelný zdroj napájení
ÚRP	územní rozvojový plán
ÚSES	územní systém ekologické stability
USLE	Universal Soil Loss Equation; univerzální rovnice ztráty půdy
UV	ultrafialové záření
ÚV	úprava vody
VaK	vodovody a kanalizace
VD	vodní dílo
VKP	významný krajinný prvek
VOC	Volatile Organic Compounds; těkavé organické látky
VODA	Vodohospodářský informační portál VODA
VTEI	Vodohospodářské technicko ekonomické informace
VÚME	vybrané údaje majetkové evidence
VÚMOP	Výzkumný ústav monitoringu a ochrany půdy, v. v. i.
VÚPE	vybrané údaje provozní evidence
VÚV	výzkumný ústav vodohospodářský; v příručce součást zkráceného označení VÚV TGM
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka
VZT	vzduchotechnika
WC	Water Closet; splachovací záchod
WHO	World Health Organization; Světová zdravotnická organizace
WISE	Water Information System for Europe; Vodní informační systém pro Evropu
WMO	World Meteorological Organization; Světová meteorologická organizace
XLS	souborový formát tabulkového procesoru Microsoft Excel
XML	Extensible Markup Language; rozšiřitelný značkovací jazyk
XSD	XML Schema Definition; definice schématu dokumentu XML
ZABAGED	Základní báze geografických dat České republiky
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje
ZVHS	Zemědělská vodohospodářská správa
ZZS	zdravotnická záchranná služba
ŽP	životní prostředí

Základní právní orientace

Následující přehled slouží k orientaci v právních předpisech použitých ve slovníku. Zachycuje předpisy výslovně citované v heslech a předpisy tvořící jejich bezprostřední právní rámec. Názvy a účinnost byly ověřeny k právní uzávěrce 8. září 2026; seznam nenahrazuje kontrolu aktuálního účinného znění.

Seznam použitých právních předpisů

Celkem 33 předpisů, členěných podle druhu právního aktu.

Zákony

Předpis	Vazba na slovník
Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách	Cenová regulace, cena pro vodné a stočné a pachtovné.
Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	Ochrana ekosystémů, vodních toků, nádrží a krajinných prvků.
Zákon České národní rady č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu	Ochrana půdy a protierozní a vodohospodářské vazby zemědělského území.
Zákon České národní rady č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě	Autorizace, působnost a odpovědnost odborných osob; vazba na ČKA a ČKAIT.
Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	Daňové odpisy a financování vodovodů a kanalizací.
Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě	Vodní cesty, plavební provoz, plavidla, přístavy a plavební orgány.
Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů	Koordinace složek při povodních, haváriích a dalších mimořádných událostech.
Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)	Krizové plánování a řízení při povodních, suchu, haváriích a výpadech služeb.
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů	Hygienické požadavky na pitnou vodu, koupání a ochranu zdraví.
Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)	Přírodní léčivé zdroje, minerální vody, lázeňská místa a ochranná pásma.
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)	Nakládání s vodami, ochrana vod, vodní toky a díla, povodně, sucho, havárie a vodoprávní správa.
Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)	Vlastnictví, provozování, přípojky, smlouvy, evidence, ochranná pásma, vodné a stočné.
Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)	Rybářské revíry, výkon rybářského práva, rybářský hospodář a rybářská stráž.
Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)	Evidence nemovitostí a práv významných pro vodohospodářské stavby.
Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon	Povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb včetně vodních děl.

Vyhlášky

Předpis	Vazba na slovník
---------	------------------

Předpis	Vazba na slovník
Vyhláška Ministerstva dopravy č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí	Třídy vodních cest a související plavební režim.
Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)	Prováděcí pravidla pro vodovody, kanalizace, evidenci, měření a kalkulace.
Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody	Jakost a kontrola pitné a teplé vody.
Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků	Závadné látky, havarijní plány a hlášení havárií na vodách.
Vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání	Profily povrchových vod využívaných ke koupání.
Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků	Významné a drobné vodní toky a činnosti jejich správceů.
Vyhláška č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu (pravidla plavebního provozu)	Plavební znaky, signální znaky a pravidla provozu na vodních cestách.
Vyhláška č. 79/2018 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace	Návrh, stanovení a dokumentace záplavových území.
Vyhláška č. 244/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů	Novela pravidel pro kalkulaci cen a výpočet srážkových vod.
Vyhláška č. 429/2024 Sb., o formulářích žádostí předkládaných vodoprávním úřadu a formuláři návrhu na stanovení ochranného pásma vodního zdroje	Aktuální formuláře žádostí ve vodoprávním řízení.

Nařízení vlády

Předpis	Vazba na slovník
Nařízení vlády České socialistické republiky č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy	Vymezení chráněných oblastí přirozené akumulace vod.
Nařízení vlády České socialistické republiky č. 10/1979 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk-Králiky	Vymezení chráněných oblastí přirozené akumulace vod.
Nařízení vlády České socialistické republiky č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy	Vymezení chráněných oblastí přirozené akumulace vod.
Nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí	Ohlašování úniků a přenosů znečišťujících látek do IRZ.
Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem	Aktuální vymezení zranitelných oblastí a pravidla akčního programu.
Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech	Přípustné znečištění, vypouštění odpadních vod a citlivé oblasti.

Právo Evropské unie

Předpis	Vazba na slovník
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky	Rámec ochrany vod, vodních útvarů a plánování v oblasti vod.
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES	Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek.